

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Kultur och fritidsnämnden

Plats Sporthallen

Tid Torsdagen den 12 oktober 2023 kl. 09.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista		
3	Föredragning, Norrby bygdegårdsförening		
4	Ansökan extra investeringsbidrag, Norrby Bygdegårdsförening <i>Fritidsutvecklare Daniel Watkinson föredrar ärendet.</i>	2023/201	2 - 11
5	Avtal Arkiv Västmanland och Sala kommun 2024-2026 <i>Kultur- och fritidschef Roger Nilsson föredrar ärendet.</i>	2023/211	
6	Kulturprogram 2024-2027 <i>Kulturutvecklare Petra Jablonski föredrar ärendet.</i>	2023/162	12 - 134
7	Ekonomisk uppföljning gällande kultur- och fritidsnämnden 2023 <i>Kultur- och fritidschef Roger Nilsson föredrar ärendet.</i>	2023/11	
8	Ekonomisk redovisning		
9	Ärenden avgjorda med stöd av delegation		135 - 146
10	Anmälningssärenden		
11	Information från Kultur- och fritidskontoret		
12	Information från Kultur- och fritidsnämnden		
13	Övrig fråga		

Kultur och fritid ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

YTTRANDE

Yttrande Norrby Bygdegårds ansökan om extra investeringsbidrag för radiatorer

YTTRANDE

Norrby bygdegårdsförening (nedan kallad föreningen) driver Norrby Bygdegård som ligger längs med riksväg 72. Föreningen är en av Sala kommuns samlingslokaler som erhåller årligt stöd för sin verksamhet.

I januari 2023 fick föreningen en frysskada som orsakade att 7st. radiatorer frös sönder. Att ersätta de sönderfrysta radiatorerna är ett måste för att föreningen ska kunna värma upp lokalen i vinter och fortsätta sin verksamhet. Föreningen beviljades upp till 50 000kr genom delegationsbeslut för akuta åtgärder, i huvudsak kostnader för rörmokare i samband med frostskaadan. De ansöker nu om bidrag för att ersätta radiatorerna som gick sönder.

Föreningen har tidigare, till ansökningsdatumet 2 maj, ansökt om investeringsbidrag på följande:

Byte av radiatorer 265tkr (i detta är byggnadens alla 14-16st radiatorer med),
byte av WC, tvättställ och urinoar 120tkr, dricksvattenreningsanläggning 95tkr,
plåtgarnering till tak 75tkr, byte av värmesystem 600tkr.
Totalt finns ett identifierat investeringsbehov på 1 155 000kr.

Utöver de ovan nämnda bidrag har föreningen tidigare i år ansökt om extra driftbidrag för att klara driftkostnaderna för 2023.

Föreningen har de senaste 5 verksamhetsåren redovisat minusresultat, med undantag för 2022, då föreningen redovisade ett positivt resultat på 62 992kr tack vare hårda åtstramningar från nuvarande styrelse.

Ansökan för det extra driftbidraget behandlades av Kultur- och fritidsnämnden på augustisammanträdet 2023, med avslag.

Föreningen önskar snabbast möjliga hantering av ärendet då vintern närmar sig.

Norrby bygdegård ansöker om bidrag på 100 000kr för att ersätta de 7st. trasiga radiatorerna.

Kultur och fritid, ENHET

Konsekvenser för landsbygden

Norrby bygdegård ligger 8km utanför Sala stadskärna.

Inom en radie på 5km från bygdegården finns 406st bokförda personer i åldersspannet 25–99 år.

Närmaste orterna är Sala (8km), Heby (7km) och Varmsätra (8km).

Norrby bygdegård geografiska placering gör det svårt att analysera konsekvenserna vid ett negativt beslut.

Ekonomiska konsekvenser

Ett godkännande av 100 000kr ryms inom Kultur- och fritidsnämndens budget gällande kapitalinvesteringar för föreningsdrivna samlingslokaler, idrotts- och friluftsanläggningar, 2023.

Norrby bygdegård har stora framtida investeringsbehov, 1 155 000kr, liknande många andra samlingslokaler, och ett större perspektiv och inriktningsbeslut kan behövas framåt för att möta bygdegårdar och samlingslokalernas utmaningar

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms inte ha några särskilda negativa konsekvenser för barn- och ungdomar, nu eller i framtiden.

Det för att uthyrning och nyttjande av lokalen i huvudsak riktar sig till vuxna, men vissa arrangemang och aktiviteter riktade till barn finns.

Kultur och fritid, ENHET

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☐	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☐	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☐
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir lättare eller svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det skapas fler eller färre jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det ökar eller minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Kultur och fritid, ENHET

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

From: Daniel Watkinson
Sent: 2023-09-14 08:00:22
To: KFF
Subject: Fwd: Norrby BygdegårdsföreningAnsökan investeringsbidrag september 2023
Attachments: Norrby BygdegårdsföreningAnsökan investeringsbidrag september 2023.docx

För diarietföring.

Med vänliga hälsningar

Daniel Watkinson

Fritidsutvecklare

Kultur & Fritid

Enhetschef KFK Fritid

Tfn/mobil: 0224- 74 78 30

Växel: 0224- 74 70 00

E-post: daniel.watkinson@sala.se

Besöksadress: Sportfältsgatan 4, 733 36 Sala

Postadress: Box 304, 733 25 Sala

Hemsida: www.sala.se

Enkelt – Effektivt – Medborgarvänligt

Från: marie_lofgren@telia.com <marie_lofgren@telia.com>

Skickat: Wednesday, September 13, 2023 9:36:11 PM

Till: Daniel Watkinson <Daniel.Watkinson@sala.se>

Kopia: 'Sten-Ove Angmo' <sten-ove@farbo-fast.se>

Ämne: Norrby BygdegårdsföreningAnsökan investeringsbidrag september 2023

Hej Daniel!

Översänder ansökan om 100 000 kr för att kunna ersätta de 7 söderfrusna radiatorerna. Jag tar dig på ditt ord och hoppas och tror att du, som du utlovat, kan få med det här ärendet redan vid nämndens septembersammanträde. Vi har ju inte tiden på vår sida, snart kommer kylan och vi behöver värma upp bygdegården.

Jag är tacksam om du återkopplar till mig och meddelar om ärendet kommer upp vid nämndens septembersammanträde eller ej.

Vänligen,

Marie Löfgren

Norrby bygdegårdsförening

070-334 54 97

Norrby Bygdegårdsförening
Marie Löfgren, ordförande
Varmsätra 150
733 92 Sala
Tel 070-334 54 97

Ansökan

13 september 2023

Sala kommun
Kultur- och fritidskontoret
Daniel Watkinson
Bos 304
733 25 Sala

Ansökan om extra driftbidrag

Norrby bygdegårdsförening driver Norrby bygdegård som ligger längs med riksväg 72. Föreningens inkomstkällor är

- Uthyrning av bygdegården för fester och andra aktiviteter
- Egna aktiviteter, till exempel julgransplundring och loppisar
- Bidrag

I januari 2023 fick föreningen en frysskada som orsakade att 7 radiatorer frös sönder. Att ersätta de söderfrysta radiatorerna är ett villkor för att vi ska kunna värma upp lokalen i vinter och fortsätta vår verksamhet.

Föreningen har ansökt om investeringsbidrag hos Sala kommun, men beträffande det bidraget har fått muntligt besked av Daniel Watkinson att vi inte kommer att kunna få ett sådant stort investeringsbidrag beviljat. Vi har även ansökt om andra bidrag, till exempel sparbanksmiljonen, men fått avslag även där.

Vid kontakten med Daniel Watkinson framkom att om föreningen ansöker om ett mindre bidrag så skulle det kunna beviljas. Vi ansöker därför om ett investeringsbidrag på 100 000 kr för att kunna ersätta de 7 sönderfrysta radiatorerna. Vi anhåller också om att nämnden tar upp detta ärende för beslut så fort som möjligt, helst vid nämndens septembersammanträde.

Med vänlig hälsning

Styrelsen i Norrby bygdegårdsförening
genom

Marie Löfgren
ordförande

STADGAR FÖR NORRBY BYGDEGÅRDSFÖRENING

§ 1.

FIRMA

Föreningens firma är NORRBY BYGDEGÅRDSFÖRENING

§ 2.

ÄNDAMÅL

Föreningen, som är politiskt och religiöst neutral, har till uppgift att anskaffa och för framtiden bibehålla en bygdegård med bl.a. samlingslokal. Lokalen skall opartiskt och på skäliga villkor uthyras till föreningens medlemmar, kommunala myndigheter och inrättningar samt till organisationer och enskilda, som önskar använda lokalen.

Dessutom skall föreningen verka för bygdens kulturella utveckling, bl.a. genom egna kulturprogram och genom förmedling av program till de som hyr lokalen.

För att främja sitt ändamål skall föreningen samarbeta med liknande organisationer samt vara ansluten till Bygdegårdarnas riksförbund.

§ 3.

SÄTE

Föreningen skall ha sitt säte i Sala kommun, Västmanlands län.

§ 4.

INTRÄDE

Medlemskap i föreningen kan erhållas av förening eller enskild person, som vill främja föreningens verksamhet och syfte.

§ 5.

AVGIFTER

Medlem betalar årsavgift enligt regler och med belopp som årligen fastställs av föreningsstämma.

§ 6.

UTTRÄDE

Medlem som önskar utträde ur föreningen skall anmäla detta till styrelsen. Begäran skall göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad.

Utträder medlem, har han ingen rätt till andel i föreningens vinst eller i föreningens tillgångar i övrigt. Föreningsstämman kan dock besluta annorlunda.

§ 7.

UTESLUTNING

Bryter medlem mot dessa stadgar, skadar på annat sätt föreningen eller motarbetar dess syften kan styrelsen, om den är enhällig, eller föreningsstämman utesluta medlemmen ur föreningen. Den som inte godtar styrelsens beslut om uteslutning äger hänskjuta frågan till föreningsstämmans prövning. Utesluts medlem, har denne ingen rätt till andel i föreningens vinst eller i föreningens tillgångar.

§ 8.

MEDLEMSFÖRTECKNING

Det åligger styrelsen att föra medlemsförteckning. Av förteckningen skall framgå medlemmarnas fullständiga namn och adress.

§ 9.

ORGAN

Föreningens organ är:

1. Föreningsstämma
2. Styrelse
3. Revisorer

§ 10.

FÖRENINGSTÄMMA

Ordinarie föreningsstämma hålls årligen före den 31 mars.

Extra föreningsstämma hålls, när styrelsen eller revisorerna finner att det är nödvändigt eller när minst 1/10 av föreningens medlemmar så kräver genom skriftlig begäran till styrelsen. Av begäran skall framgå det eller de ärenden som medlemmarna vill ha behandlat.

Vid föreningsstämma har varje medlem, som ej begärt utträde eller uteslutits, en röst. Såväl val som övriga frågor avgörs genom öppen omröstning om icke slutet begärs. Vid lika röstetal har stämmans ordförande utslagsröst. Vid val avgör dock lotten.

§ 11.

Vid ordinarie föreningsstämma skall följande ärenden behandlas:

1. Val av ordförande
2. Anmälan av styrelsens val av sekreterare
3. Fastställande av röstlängd
4. Val av två justeringsmän att jämte ordföranden justera stämmans protokoll
5. Godkännande av kallelse
6. Styrelsens redovisningshandlingar över det gångna räkenskapsåret
7. Revisorernas berättelse
8. Fråga om fastställande av resultaträkning och balansräkning
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter
10. Beslut med anledning av föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen

11. Redovisning av budget och verksamhetsplan
12. Bestämmande av ersättning till styrelseledamöter och revisorer
13. Val av ordförande i föreningen
14. Val av övriga styrelseledamöter samt suppleanter
15. Val av revisorer samt suppleanter
16. Val av ombud och suppleanter till bygdegårdsdistriktets stämma
17. Beslut om eventuella regler och belopp för nästkommande års årsavgift
18. Framställningar och förslag från styrelsen och från medlemmar, som inkommit till styrelsen senast 10 dagar före föreningsstämman

Årsmötet bör behandla de frågor som rekommenderas i årsmötesmaterial, som föreningen erhåller från riks- och distriktsorganisationen.

§ 12.

På extra föreningsstämma får endast behandlas de ärenden som angivits i kallelse.

§ 13.

Kallelse till föreningsstämma skall ske genom personligt brev senast 14 dagar före stämman eller genom kungörelse i ortspressen senast 1 vecka före stämman.

§ 14.

STYRELSE

Föreningens angelägenheter sköts av en styrelse bestående av 5-7 st ledamöter samt 2 suppleanter. Ledamöter utses för tiden intill dess ordinarie föreningsstämma hållits andra året efter valet. Suppleanter utses för ett år. Ordförande väljs på ett år. Vid val första gången väljs hälften eller vid udda antal närmast under hälften av ledamöterna till dess ordinarie föreningsstämma hållits andra året efter valet. Detta sker genom lottning. Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång väljs ersättare för den återstående delen av mandattiden.

§ 15.

Styrelsen sammanträder när ordföranden finner det lämpligt, eller då minst en av styrelsens ledamöter hos ordföranden skriftligen begär sammanträde.

§ 16.

Till styrelsesammanträde skall vid förfall för ordinarie ledamot suppleant kallas. Styrelsen är beslutsför, när de närvarandes antal överstiger hälften av hela antalet ledamöter. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

§ 17.

Det åligger styrelsen att med iakttagande av dessa stadgar sköta föreningens angelägenheter. Styrelsen skall också i föreskriven tid till Bygdegårdarnas Riksförbund insända fastställd årsavgift samt de rapporter och upplysningar som Riksförbundet infordrar. Styrelsen äger med inteckning för gäld belasta föreningens fasta egendom, om styrelsens samtliga närvarande ledamöter är eniga om beslutet.

§ 18.

FIRMATECKNING

Föreningens firma tecknas förutom av styrelsen i dess helhet av den eller dem styrelsen därtill utser.

§ 19.

RÄKENSKAPER

Föreningens räkenskaper omfattar tiden den 1 januari till den 31 december.
Styrelsen skall senast 20 dagar före ordinarie föreningsstämma överlämna sina redovisningshandlingar till revisorerna.

§ 20.

REVISORER

Föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning skall granskas av två av ordinarie föreningsstämma utsedda revisorer.
För revisorerna skall utses suppleanter. Val av ordinarie revisor och suppleant för denne gäller för tiden till dess ordinarie föreningsstämma hållits året efter valet.
Revisionsberättelse skall lämnas till styrelsen senast 7 dagar före ordinarie föreningsstämma.

§ 21.

ÄNDRING AV FÖRENINGENS STADGAR SAMT LIKVIDATION

Beslut om ändring av dessa stadgar och om föreningens trädande i likvidation fattas på två på varandra följande stämmor, varav minst en skall vara ordinarie föreningsstämma. Beslutet skall för att vara gällande på den senaste stämman ha biträtts av minst 2/3 av de röstande.

§ 22.

UPPLÖSNING

Skulle föreningen upplösas, skall föreningens behållna tillgångar tillfalla Sala kommun eller annan sammanslutning för att användas till fortsatt främjande av föreningens ändamål.

Ovanstående stadgar har antagits på föreningsstämma den 2 maj 1996 och ändrats avseende § 10, tidpunkt för ordinarie föreningsstämma, och § 14, antal ledamöter i styrelsen, enligt beslut på årsstämmorna 2014-03-31 och 2015-03-01.

Härmed bekräftas att ovanstående stadgar gäller från 2015-03-02.

Stig Sagnered, Ordförande

SKOLKONTORET
Henric Sjöblom
Biträdande skolchef

REMISS

Kulturprogram 2024-2027

Att skolan arbetar aktivt med att utveckla barn och elevers alla förmågor är betydelsefullt och naturligt. Skolan ska bidra till en mångfald av aktiviteter och upplevelser som främjar barns och elevers utveckling till trygga, demokratiska samhällsmedborgare och som utvecklar förmågor som bidrar till en god kunskapsutveckling.

Ett utifrånperspektiv är avgörande för att göra Kulturprogrammet känt inom skolan. Den unika skolenheten har inte alla de resurser som finns inom kommunens kulturområde. Här gäller det att Kulturprogrammets mångfald efterfrågas. Om ett samarbete ska bli framgångsrikt behöver kulturen komma till skolan, inte det motsatta.

Pågående samverkan inom skolan och kulturområdet har sitt berättigande och ska utvecklas så länge arbetet har en gynnsam påverkan på det enskilda barnets/elevens kunskapsutveckling.

Vi inom skolan ser styrkan i ett samarbete inom kulturområdet. Programmet är ett intressant och innehållsrikt erbjudande som kan integreras i det dagliga skolarbetet under rektors ledning.

Avslutningsvis; Sala kommuns kulturprogram är kommunens gemensamma strategiska dokument för kulturutveckling i kommunen. Där är den kommunala skolan en av många aktörer för att möjliggöra programmet, barns och ungas rätt till kultur. Därtill finns det samlade kulturlivet i Sala som är en tillgång till olika kulturella uttrycksformer och resurser för eget skapande under barns och elevers fritid.

Remissvar från Eric Fylkeson, Fristående kulturaktör

Jo jag har tänkt på kommunens obudgeterade kulturplan (som tillkom efter att jag slutat 2012, för att reducera nämndens inflytande om en ny vildhjärna som jag skulle dyka upp).

Det viktigaste som en kulturpolitisk plan bör innehålla är det som saknas, att lösa den gordiska knuten, hur man får barn och ungdomar att åter läsa böcker, särskilt skönlitteratur,

eller åtminstone skrivna texter. Idag hänger det helt på om man har anhöriga (särskilt föräldrar) som läser och påverkar sina barn och barnbarn och kusiner och deras kompisar.

Att skapa nåt som smittar. Det räcker inte alls

att kunna lyssna på ljudböcker. Lyssna kunde man också på medeltiden. Har pratat på stan med din partikollega Beatrice, och hon instämmer helt. Att säga att frågan helt är

bibliotekets och skolans ansvar duger inte, det vet vi redan. En tänkar- och verkställargrupp bör formuleras om det inte ska hamna som en punkt i en pärm ingen läser. Jag vet

att det är rysligt svårt och riskerar att på allvar utmana hela vår digitala samtid. Man behöver tänka utanför alla rådande strukturer. //vännen Eric

Remissvar angående kulturprogrammet

Bästa Petra Jablonski, Kultur- och fritidsnämnden,

Tack för möjligheten att ge synpunkter på kulturprogrammet. Efter att ha gått igenom utvalda delar av programmet vill jag framföra några reflektioner och frågor.

Under rubriken "Salas museum och kulturarv", som eventuellt kan formuleras som "Salas museer och kulturarv", uppfattar jag vissa formuleringar som relativt vaga. Exempelvis beskriver programmet ambitionen:

> ”Att stärka och utveckla Aguélimuseet och bredda och öka antalet besökare och främja den kulturpedagogiska verksamheten.”

Samt:

> ”Se över förutsättningarna för att bevara delar av Lilla Istanbul för eftervärlden.”

Det gläder mig att Lilla Istanbul och Jan-Erik Svennberg nämns i kulturprogrammet, då det understryker platsens och individens betydelse i kulturlandskapet. Dock vill jag framföra önskemålet om tydligare beskrivningar kring hur dessa mål och ambitioner ska uppnås. Genom vilka konkreta åtgärder avser man stärka och utveckla Aguélimuseet? På vilket sätt kommer programmet att verka för en ökad kulturpedagogik och breddad besökarkrets? Vad gäller Lilla Istanbul, vad innebär det att ”se över förutsättningarna”, och finns det någon tidsplan för när dessa åtgärder ska implementeras?

Att specificera dessa aspekter skulle bidra till en ökad tydlighet och transparens i programmet, vilket i sin tur kan underlätta för relevanta aktörer att arbeta i linje med dess riktlinjer.

Tack för er uppmärksamhet och jag ser fram emot en fortsatt konstruktiv dialog kring kulturprogrammet.

Med vänliga hälsningar,

Johnny Ekman
Avlidna Salakonstnärers Sällskap

Remissvar till Sala Kulturprogram 2024-2027.

Tack för att vi fått möjlighet att yttra oss om "Sala Kulturprogram 2024-2027"
Gert Wibe,
Kulturföreningen VårVind

Under rubriken "Salas museum och kulturarv" som bör ändras till "**Salas museer och kulturarv**" vill vi lista följande åtgärder.

Alternativt att texten ingår i "**Konst- och kulturfrämjande verksamhet**" eller under ett speciellt avsnitt kallat "**kulturkvarteret Täljstenen**".

Följande åtgärder ska ingå i målbilden för utvecklingsarbetet med kulturkvarteret Täljstenen under perioden 2024-2027.

- Tillgänglighetsanpassa lokalerna på ovanvåningen i kvarteret och montera en utanpåliggande hiss.
- Isolera lokalerna i Längan.
- Inrätta en koordinator/utvecklare (50 %), där arbetet läggs på att bjuda in/locka verksamheter till området och arbeta för att kvarteret fylls med verksamheter och aktiviteter både dagtid och kvällstid.
- Utse personal med uppgift att förbättra samarbetet mellan alla parter genom tex gemensamma konferens-och utbildningsdagar för att stärka varandra, för ett större utbyte, bygga nätverk och för att undvika missförstånd.
- Ge Aguelimuseet ensam förfogande över Travershallen.
- Gör om i cafeet, kombinera museishop och en värdig entré till Aguelimuseet.
- Utöka marknadsföring/PR för att nå ut med kvarterets många möjligheter och erbjudanden lokalt, regional och nationellt.
- Förstärk Aguelimuseet med en pedagogtjänst samt vakter i utställningshallen.

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-09-26 16:37:30
To: KFF
Subject: VB: Remissvar från GW
Attachments: Remissvar KP 2024-27 (kopia).docx

För diareföring.

Från: Gert Wibe <gert.wibe@sala.se>
Skickat: den 26 september 2023 12:23
Till: Petra Jablonski <Petra.Jablonski@sala.se>
Kopia: Anders Westin <anderswestin69@gmail.com>
Ämne: Remissvar från GW

Hej Petra!

Dessa synpunkter kommer jag att dela med mig när programmet hamnar på bordet.
Med vänlig hälsning,

Gert Wibe (V)
Ordf. kultur- och fritidsnämnden Sala
gert.wibe@sala.se

Ett remissvar från Gert Wibe

Jag vill uppmärksamma på tre svagheter i Kulturprogram 2024-27.

1. Inspelet från ”kulturföreningar, kulturskapare, representanter från civilsamhället, och alla andra som är aktiva inom kultursektorn”

För att Kulturplanen ska fungera effektivt som ett redskap i kommuns utvecklingsarbete och dessutom vara ett konkret stöd i dialogen med Region Västmanland, måste dess innehåll reflektera verkligheten. Jag anser att det initiala arbetet med att samla in synpunkter och åsikter från olika aktörer inom kultursektorn varit otillräckligt, bland annat för att alla inte givits samma möjlighet att delta och bidra.

Det är essentiellt att för en robust plan ska alla involverade – kulturföreningar, kulturskapare, representanter från civilsamhället, och alla andra som är aktiva inom kultursektorn – ges möjlighet att beskriva sitt aktuella läge och sina framtidsvisioner. Utan denna omfattande och inkluderande informationsinsamling riskerar Kulturplanen att tappa sin relevans och värde.

För att undvika detta bör alla aktörer ges tillgång till tidigare kulturplaner, för att kunna se dess utvecklingshistoria och förändringar. Mot bakgrund av detta föreslår jag att till nästa Kulturprogram införa en webbsida där alla tidigare planer finns tillgängliga. Dessutom bör en online-enkät utformas, där alla aktörer inom kulturlivet i Sala kan uppdatera sin aktuella status och sina mål för framtiden.

Genom detta tillvägagångssätt kan Kulturprogrammet utformas till ett verkligt representativt och dynamiskt dokument, som fångar upp och speglar kulturen i Sala.

2 Den redaktionella processen

Kulturprogrammet är, förutom att vara ett stöd i framtida arbete, också länkad till den regionala kulturplanen.

Dock är det uppenbart att den redaktionella sammansättningen skiljer sig markant. För den regionala kulturplanen finns en välstrukturerad projektgrupp med elva representanter från olika kulturområden. Utöver detta har de en expertgrupp bestående av medlemmar från åtta olika utvecklingsområden inom förvaltningen.

I Sala, å andra sidan, har ansvaret för att sammanställa kulturplanen fallit på en enskild tjänsteperson i förvaltningen. Denna arbetsbörda, som borde delas av flera, kan ha lett till tidspress och kompromisser.

När kulturplanen utformas av endast en individ, är det oundvikligt att egna prioriteringar och värderingar får en överdrivet stor inverkan på slutresultatet. Denna ensidiga infallsvinkel riskerar att ge en snedvriden bild.

För att säkerställa en representativ framställning av kulturplanen i framtiden rekommenderar jag att processen ses över och omarbetas. Det bör vara en kollektiv insats, med flera röster och perspektiv, för att fullständigt fånga kulturens bredd och djup.

3 Målbeskrivning & ”Ambitioner”

I skapandet av en kulturplan, är det av yttersta vikt att man kommunicerar sina mål och avsikter på ett klart och entydigt sätt. Mål ska vara konkreta, mätbara och tidsbundna för att man ska kunna bedöma huruvida de har uppnåtts. Här kommer jag in på problemet med överanvändningen av ordet "ambition" i målbeskrivningar.

Ordet "ambition" har en innebörd som ligger närmare önskan eller strävan snarare än ett konkret åtagande. Medan ambitioner är viktiga för att ge en riktning, riskerar de att bli för vagt formulerade för att verkligen kunna mätas och följas upp. När man läser "Vår ambition är att öka besöksantalet", uppstår frågan: Med hur mycket? Över vilken tidsperiod?

För att kunna avgöra om man har uppnått ett mål krävs det att målet är kvantifierbart. Ambitioner kan vara svåra att mäta just för att de ofta saknar konkreta parametrar. Detta skapar en utmaning när det kommer till utvärdering och uppföljning av planen.

Eftersom ambitioner ofta är vagt formulerade, kan det vara svårt att gradera hur väl man har lyckats med dem. Har man "nästan" uppfyllt sin ambition, eller har man "överträffat" den? Utan kvantifierade mål blir det en subjektiv bedömning.

Eftersom "ambition" kan tolkas på flera sätt, finns det en risk att olika parter har olika uppfattningar om vad som faktiskt menas. Medan en part kan se det som ett fast åtagande, kan en annan uppfatta det som en löst formulerad önskan.

Här följer ett konkret exempel hur dessa svagheter sammanfaller.

Följande rader i Kulturprogram 2024-27:

”För att utveckla musei- och kulturarvet i Sala kommun är ambitionen:

• Att stärka och utveckla Aguélímuseet och bredda och öka antalet besökare och främja den kulturpedagogiska verksamheten.”

Ovan nämnda rader vilar på ett remissvar på ett tidigare kulturprogram med följande lydelse:

”Vi konstaterar med intresse att förslaget till kulturprogram vill stärka och utveckla kulturens roll i kommunen genom tydliga utvecklingsmål. Kulturen framhålls som en viktig regional tillväxtfaktor inför 2024. (Se ”Strategier” sid. 7-10)
Förslaget hänvisar till de nationella kulturpolitiska målen – att främja allas rätt till

kulturrupplevelser och bildning, att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse, främja internationellt utbyte, främja ett levande kulturarv, särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur. (Se sid. 3)

Men förslagets konkreta mål ang. Aguélimuseet för perioden 2017-2019 är vagt och otillräckligt. "Att stärka och utveckla Aguélimuseet mot en bredare publik och främja den kulturpedagogiska verksamheten". (Se sid. 15) En bredare publik kan uppnås genom kvalitativa utställningar och personal som driver ett pedagogiskt arbete. Utan kvalitativa utställningar finns ingen publik.

Aguélimuseet kan liknas vid ett provisorium, underfinansierat, utan utställningsbudget, utan resurser för publikarbete, med för lite personal, kringskuren av andra verksamheter i samma lokaler och som en följd av detta måste museet hålla en för låg ambitionsnivå vad gäller utställningar och publikmål. Aguélimuseets roll i Sala kommuns utvecklingsstrategi bör därför förtydligas i kulturprogrammet 2017-2019. Vi föreslår därför att slutdokumentet tydliggör två funktioner:

1. Aguélimuseets verksamhet.
2. Riktlinjer och handlingsplan för offentlig konst.

Ang. Aguélimuseets verksamhet:

Ivan Aguéli tillhör de viktiga konstnärerna i Sverige. Nationalmuseet/Moderna Museet äger de 35 målningar som enligt dr Fribergs testamente skall visas i Sala. Men potentialen i denna unika samling och i namnet "Ivan Aguéli" tas idag inte tillvara på ett effektivt sätt. Jmfr Moras Zornmuseum, Carl Larssons Sundborn, Bror Hjorth Museet i Uppsala. Dessa viktiga konstnärskap med lokal anknytning fungerar som besöksmål på riksnivå. Ivan Aguéli är en stor förgrundsgestalt inom svensk bildkonst och Aguélimuseets samling av aguéli målningar är unik i landet. För att ta tillvara denna potential behövs följande:

1. Kraftigt förstärka Aguélimuseets ekonomi
2. Utöka museets personal på grundval av professionella meriter
3. Utveckla hela kulturkvarteret Täljstenens publika verksamhet
4. Se över huvudmannaskapet över skilda lokaler i kulturkvarteret Täljstenen
5. Konkretisera verksamhetsmål (utställningsprogram och publikmål)

Styrelsen för Sala konstförening/Aguélimuseet har i januari 2017 inlett en översyn av museets verksamhet syftande till att bredda och öka antalet besökare och uppgradera Aguélimuseet som regional kulturinstitution. Resultatet av detta arbete kommer att presenteras för Sala kommun."

Sala amatörteaterförening Cameleonerna
Portvaktsgatan 4
733 37 Sala
info@cameleonerna.se
0224-178 71

Sala kommun
Kultur- & fritidsnämnden
att. Petra Jablonski

Remissvar Sala kommuns kulturprogram 2024-2027 från Cameleonerna

Sala amatörteaterförening Cameleonerna vill framföra ett tack till att vara remissinstans för det kommande kulturprogrammet för Sala kommun. Det har varit bra med de möten som arrangerats med kulturlivet och där civilsamhället bjudits in.

Följande synpunkter och bifall till formuleringar lämnas:

sidan 9 / föreslår följande formulering av stycke 1 under rubriken “Jämställdhet”

Sala kommun ansluter sig till Regeringens huvudmål för jämställdhetspolitiken, det vill säga att kvinnor och män ska ha samma makt att påverka samhället och sina egna liv. Ett av kulturpolitikens syften är att uppnå likvärdigt deltagande och representation i kulturlivet. Målet är att Sala kommun ska vara en attraktiv kommun för flickor och pojkar, kvinnor och män att leva, arbeta och studera i.

sidan 10

Vi ställer oss bakom den tydliga skrivning som finns i remissen gällande armlängds avstånd. Den konstnärliga friheten måste försvaras och yttrandefriheten värnas.

sidan 13

Cameleonerna ställer sig bakom formuleringen “Att främja mötesplatser för aktörer som arbetar med barn- och ungdomskultur.” samt “Att skapa en mötesplats för aktörer, både i kommunal verksamhet och i civilsamhället, som arbetar med barn- och ungdomskultur att träffas och utbyta information och erfarenheter.” för att stärka civilsamhället i arbetet inom kulturområdet.

sidan 16

Cameleonerna ställer sig bakom de att-satser som sammanfattar målen för Salas teaterliv.

För Sala amatörteaterförening Cameleonerna
Styrelsen
gm/Stefan Löfgren
ordförande, stefan@lofgrens.net, 070-347 43 86

KULTURPROGRAM FÖR SALA KOMMUN 2024–2027

Remiss svar från Sala Konstförening och Aguélimuseets styrelse 2024-09-25

Allmän reflektion:

Hur arbetar kommunen med ett IOP- idéburet partnerskap för kulturföreningar i Sala?

s. 19

...

Salas museum och kulturarv

NULÄGE

I Sala finns flertalet muséer spridda över hela kommunen med olika inriktning, uppdrag och omfattning och de drivs som kommunala, föreningsdrivna eller privata. Sala Hembygdsförening driver Väsby Kungsgård med bland annat 7000 föremål och Aguélimuseet är baserat på en internationellt erkänd konstnär och visar en unik och värdefull statlig konstsamling. Utöver samlingen arrangerar museet samtidskonst i utställningar av yrkesverksamma konstnärer. Aguélimuseet drivs av den ideella föreningen Sala konstförening med sina lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen. I Lilla Istanbul i Annedal bor och verkar konstnären Jan-Erik Svennberg som är erkänd både nationellt och internationellt för sin konst som föreställer moskéer.

...

s.20

BARN OCH UNGA

På sport- och höstlov erbjuds konstworkshops i Aguélimuseets regi.

...

För att utveckla musei- och kulturarvet i Sala kommun är ambitionen:

Att stärka och utveckla Aguélimuseet och bredda och öka antalet besökare och främja den konstpedagogiska verksamheten.

...

Konst- och kulturfrämjande verksamhet

NULÄGE

Konst- och kulturfrämjande verksamhet sker i samarbete med Region Västmanland som har kulturutvecklare inom alla områden. Konstfrämjandet i Västmanland vänder sig i olika sammanhang till både barn, unga och vuxna.

Ett konstresidens drivs i samarbete med Resurscentrum för konst i Västmanland.

...

s. 21

BARN och UNGA

OBS Skapande skola används genomgående som ett medel för Sala kommun att uppnå sina mål. Men Skapande skolan **medlen är statliga!**

För att **utveckla** Konst-och kulturfrämjande verksamhet i Sala kommun är ambitionen:

Att **bevaka**..... (utveckla och bevaka - helt olika saker!)

s 22

BARN och UNGA

Samma text kan tillföras sida 26. **Detta gäller även konstområdet.**

s. 25

Bild och form

NULÄGE

Bild- och formkonsten är livaktig i Sala kommun med många amatörkonstnärer och en stark tradition av arkivbilder och lokala fotografer. Kulturkvarteret Täljstenen innefattar bland annat Aguélimuseet. Lokala konstföreningar och konstnärer ställer ut i andra lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen.

Sala kommun har antagit en konstpolicy som slår fast vad kulturpolitiken vill med den offentliga konsten. Syftet är att visa på satsningar på konst i offentlig miljö som ska göras strategiskt och integrerat med övriga gestaltungsaspekter i byggnads- och anläggningsprojekt. Konstpolicyen omfattar även lös konst, som ska vara flyttbar i kommunens byggnader. En handlingsplan är framtagen som innefattar ansvarsförhållanden, arbetsordning och beslutsordning vid inköp av offentlig konst. Kommunens konst registreras i en nationell konstdatabas. **Offentliga konstverk har vid flera tillfällen vandaliserats.**

...

s. 26

BARN och UNGA

Konstpedagogisk verksamhet bedrivs av Konstmuseet i samverkan med Region Västmanland. **(Vilket konstmuseum avses – Västerås? Vad har denna formulering i så fall i detta dokument att göra? Det handlar ju om Sala kommun?)**

Aguélimuseet bedriver skapande verksamhet under skolloven.

För att utveckla bild- och form verksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- **Att förbättra den offentliga konstens förankring i lokalsamhället.**
- **Att utveckla samverkan mellan Sala kulturskola och Aguélimuseet**
- **Att utveckla samverkan mellan Barn-och utbildning, Mediaenheten och externa aktörer för att finna vägar till att utveckla konstpedagogik i skolan**
- **Att erbjuda alla elever i åk 3, 6 och 9 minst 2 besök på Aguélimuseet (se Sala silvergruva)**

s. 29

För att utveckla internationellt samarbete är ambitionen:

- I samarbete med Resurscentrum för konst utveckla möjligheten till internationellt konstnärligt utbyte (residens)

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-09-26 08:44:41
To: KFF
Subject: VB: Remissvar
Attachments: Följebrev till remissvar för Kulturprogram.pdf, BB remissvar Kulturprogram 2024-2027.pdf

För diarieföring

Från: Beatrice Björkskog <beatrice@björkskog.se>
Skickat: den 25 september 2023 19:15
Till: Petra Jablonski <petra.jablonski@sala.se>
Ämne: Remissvar

Hej!

Här kommer ett remissvar från mig, Beatrice Björkskog, som verksam inom olika kulturföreningar i Sala.

Läs följebrevet först det kanske kan bli svårt att förstå kommentarerna i dokumentet annars.

Hör av dig om något är oklart!

Med bästa hälsningar
/Beatrice Björkskog

Följebrev till remissvar för Kulturprogram 2023–2027

Jag har inte gjort ett remissvar då jag varit och petat i hela texten, varvid en hel del kommentarer är av ren korrektur och redigeringskaraktär. Det var inte min tanke att det skulle bli så, men det kanske kan vara bra för dokumentet att genomgå en språklig genomarbetning samt få ett konsekvent språk och hur man använder sig av punkterna i slutet av avsnittet etc. Jag tror att ni ser skillnad på vilka kommentarer som är av språklig karaktär och faktiskt förändrings förslag av innehållet

Men det jag saknar i stort som jag inte kan skriva i dokumentet och därmed behöver skriva här berör läsning och litteratur.

I dokumentet så är det främst folkbiblioteket som har option på läsning. Det här blir märkligt eftersom det finns fler exempel på litterära sällskap och föreningar som på ideell basis verkar för att öka läsningen i befolkningen i stort men också för att lyfta samhällsfrågor och hållbarhet genom litteratur. Exempelvis har både Sala konstförening och Aguelimuseet samt Sala Folkets Park har anordnat boksamtal med författare under det senaste året. Dessutom så finns det inget om skapandet av litteratur och text, och dessa är viktiga, inte bara för att skriva filmmanus och skapa film tillsammans med Tärna Folkhögskola och Film Västmanland. Att skriva är ett kulturellt uttryck som borde ta en betydligt större plats i kulturprogrammet, idag finns den inte med alls.

Enklarest att göra detta är att utöka avsnittet om folkbiblioteket så att det heter Folkbiblioteket, läsande och textskapande. Eller få med det i de avsnitt som handlar om jämställdhet och mångfald, äldre etc

Tack för allt arbete och alla träffar innan sommaren. Det ska bli roligt att få se det här programmet fortsätta att växa fram!

Med bästa hälsningar

/Beatrice Björkskog, i egen sak.

Kulturprogram

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KULTURPROGRAM FÖR SALA KOMMUN 2024–2027

FÖRORD

Kulturpolitiska utgångspunkter

Kulturprogrammet gäller 2024-2027 och utgår från kulturpolitiska mål som finns på nationell, regional och lokal nivå. De statliga kulturpolitiska målen är vägledande och anger bland annat att kulturen ska vara en "dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund". Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och barn och ungas rätt till kultur är extra viktig. Tillgång till olika kulturella uttrycksformer samt kunskap och resurser för eget skapande är viktiga för att ge barn och unga goda förutsättningar att utvecklas till självständiga individer.

"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling".

Kultursamverkansmodellen är en nationell reform som ger regionerna ett större inflytande över den statligt finansierade regionala kulturen. Den regionala kulturplanen ligger till grund för Sala kommuns kulturprogram. Regeringen har beslutat att se över kultursamverkansmodellen och har utsett en särskild utredare. Syftet med översynen är att utveckla modellen så att den i ökad grad bidrar till kultur i hela landet och att de kulturpolitiska målen uppfylls.

Sala kommuns vision har tre målområden som alla bidrar till en hållbar utveckling, där också kulturen kan vara bidragande:

- Ett växande Sala
- Ett hållbart Sala
- Ett tryggt och rättvis Sala

VAD ÄR KULTURPROGRAMMETS SYFTE?

Sala kommuns kulturprogram är kommunens gemensamma strategiska dokument för kulturutveckling i Sala kommun. Detta är Sala kommuns fjärde kulturprogram och den berör även områden som besöksnäring, kulturmiljö och turismål. Kulturprogrammet består av en nulägesanalys av kulturlivet samt kommunens samlade ambitioner av kulturverksamhetens utveckling.

Kulturprogrammet är också avsett att vara ett stöd i det framtida arbetet för såväl förtroendevalda som anställda i kommunen samt stöd i dialogen med Region Västmanland när det gäller utformningen av nya regionala kulturplaner och Länskulturinstitutionerna och andra regionala aktörer.

Nationella kulturpolitiska mål

Enligt riksdagsbeslut är inriktningen av den nya kulturpolitiken:

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

(Sammanfattning av regeringens proposition Tid för kultur, 2009/10:3)

INLEDNING

Sala kommuns första kulturplan antogs 2014 efter beslut i kulturnämnden. Detta är Sala kommuns fjärde kulturprogram och gäller 2024-2027. Under kommande programperiod fyller Sala kommun 400 år och många olika kulturaktiviteter planeras inför jubileumsåret 2024. **Det är vår förhoppning att det blir startskottet för återkommande kulturaktiviteter i samskapande med kulturlivet, civilsamhället, Region Västmanland och kommunen.**

I arbetet med revideringen av Sala kommuns kulturprogram har det genomförts dialogmöten med kulturföreningar, kulturskapare, civilsamhället och övriga delar av kulturlivet. **Inkomna synpunkter, ändringar och önskemål har samlats in och skrivits ner i kulturprogrammet.**

- 1. Menar ni att det tidigare, innan 400 års jubileumsår inte förekommit några återkommande kulturaktiviteter i samskapande?**
- 2. Hur är det tänkt att inkomna synpunkter, ändringar och önskemål ska skrivas ner i kulturprogrammet? Allt kan omöjligt vara relevant eller följa med, men borde finnas som en bilaga till det förslag som sedan behandlas politiskt.**

INNEHÅLL

FÖRORD.....	3
Kulturpolitiska utgångspunkter	3
<i>Vad är kulturprogramMETS SYFTE?</i>	3
Nationella kulturpolitiska mål.....	4
STRATEGIER FÖR UTVECKLING	9
Armlängds avstånd	10
I SALA KOMMUN ÄR KULTUREN EN DEL AV DEN HÅLLBARA SAMHÄLLSUTVECKLINGEN	11
Gemensamma utvecklingsmål 2024–2027	11
<i>Salas kulturliv</i>	14
Salas teaterliv	15
<i>Nuläge</i>	15
Salas musikliv.....	16
<i>Nuläge</i>	16
Salas dansliv	18
<i>Nuläge</i>	18
Salas museum och kulturarv.....	19
<i>Nuläge</i>	19
Konst- och kulturfrämjande verksamhet	20
<i>Nuläge</i>	20
Arkivverksamhet i Sala kommun	21
<i>Nuläge</i>	21
Film i Sala.....	22
<i>Nuläge</i>	22
Hemslöjden i Sala	23
<i>Nuläge</i>	23
Folkbibliotekets verksamhet.....	24
<i>Nuläge</i>	24
Bild och form	25
<i>Nuläge</i>	25
Det civila samhället och folkbildning	27
<i>Nuläge</i>	27
Internationellt utbyte och samverkan	28
<i>Nuläge</i>	28
Kultur för och med äldre	30
<i>Nuläge</i>	30
<i>Utveckling</i>	30

STRATEGIER FÖR UTVECKLING

Den strategiska inriktningen är utformad ur Sala kommuns vision "Sala kommun – ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft". Flera av målområdena i strategin kan klart kopplas till insatser inom kulturprogrammet och ska därför ses som stödjande till utvecklingsstrategin. Konst* och kultur är avgörande delar för att Sala ska lyckas med sin övergripande vision då det handlar om sammanhang för de enskilda utvecklingsfrågorna.

Den regionala kulturplanen följer riktlinjer som kulturrådet tagit fram för att länets invånare ska få god tillgång till kultur. Nedan avsnitt är utgångspunkter skapade från den regionala kulturplanen och gemensamma perspektiv.

*med konsten avses alla konstformerna. Berättande, bildkonst, dans, film/ media, litteratur, musik, slöjd/hantverk och teater

Gemensamma perspektiv

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen är lag i Sverige sedan år 2020. Kulturprogrammet tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter: "Barn har rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, och samhället ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet" samt att "barnkonventionen ska genomsyra all verksamhet och alla beslut i kommunen".

Jämställdhet

Sveriges regerings huvudmål för jämställdhetspolitiken Sala kommuns innebär att kvinnor och män ska ha samma makt att påverka samhället och sina egna liv. Ett av kulturpolitikens syften är att uppnå likvärdigt deltagande och representation i kulturlivet. **Målet är att Sala kommun ska vara en attraktiv kommun för flickor och pojkar, kvinnor och män.** Att leva, arbeta och studera i.

Hur står det till med de som inte identifierar sig som flicka, pojke, kvinna eller man?

Länsstyrelsen i Västmanland uppmuntrar verksamheter/organisationer att skriva på jämställdhetsstrategin som finns för Sala kommun och bör också verka för och ställa krav kring ett jämställt kulturliv. Länsstyrelsen i Västmanland har fått i uppdrag av Regeringen att ta fram en länsstrategi för jämställdhetsintegrering som ska gälla 2024 -2027. Sala kommun kan ansluta sig till denna strategi genom ett viljeinriktningsbeslut där kommunen beskriver på vilket sätt de ska vara med i genomförandet.

Sala kommun har skrivit under CEMR-dokumentet som är EUs jämställdhetsplan.

Det kanske vore enklare att kombinera jämställdhet och mångfald, det blir otydligt eftersom det kan tolkas som att jämställdhet är en sak och mångfald är en annan, samt att det är hbtqi-perspektivet som grundas i diskrimineringslagen men inte de innan uppräknade vilka är en del av diskrimineringslagen. Sammanfattningsvis, styckena Jämställdhet och Mångfald behöver skrivas om och kanske bli en rubrik.

Mångfald

Med mångfald avses en samling av människor med olika kunskaper, färdigheter, erfarenheter, bakgrunder och personligheter. Arbetet handlar om att ta tillvara den kreativitet och det mervärde som ryms i samspelet mellan olikheter. I Sala kommun innebär mångfald att alla människors lika rättigheter och möjligheter gynnas - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsvariationer, sexuell läggning eller ålder. Utgångspunkten för hbtqi-perspektivet är Diskrimineringslagen (2008:567) som syftar till att främja allas lika rättigheter och möjligheter.

Sala kommun arbetar för att all verksamhet i möjligaste mån ger alla oavsett bakgrund, den hjälp och det stöd de behöver för att kunna vara aktiva i samhället och förstå information om den samhällsservice de behöver.

Enligt funktionshinderspolitiken ska alla människor, oavsett funktionsförmåga, ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter. Sverige har antagit FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Tillgänglighetsperspektivet ska integreras i all verksamhet. En tillgänglighetsguide för fysisk tillgänglighet i Sala kommuns lokaler togs fram 2015 och för att kunna inkludera kultursatsningar förutsätts tillgänglighet när det gäller såväl fysisk tillgänglighet och tillgänglig information och kommunikation och anpassningar som kan behövas när man är barn, ung eller gammal.

Armlängds avstånd

Konsten och kulturskaparna ska vara fria i förhållande till olika typer av finansierare, såväl privata som offentliga. Den som finansierar konsten ska inte bestämma innehållet. Därför är det viktigt att principen om armlängds avstånd upprätthålls i både den privata och offentliga anslagsgivningen till konst och kultur. Den politiska nivån anger de ekonomiska ramarna samt beslutar om mål och inriktning för verksamheten inte om konstnärlig verksamhet eller konstnärlig bedömning av den. Den konstnärliga bedömningen ska i stället göras av personer som innehar konstnärlig kompetens. Konstnärens rätt att uttrycka sig fritt ska värnas, också då det utmanar och provocerar. **Principen om armlängds avstånd tillämpas inom alla verksamheter.**

Behöver det stå "ska" tillämpas, eller menar ni att det är så att det tillämpas?

Jag tänker att när en upprättar kultursamverkansavtal så innebär det att det finns möjligheter att villkora verksamheter, istället skulle det kunna vara så att de som erhåller kommunala stöd också åtar sig att ta hänsyn till och följa kulturprogrammet.

I SALA KOMMUN ÄR KULTUREN EN DEL AV DEN HÅLLBARA SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Kulturverksamheterna bidrar till samhällets långsiktiga hållbarhet och knyter an till flera delmål i Agenda 2030. En långsiktig ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling är den naturliga utgångspunkten för alla verksamheter i en kommun som växer och som ska präglas av livskraft i hela kommunen. Kulturen som egenvärde kan påverka livskvalitén för dem som bor i kommunen. Genom att stärka kulturlivet blir Sala kommun en attraktiv plats att leva och verka i.

Gemensamma utvecklingsmål 2024–2027

Mötesplatser *Varför nämns inte bildningsförbunden, de är stora aktörer i just bildning. En kan inte räkna upp alla, men de känns väsentliga.*

För att det ska finnas kultur i våra livsmiljöer utgör kulturella mötesplatser en viktig del i den kulturella infrastrukturen. Några viktiga lokalhållare i kommunen är exempelvis Folkets hus, Folkets park, bygdegårdarna, hembygdsföreningarna, kyrkorna och samlingslokalerna, men också mer kulturspecifika som biograf, museer och bibliotek. De utgör en viktig infrastruktur för kultur, bildning och demokrati och är nödvändig förutsättning för ett levande kulturliv för hela kommunen där invånarna kan uppleva och medskapa med god geografisk tillgänglighet och egenmakt. Kommunen ska medverka till att det finns såväl fysiska som digitala kulturella mötesplatser där människor kan träffas för social gemenskap, upplevelser och erfarenhetsutbyte och eget skapande.

- Att utveckla, samordna och stärka tillgängliga kulturella mötesplatser där invånare kan träffas för social gemenskap, upplevelser och erfarenhetsutbyte.
- Att Kulturkvarteret Täljstenen ska fortsätta utvecklas för att ytterligare ta vara på dess möjligheter och utveckla Täljstenens publika verksamhet.
- Att de redan befintliga lokalerna görs mer ändamålsenliga.
- Att fortsätta stödja de föreningsdrivna, allmänna samlingslokalerna som arrangörer.

Kultur och hälsa

Kulturupplevelser och kulturella aktiviteter är viktiga för människors välbefinnande och hälsa; ung som gammal, sjuk som frisk. Forskning visar att deltagande i kulturaktiviteter kan vara ett värdefullt komplement till rehabilitering och behandling och motverka ohälsa. Sala kommun deltar i undersökningen Liv och hälsa Ung som visar hur unga mår idag. Kultur inom äldreården kan vara upplevelsebaserad och/eller deltagarbaserat.

Det går inte att skriva, forskning visar utan att hänvisa till den forskning en faktiskt pratar om, referens är nödvändig. Att ingå i en undersökning visar hur unga mår idag, men den informationen behöver bearbetas och analyseras för att det ska bli meningsfullt att använda resultatet av en undersökning. Så i det här fallet så har den här informationen inget värde i texten.

Tillsammans med Region Västmanland har kommunen ett gemensamt ansvar i arbetet med kulturaktiviteter och konstens roll på sjukhus och vårdinrättningar. Konsten fungerar som stöd i att uppnå existentiell hälsa under sjukdomsprocesser.

De här är inte konsekventa, i vissa fall är de konkreta och i andra svåra att mäta, som detta. Vad innebär det att främja?

- Att främja förutsättningar för eget skapande och kulturupplevelser för såväl äldre och barn och unga och se det som en viktig del i folkhälsan.

Barn och unga

Kulturprogrammet tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter och fastslår att barnets bästa alltid ska komma i första rummet och barns rätt att komma till tals och bli hörda i alla frågor som berör barnet.

Barn och ungdomar tillbringar en stor del av sin tid i skolan och i utbildningen ingår kulturella element i form av ämnen på schemat, såsom bild och musik, och ämnesområden, såsom dans och litteratur. Eleverna ska också i själva skolarbetet få uppleva olika uttryck för kunskaper, vilket leder till att drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild och text blir en del av skolans verksamhet oavsett vilket ämne som står på schemat. De kulturinslag som görs inom ramen för förskolornas och skolornas verksamheter administreras främst av barn- och utbildning. Sala kommun söker bidrag för Skapande skola från Statens kulturråd. Här finns en stark ambition att nå alla elever, oavsett i vilken skola de går. Skapande skola har bl a använts för författarbesök, teaterföreställningar samt konstnärsprojekt.

Rik-skolan (Rörelse, Idrott och Kultur i skola) är en kommunal verksamhet som bygger på ett samarbete mellan skola, föreningsliv och Kultur och Fritid. RIK-skola riktar sig till elever i åk f-3 i Sala kommun och genomförs inom skoldagens ram.

Sala kulturskola är placerad under Kultur- och fritidsnämnden sedan januari 2021 och har fått nya lokaler anpassade för verksamheten. Kulturskolan erbjuder kurser på fritiden i de vanligast förekommande musikinstrumenten samt sång i olika former, musikskapande, dans samt bild och form. En lagändring tillåter också kulturskole undervisning på skoltid som innebär att rektor beslutar om elever får ta ledigt för att gå i kulturskola. Kulturskolan har beviljats utvecklingsstöd från Kulturrådet som möjliggjort att verksamheten breddats med aktuella ämnen samt fördjupningskurser. Regeringen har beslutat att utvecklingsstödet avslutas 2024. För att kulturskolan ska kunna fortsätta erbjuda elever aktuella ämnen och fortsätta bredda verksamheten behöver kommunen se över samverkan mellan skolan och kulturskolan. Genom utökad samverkan mellan skola och kulturskolan möjliggörs bättre förutsättningar att ge barn och unga undervisning inom estetiska ämnen av hög kvalitet. Samverkan för att skapa kombinationstjänster kan vara ömsesidig nytta både för skolan och kulturskolan utifrån att kunna erbjuda attraktiva tjänster till konstnärligt utbildade pedagoger och därigenom få kvalificerad personal inom olika estetiska ämnen.

Region Västmanland arbetar med att ta fram "Ett kulturliv för alla barn och unga" som är ett projekt som syftar till att stärka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskolor och gymnasium i Västmanland. Region Västmanland driver också ett regionalt barn- och ungdokumentnätverk. Nätverket består av de regionala kulturinstitutionerna och representanter från alla kommuner. Syftet är att skapa bra förutsättningar för barn och ungas rätt till kultur. Nätverket bidrar till att främja samverkan över kommungränserna genom bland annat erfarenhetsutbyte och gemensamma kompetensinsatser.

Ungas deltagande i kulturlivet som arrangörer behöver stärkas då den är viktig för kulturens återväxt och för ung publik att ta del av den. Unga arrangörer kan ansöka om arrangemangsstödet *Snabb slant* där prioriterad målgrupp är barn och unga.

Sala kommun deltar i Regional kulturskola i Västmanland där länets nio kommunala musik- och kulturskolor verkar gemensamt för att utveckla och bredda kulturskolornas kursutbud samt stärka lärarnas möjlighet till kompetensutveckling. I samverkan anordnas länsgemensamma kurser och evenemang och pedagognätverk i syfte att skapa synergieffekter genom samverkan. Ungas inflytande i kulturskoleverksamhet behöver stärkas och i samverkan med regional kulturskola och länets alla kulturskolor planeras ett nätverk för ungas inflytande.

Ett nytt projekt har tagits fram på Berggatan 10 där olika verksamheter och grupper av människor kan blandas. Verksamheten kommer främst rikta sig mot barn och vuxna i Åkraområdet, men alla kommer vara välkomna. Dialog har förts med boende i området om vilka aktiviteter som efterfrågas.

Texten behöver en språklig genomgång och bearbetning. Ett exempel är att stycken inte hänger ihop med varandra, utifrån ordningen på punkterna kan de olika styckena i texten ovanför kopplas ihop med samma innehåll som ett exempel på hur texten kan bli mer tillgänglig.

För att utveckla barn- och ungdomsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja mötesplatser för aktörer som arbetar med barn- och ungdomskultur.
- Att främja verksamheter inom kulturområdet som ska möjliggöra spontanaktiviteter och stötta unga arrangörer.
- Att utveckla den interna samordningen inom Sala kommun för att främja samverkan mellan Mediaenheten, Sala kulturskola och övrig skolverksamhet under skoltid.
- Att se över möjligheten att skapa kombinationstjänster till ömsesidig nytta både för skolan och kulturskolan.
- Att utveckla samverkan inför planering av kulturinslag i skola och förskola genom skolornas/förskolornas kulturombud och respektive skolans kultursamordnare.

Och även andra skulle kunna ha nytta av kombinationstjänster, ex en konstpedagog, teaterpedagog etc. Föreningar och ideella organisationer skulle också kunna arbeta med den här modellen tillsammans med kommunen för att skapa heltidstjänster för kulturarbetare.

- Att skapa en mötesplats för aktörer, både i kommunal verksamhet och i civilsamhället, som arbetar med barn- och ungdomskultur att träffas och utbyta information och erfarenheter.
- Att främja samarbetet med Region Västmanland med "Ett kulturliv för alla, barn och unga" i syfte att stärka tillgången till professionell kultur för skolelever.
- Att främja deltagandet i Regional kulturskola och utveckla fler gemensamma elevprojekt, ungdomsråd och kompetensutvecklande insatser för Sala kulturskolas pedagoger.

Det är nog på sin plats att uppdatera detta då UKM inte är aktivt, vad gör ungdomslokalen istället?

Salas kulturliv

NULÄGE

Sala kommuns kulturliv består av ca 60 ideella kulturföreningar samt många fria kulturskapare som är utspridda över hela kommunen. Kommunens egen kulturverksamhet innefattar bland annat Sala kulturskola, Sala Stadsbibliotek och Ungdomslokalen Lokal 17 samt egna arrangemang där kommunen strävar efter god kvalitet. Elever i skola erbjuds kulturella aktiviteter genom statliga och kommunala bidrag.

Flera större och mindre scener finns i staden och konserter hålls bland annat i Missionskyrkan, Sala folkets park, Sala folkets hus och kulturkvarteret Täljstenen. En ny scenvagn är inköpt under 2023 och möjliggör utomhus konserter. Konserter inom olika musikgenrer äger rum i någon av stadens kyrkor eller skolors aulor och på sommaren på torget eller i stadsparken.

Ungdomslokalen Lokal 17 är medlemmar i Ung Kultur möts (UKM) som är en ideell förening som skapar mötesplatser i form av arrangemang där unga människor på olika sätt får uttrycka sig kreativt och konstnärligt för en publik

Arrangörerna är viktiga för den kulturella infrastrukturen i hela kommunen och tillsammans med samlingslokalhallarna är de en förutsättning för att kulturen ska kunna få den plats den behöver och nå ett kulturutbud till en publik i hela kommunen.

Kulturföreningar kan ansöka om *arrangemangsbidrag* för offentliga arrangemang som exempelvis en teaterföreställning, föreläsning eller festival. Bidrag kan också utgå som ersättning för lokalkostnader och för extra utrustning som till exempel teknikkostnader. Bidraget *Snabb slant* syftar till att stödja och uppmuntra människors engagemang och delaktighet i det lokala kultur- och fritidslivet och

kan sökas av personer som inte är föreningsanknutna. Projekt som prioriteras är bland annat av, med och för barn och unga samt nya arrangörer.

Kultur- och fritidsnämnden avsätter varje år medel till tre kulturstipendier som är ansökningsbara; *Kulturstipendiet*, *Kulturarvsstipendiet* samt *Lasse O'Månssons naturastipendium*. Kommunen har också kulturavtal med ett antal kulturföreningar samt årliga verksamhetsbidrag.

En Evenemangskalender har tagits fram med syfte att erbjuda marknadsföring kostnadsfritt till kulturföreningar och arrangörer. Kommunens Evenemangskalender kan komma att bytas ut under kommande programperiod.

Det är möjligt att omformulera detta så att det står att Sala kommun bidrar med att förenkla för arrangörer och kulturföreningar att nå sin publik genom att erbjuda kostnadsfri plats i en Evenemangskalender (då spelar det ingen roll vem som leverar denna under perioden samt att kommunen åtager sig att hålla den kostnadsfri)

Salas teaterliv

NULÄGE

Sala kommun är en aktiv teaterkommun med både amatörteater och ett brett utbud av professionella föreställningar som möjliggör för Sala invånare att uppleva teater i olika genrer och på olika platser i kommunen.

Regelbundna arrangörer för professionell teater är Arr. Sala Teaterförening som är medlemmar i Riksteatern, Sala stadsbibliotek och skolor i Sala. Förutom dessa arrangerar ett flertal andra bygdegårdar i kommunen teater några gånger per år.

Sala Amatörteaterförening Cameleonerna erbjuder kurser i scenisk gestaltning och har en bred verksamhet från barn och unga till vuxna och producerar teaterföreställningar och arrangerar gästspel. I Camelonernas teaterlada, Ridhuset, sätts teaterföreställningar upp under sommartid.

Sala folkets hus samt Sala Folkets park har utrustats med publika gradängar som möjliggör sittande teaterpublik.

Här gissar jag att Sala Folkets Park har påtalat att de också har gradängar för sittande publik. Teaterarrangörerna samarbetar ofta med Västmanlands Teater och Region Västmanland inom ramen för *Ett kulturliv för alla – teater*, med målet att erbjuda professionell teater i Sala. Arrangörerna tillsammans med kommunen och regionens teaterkonsulent ingår i ett programråd som är det beslutande organet för föreställningar som sker inom Ett kulturliv för alla – teater.

Salas invånare kan också ta del av föreställningar på Västmanlands teater som erbjuder kostnadsfria teaterbussar till utvalda föreställningar, då inte egenproducerade föreställningar är turnébara.

Ett produktionsstöd för teaterverksamhet har tagits fram för professionella teatergrupper i Sala för att ta fram nya produktioner. Syftet med stöd till teaterproduktioner är att förbättra villkoren för professionella teatergrupper och kvaliteten på det fria skapandet.

BARN OCH UNGA

Sala Stadsbibliotek arrangerar föreställningar för de yngsta barnen. Skolelever i Sala kommun upplever teater genom Skapande skola samt att skolorna även bokar andra teaterföreställningar. Den skapande verksamheten för barn och unga sker via Skapande skola, ungdomslokalen Lokal 17 och amatörteaterföreningar. Dramaprojekt riktade mot barn och unga erbjuds både i förskola och i skola med Skapande skola-medel.

Skapande skola är statligt finansierad och någonstans måste det framgå att den inte dimper ner av sig självt i kommunen och för barnen.

Vad gör lokal 17?

För att utveckla teaterverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja och stödja det egna skapandet.
- Att utveckla och främja barn- och ungdomsverksamheten.
- Att stötta arrangörer som arrangerar gästspel av professionell teater.
- Att öka tillgängligheten till teaterns utbud för personer med olika funktionsvariationer.
- Att främja utveckling av lokaler för teater för både större och mindre uppsättningar.
- Att främja Skapande skola och möjliggöra att skolelever får uppleva professionell teater.
- Att utrusta Ridhuset/teaterladan hos amatörteaterföreningen Cameleonterna för att möjliggöra teaterföreställningar under delar av året.

Här blandas återigen stora ambitioner med ett väldigt konkret åtagande, hur går det ihop?

Salas musikliv

NULÄGE

Musiklivet i Sala består av musiker och sångare som själva spelar och sjunger och framträder i olika sammanhang och spelmanstämmer, men även av andra musiker av nationell eller internationell klass som gör gästspel och i olika genrer.

Sala kommun samordnar årliga arrangemang och festivaler och stödjer kulturföreningarna samt traditionella firanden i hembygdsföreningar och bygdegårdar.

Kyrkorna erbjuder goda förutsättningar och bra lokaler för ett varierat musikliv. Sala Missionskyrka har en konsertsal där kommunens olika kulturföreningar har möjlighet att ha sina föreställningar och repetitioner med en ljud- och ljusanläggning med bildvisning. Många körer och musikensembler är aktiva i kyrkans verksamhet eller kopplad till den som aktörer.

Samarbetsmodellen *Ett kulturliv för alla* drivs av Västmanlandsmusiken som tillsammans med kommunen och kulturföreningar skapar ett programråd som är

Här låter det nästan som att det endast är dessa som har rätt att ordna offentliga professionella konserter. Men jag gissar att så inte är fallet.

det beslutande organet för professionella offentliga konserter som sker inom Ett kulturliv för alla.

Studieförbunden är aktiva i Sala kommun. Ombyggnationen i Sala folkets park samt i Sala folkets hus ger på sikt goda förutsättningar för musik och teater.

Sala kommuns Evenemangskalender möjliggör för kulturföreningar och arrangörer att kostnadsfritt marknadsföra evenemang.

Detta om kalendern, kan inte det stå med i något övergripande?

BARN OCH UNGA

Alla barn och unga får uppleva och delta i olika musiksammanhang på skoltid bland annat via Skapande skola och Rörelse, Idrott och Kultur i skola (RIK-skolan) samt på fritiden genom Sala kulturskola och kommunens sommarlägesaktiviteter. **Bildningsförbunden bidrar med mycket, men de omnämns inte, varför då?**

Sala kulturskola erbjuder kurser i de vanligast förekommande musikinstrumenten, digitalt musikskapande samt sång i olika former. Kulturskolans elever medverkar i årliga kulturarrangemang såsom Kulturerna och medverkar i den årligen av Rotary arrangerade julkonserten, men genomför även egna arrangemang, som exempelvis en förmånskonsert för Världens barn, lucia- och julkonserter och vårkonserter. Kulturskolan har också skolturné för skolor och erbjuder sommarkul på elevers sommarlov. Kulturskolans elever erbjuds möjlighet att ta del av *Ett kulturliv för alla* samt delta i workshops som arrangeras i samband med att de professionella kulturskaparna finns i Sala.

För att utveckla musikverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja modellen *Ett kulturliv för alla* med professionella konserter.
- Att stötta musikskapande workshops med särskilt fokus på barn och unga.
- Att utveckla och främja fler kulturarrangemang i samverkan med arrangörer och stötta ideella organisationer.
- **Att främja Sala Missionskyrka som konsertlokal.**
- Att främja Sala folkets hus som repetitionslokaler och scen med prioritering av barn och unga.
- Att sprida information om kommunens Evenemangskalender för att undvika krockar.

Varför står detta med, eftersom det är en kyrka och inte en offentlig samlingslokal blir det märkligt att skriva att en kommun ska främja en kyrka.

Det blir samtidigt märkligt att välja Sala Folkets Hus som repetitionslokal, det kanske finns både fler och lämpligare? Jag tänker att det inte ska slås fast i ett program?

Salas dansliv

NULÄGE

Dansens roll är viktig i hela samhällsbygget när det gäller exempelvis hälsa, integration och gestaltad livsmiljö. Det finns ett generellt stort intresse i Sala kommun för att dansa själv på fritiden och i alla åldrar. Danslivet i Sala kommun har främst handlat om deltagarkultur och är fylld av historia med traditionella spelmannsstämmor med folkdansuppvisningar.

Flera kulturföreningar i Sala kommun verkar för mångfald och tillgänglighet där dansen kan bli ett möte mellan olika kulturer och skapa förståelse mellan människor och kulturer och genom att föra sin egen danstradition vidare kan det skapas ett intresse att lära sig andra människors danser och varifrån de kommer.

Sala Folkets park arrangerar danskvällar. Föreningar erbjuder kurser och workshops samt att det sker dansundervisning i privat regi på Sala folkets hus. Andra danslokaler är Blå salen i biblioteket. **Vilket de nyss gått ut med att de ställer in på grund av för få intresserade, det bär sig inte ekonomiskt.**

Sala kommun ingår i länsmodellen *Ett kulturliv för alla – dans*, och kommunen tillsammans med Västmanlandsmusiken erbjuder professionella dansare möjligheten att bo och verka i Sala under en residensperiod. Syftet är att lyfta den samtida dansen och skapa en professionell plattform för dansen som konstform och nå nya publikgrupper samt utveckla arrangörer. Ett kulturliv för alla- dans, innefattar också nycirkus.

Ett dansforum har skapats i Sala kommun i samverkan med kulturföreningar, arrangörer och danspedagoger i syfte att öka tillgängligheten och utbudet av dansföreställningar samt workshops för alla åldrar och människor. Dansforum planerar aktiviteter årligen med start under jubileumsåret 2024 på Dansens dag den 29 april.

Det finns ett behov av att kartlägga platser i hela kommunen för social dans, främst utomhus, i syfte att synliggöra platser för dans och skapa fler danstillfällen.

BARN OCH UNGA

Det är viktigt att ange källa när man anger forskning... det finns många metoder

Sala kommun ingår i Regional kulturskola och samverkar med länsamordnaren för Dans för Hälsa, som är en **forskningsbaserad metod** där dans används för att främja den psykiska hälsan bland unga tjejer. Syftet med Dans för Hälsa är att på ett positivt sätt lyfta deltagarnas egna resurser, uppmuntra genom rörelseglädje och erbjuda en trygg gemenskap utan fokus på krav eller prestation. Sala kulturskola har en utbildad instruktör för Dans för hälsa.

Sala kulturskola erbjuder dansundervisning för barn och unga på fritiden. **Kulturföreningar har barn- och ungdomsverksamhet samt att det drivs dansundervisning i privat regi.**

Otydlig mening

För att utveckla dansverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja barn och ungas hälsa, genom att implementera Dans för hälsa i samverkan med skola, socialtjänsten och kultur och fritid.
- Att kartlägga platser för dans, främst utomhus, i hela kommunen.
- Att stärka befintliga arenor för dans, **exempelvis** Sala Folkets Park, Sala Folkets hus och bygdegårdarna i kommunen.
- Att främja modellen *Ett kulturliv för alla – dans*, med inriktning dans- och cirkusresidens och med särskilt fokus på barn och unga.
- Att främja dansforum som en lokal plattform för dans i Sala.

Det här är en mer inkluderande formulering än tidigare, då bara en arena finns med, som att man utesluter andra.

Salas museum och kulturarv

NULÄGE

Se det som Sala konstförening och Agiélimuseet skickat in.

I Sala kommun är kulturmiljön en av våra starkaste identitetsbärare och ett flertal ideella aktörer och föreningar belyser Sala kommuns historia och med många byggnadsminnen som bär kulturhistoriska värden, exempelvis hembygdsgårdarna.

Kyrkor som är tillhörande Svenska kyrkan och som är uppförda före 1940 är skyddade enligt kulturminneslagen.

I Sala finns flertalet muséer spridda över hela kommunen med olika inriktning, uppdrag och omfattning och de drivs som kommunala, föreningsdrivna eller privata. Sala Hembygdsförening driver Väsby Kungsgård med bland annat 7000 föremål och Agiélimuseet är baserat på en internationellt erkänd konstnär och drivs av den ideella föreningen Sala konstförening med sina lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen. I Lilla Istanbul i Annedal bor och verkar konstnären Jan-Erik Svennberg som är erkänd både nationellt och internationellt för sin konst som föreställer moskéer.

Sala kommun är en del av det länsövergripande projektet Kulturarv Västmanland som drivs av Region Västmanland i samarbete med länets alla kommuner. En webbsida har tagits fram i syfte att Västmanlands kulturarv blir tillgängligt digitalt samt att intresserade kan vara medskapande.

Kulturarvsdagen är en årligt förekommande dag och kan erbjuda möjligheter att reflektera över hur vi kan identifiera och skydda vårt materiella, immateriella och biologiska kulturarv och öka medvetenheten om hur resurser används i frågor som berör kulturarv, konst och bevarande av landskap och biologisk mångfald. I samverkan med Region Västmanland, föreningar, lokalhållare och kommunen planeras en årligt förekommande Kulturarvsdag i Sala runt den 10 september.

Det var väl ganska länge sedan det här fanns?

BARN OCH UNGA

Varje höst erbjuds alla elever i årskurserna 3, 6 och 9 en heldag vid Sala Silvergruva där de får ta del av aktiviteter. På alla låg- och mellanstadieskolor finns också en bok, "Lättläst historia om Sala" som producerats i samverkan med kommunen där Salas historia berättas på ett lättillgängligt sätt.

Ett flertal föreningar arbetar med gränsöverskridande verksamhet, bland annat genom traditionella firanden med många olika aktiviteter för barn och unga.

I samarbete med Region Västmanland och kommunerna utvecklas *KulturarvsberättARna* som är barn och ungas egna berättelser som publiceras digitalt på Kulturarv Västmanland.

För att utveckla musei- och kulturarvet i Sala kommun är ambitionen:

- Att stärka och utveckla Aguélimuseet och bredda och öka antalet besökare och främja den kulturpedagogiska verksamheten.
- Att stärka den pedagogiska verksamheten och höja medvetandet och kunskapen kring Sala kommuns kulturarv i samarbete med grundskolan.
- Att stärka samarbetet med Sala Silvergruva och utveckla kulturarv som en kulturell arena så att kommunens alla medborgare i alla delar av kommunen har tillgång till denna som publik, arrangörer och kulturutövare.
- Att förbättra möjligheten för invånare och besökare att hitta till Sala kommuns kulturarv, genom att exponera byggnader och miljöer med skyltar på fastigheterna i samförstånd med berörd fastighetsägare.
- Att arbeta med information kring Salas kulturarv för att höja medvetandet, kunskapen och öka stoltheten.
- Se över förutsättningarna för att bevara delar av Lilla Istanbul för eftervärlden.
- Att främja arbetet med Kulturarv Västmanland och KulturarvsberättARna och utveckla aktiviteter för den årliga Kulturarvsdagen i samverkan med Region Västmanland.

Konst- och kulturfrämjande verksamhet

NULÄGE

Konst- och kulturfrämjande verksamhet sker i samarbete med Region Västmanland som har kultur konsulenter inom alla områden. Konstfrämjandet i Västmanland vänder sig i olika sammanhang till både barn, unga och vuxna.

BARN OCH UNGA

Genom Skapande skola får skolelever i Sala kommun möta professionella aktörer från olika konstformer och även själva delta i skapandet.

För att utveckla Konst- och Kulturfrämjande verksamhet i Sala kommun är ambitionen:

- Att bevaka kommunens intressen genom att stärka dialogen vid befintliga möten med kultur- och fritidschefsnätverket och den regionala beredningen för kultur- och fritidsfrågor.

Arkivverksamhet i Sala kommun

NULÄGE

Sala kommuns arkiv delas in i den offentliga sektors respektive den enskilda sektorns arkiv. Arkivets uppgift är att bevara, vårda och göra tillgängligt allmänna handlingar från kommunala förvaltningar och bolag. I arkivet finns också enskilda handlingar från föreningar och enskilda personer, men för närvarande finns det inte mycket plats i kommunarkivet för att kunna ta emot fler enskilda arkiv. Det finns ett stort intresse för medborgare att få ta del av arkivet. Arkivet ska vara tillgängligt för alla.

Kommunarkivet har samlat in smalfilmer tillsammans med Västmanlands läns museum, som sedan lämnades in till SFI/ Kungliga bibliotekets filmarkiv. Inskanning av kommunens fotografier görs tillfälligtvis vid mån av tid och efterfrågan. Digitalisering är viktigt för *det livslånga lärandet*, för allas lika tillgång till kunskap och förstahandskällor.

BARN OCH UNGA

Kommunarkivet tar emot studiebesök från skolklasser.

För att utveckla arkivverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att samverka med Arkiv Västmanland för att skapa en hållbar och fungerande arkivsituation med utökade resurser och arkivdepåer och bevaka Region Västmanlands lösningar för e-arkiv.
- Att utveckla hemsidan både tekniskt och informationsmässigt, genom att tex publicera delar av arkivförteckningen med handlingar, bilder, filmer och ljud på hemsidan samt digitalisera fotografier för framtida intressen.

- Att arrangera dialogmöten mellan kommunarkivet och medborgarna och föreningar.
- Att utveckla visning av arkivverksamhet i t ex utställning på bibliotek eller museum.
- Att främja samverkan med Kulturarv Västmanland, både avseende kommunens egen verksamhet och de föreningar i kommunen som är berörda.

Film i Sala

NULÄGE

Film och rörlig bild är ett konstnärligt audiovisuellt område som har en stark tillväxt globalt. Det finns möjligheter för Sala kommun att bli en filmvänlig stad som kan bidra till utvecklingen av närings- och kulturlivet och värna om de filmskapare som finns i Sala kommun.

Film i Sala kommun innefattar tre områden; film för barn och unga, filmskapande och film för publik. I Sala kommun finns en aktiv biograf som visar offentliga filmvisningar samt en lokal filmstudio som visar kvalitetsfilm och lokala arkivfilmer.

I kommunen finns dessutom ett antal föreningar som visar film i filmklubsverksamhet, bland annat på bygdegårdarna, dels med inriktning mot yngre barn eller mer historisk karaktär. **De har ju bara en liten kurs kvar på Tärna**

Artificiell intelligens, A.I. kommer påverka förutsättningarna för filmskapare och manusförfattare. I Sala kommun finns flera professionella filmskapare och **Tärna folkhögskola arbetar med filmkulturell verksamhet**. Utvecklingen ska präglas av konstnärlig frihet, hög kvalité, goda villkor för professionella kulturskapare.

Filmskapare, arrangörer och verksamheter som arbetar med film för barn och unga i Sala kommun, ges möjlighet att delta i aktiviteter och projekt samt ta del av det stöd som Region Västmanland erbjuder. Film Västmanland är ett resurscentrum och en mötesplats för filmskapande med möjlighet till teknikstöd, handledning och tillgång till lokaler för filmprojekt. Kommunalt arrangemangsstöd kan ges för att arrangera filmvisningar på olika sätt.

BARN OCH UNGA

Barn och unga växer idag upp i ett bildsamhälle, där förmågan att tolka bilder är en del av den kompetens som krävs för att kunna delta i de demokratiska processerna. Det är viktigt att fler barn och unga i kommunen får möjlighet att själva uttrycka sig med film och rörlig bild.

Filmvisning för barn och unga sker genom skolbioverksamhet där alla elever i grundskolan får se film två gånger per år på biografen. **Skapande skola för skolelever inrymmer film samt filmskapande med lokala filmskapare**
Sala kulturskola erbjuder Filmskapande med medel av Kulturrådet.

Kommer detta vara aktuellt under perioden?

Sala kommun erbjuder film som ett val under sommarlägerverksamheten samt filmvisning under övriga lov.

Regional kulturskola har genom projektmedel från Kulturrådet anställt en länsfilm pedagog som arbetar med film i Västmanland. Projektet har möjliggjort att fler barn och unga har lärt sig skriva manus, filma och redigera film under loven.

För att utveckla den filmkulturella verksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att utveckla samverkan mellan Barn- och utbildning, Mediaenheten och externa aktörer, för att finna vägar till att utveckla filmpedagogik på olika sätt i skolan.
- Att främja filmvisning på oväntade platser för att nå nya målgrupper, exempelvis genom utomhusbio.
- Att främja utveckling av biografen som en kulturell mötesplats samt bistå i utveckling av mervärden kring filmvisningar för att på så sätt bidra till höjd livskvalité för kommunens medborgare.
- Att främja barn och ungas möjlighet till inflytande och delaktighet i filmvalet inom Skolbio med en utbudsdag för skolans filmrepresentanter.
- **Att stärka relationen till Tärna folkhögskola och dess filmutbildning** Kolla med Tärna om det ens är aktuellt
- Att bevaka region Västmanlands arbete med att skapa möjligheter för filmskapare att leva och verka i Västmanland.
- Att främja samverkan med Regional kulturskola och länsfilm pedagog.

Hemslöjden i Sala

NULÄGE

Slöjd är idag en folkrörelse och ett brett begrepp där människor slöjdar av olika orsaker. Slöjdande är ofta lustfyllt och kan vara ett hållbart miljövänligt alternativ och en drivkraft för en hållbar samhällsutveckling.

Hemslöjdsrörelsen i Sala omfattar ett flertal ideella föreningar med slöjd- och hantverksanknytning med hårda och mjuka material och som finns utspridda i hela kommunen.

Sala slöjd- och hantverksförening genomför omfattande ideell programverksamhet för alla i kommunen i samverkan med lokalhållare på orten och studieförbunden. Föreningen är ansluten till Västmanlands läns hemslöjdsförbund och arbetar även regionalt genom att delta i förbundets arbete och främja slöjd i Västmanlands län. Aktuella fokusområden är slöjden i det civila samhället, barn och unga, kulturarv, hållbarhet och mångfald.

Hemslöjdens dag infaller den 2 september och det finns en lokal projektgrupp som planerar den årliga Hemslöjdens dag i Stadsparken i syfte att synliggöra och bevara kunskapen om slöjdande i länet.

Det finns kanske också en hel del på bildningsförbunden och jag tänker att hemslöjden finns representerad på andra sätt i kommunen än bara Sala slöjd- och hantverksförening

BARN OCH UNGA

Elever ges möjlighet att prova på hemslöjdsaktiviteter genom Skapande skola med både mjuka och hårda material. Ideella föreningar deltar i RIK-skolan genom skapande verksamhet för barn i åk f-3.

Sala slöjd- och hantverksförening arrangerar workshops och aktiviteter under vinjetten Skapligt i Sala för barn och unga med utgångspunkten att lära ut slöjdande samt skapa fler slöjdambassadörer.

Västmanlandsläns hemslöjdsförbund planerar en slöjdhandledarutbildning med inriktning mot barn och unga i syfte att starta upp lokala barn- och ungdomsgrupper.

För att utveckla hemslöjdsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att utveckla och stärka slöjd för barn och unga genom bland annat RIK-skolan.
- Att främja de redan befintliga lokalerna för slöjdande som finns i hela kommunen.

Folkbibliotekets verksamhet

NULÄGE

Sala stadsbibliotek är en del av Bibliotek i Västmanland som är ett regionalt samverkansprojekt med regionen och de tio kommunerna och med en gemensam katalog och gemensam webb skapas bättre förutsättningar för regionens och kommunens invånare. Biblioteken utgör en av de mest välbesökta kulturinstitutionerna och fyller en viktig roll i kommunen och bidrar till öppenhet, kunskap och demokrati.

Sala stadsbibliotek arbetar utifrån den aktuella biblioteksplanens verksamhetsmål samt kommunens läsfrämjandeplan. Ett särskilt fokus ligger på barn och unga.

Huvudbiblioteket i Sala kompletteras av Ransta filial som har meröppet* 7 dagar i veckan från 8-20, samt bokbussens turer i kommuner och filialen i Västerfärnebo. Vad står det här egentligen?

Ett prioriterat mål är läsfrämjande, framför allt mot de yngre barnen, med nära samarbete med förskolan och BVC.

Bibliotekets roll för att bidra till digital delaktighet fortskrider. Vi lever i en tid då det krävs grundläggande digitala färdigheter för att vara en aktiv del i samhället. Behovet av stöd och hjälp är fortfarande högt och biblioteken är en aktör som bidrar till allmänhetens kunskapsinhämtning genom handledning, IT-cirklar och workshops.

Biblioteket strävar efter ett uppsökande arbetssätt och försöker på olika sätt nå de prioriterade grupperna. Den nya bibliotekscykel Bibi har bidragit till att komplettera den uppsökande verksamheten och är ett bra sätt att nå exempelvis förskolorna.

Biblioteket arbetar för att vara en mötesplats för kultur och kunskap och bidrar med generösa öppettider till att vara tillgängliga för Sala kommuns invånare.

*Meröppet innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare under vissa tider, även när det inte finns personal på plats. Det betyder att man har fler möjligheter att hitta tider som passar den enskilda besökaren och därmed en högre servicegrad.

BARN OCH UNGA

Utifrån biblioteksplanen lägger biblioteket särskilt fokus på en tydligare uppsökande verksamhet framför allt med inriktning mot barn. Biblioteket arbetar mot förskolor och fritidshem för att nå barn och de som arbetar med barn. Bokbussen har ett utvidgat uppdrag med stadsturer till vissa av Salas områden.

För att utveckla folkbibliotekets verksamhet i Sala kommun är ambitionen:

- Att sprida och genomföra målen i den lokal biblioteksplanen.

Bild och form

NULÄGE

Bild- och formkonsten är stark i Sala kommun med flertalet verksamma bild- och formkonstnärer och en stark tradition av arkivbilder och lokala fotografer.

Kulturkvarteret Täljstenen innefattar bland annat Aguélimuseet. Lokala konstföreningar och konstnärer ställer ut i andra lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen.

Går det att formulera på ett annat sätt? Det bör också framgå att det är Sala Konstförening som driver Aguélimuseet som ligger i Kulturkvarteret Täljstenen.

Sala kommun har antagit en konstpolicy som slår fast vad kulturpolitiken vill med den offentliga konsten. Syftet är att visa på satsningar på konst i offentlig miljö som ska göras strategiskt och integrerat med övriga gestaltungsaspekter i byggnads- och anläggningsprojekt. Konstpolicyen omfattar även lös konst, som ska vara flyttbar i kommunens byggnader. En handlingsplan är framtagen som innefattar ansvarsförhållanden, arbetsordning och beslutsordning vid inköp av offentlig konst. Kommunens konst registreras i en nationell konstdatabas.

Sala kommun har deltagit i ett länsövergripande projekt mellan 2021-2023; *Arbetsfält för samtida konst (ASK)* i samverkan med Region Västmanland, civil samhället samt konstfrämjandet Västmanland i syfte att stärka infrastruktur och kompetens för bild och form i Västmanland. Under ASK projektet utvecklades *Resurscentrum för konst i Västmanland* med syfte att stärka infrastrukturen för och arbetet med bild och form i länet och är under utveckling.

Barn och unga

Konstpedagogisk verksamhet bedrivs av konstmuseet i samverkan med Region Västmanland. Skapande kurser arrangeras av ideella föreningar och studieförbund samt arrangerar konstutställningar.

Skolelever ges möjlighet att prova på olika former av bildskapande genom Skapande skola.

Sala kulturskola erbjuder bild- och formskapande på fritiden.

För att utveckla bild- och form verksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att delta i Region Västmanlands projekt Resurscentrum för konst i Västmanland.
- Att utveckla samverkan mellan institutioner och studieförbunden.
- Att främja villkoren för konstnärligt skapande.
- **Att främja dialogen mellan Sala konstförening-Aguélimuseet och Sala kommun.** *Det här är en märklig skrivning, vad menas?*
- Att främja barn och ungas eget skapande genom exempelvis konstpedagogik.

Det civila samhället och folkbildning

NULÄGE Det avsnittet innan nämns studieförbunden, eller bildningsförbunden här är de aktuella. Men de presenteras inte tidigare, det kanske går att ordna?

Det civila samhället och folkbildningen, med studieförbund och folkhögskolor, utgör en viktig del av kommunens kulturella infrastruktur och möjliggör kulturella mötesplatser i hela kommunen.

Folkbildning uppstår när människor gemensamt söker ny kunskap eller varandras erfarenheter med utgångspunkten *fritt och frivilligt*. Statens stöd till folkbildningen har fyra olika syften;

- Att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Att bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Att bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Generellt sett har ca 85 % av landets civilsamhälle, exempelvis. föreningar m.fl. på olika sätt en koppling till något av studieförbunden.

På regional nivå finns Västmanlands länsbildningsförbund som är den samordnande organisationen för folkbildningens aktörer i länet, de tio studieförbund som får medel fördelade från Folkbildningsrådet, SISU samt länets fyra folkhögskolor.

På initiativ av Västmanlands länsbildningsförbund möts de folkbildningsaktörer som är verksamma i Sala kommun tillsammans med tjänstepersoner från kommunen och andra relevanta aktörer i lokala samråd på regelbunden basis.

Studieförbunden är en aktiv och samverkande part i det lokala kulturlivet, framför allt kulturprogram.

Tärna folkhögskola, som drivs av Region Västmanland, har kultur- och folkbildningsnämnden fastställt en ny utvecklingsplan; *Framtidens folkhögskola – Tärna folkhögskola 2030*. Tärna ska vara en folkhögskola med stor flexibilitet att möta omvärldens förändrade krav och behov.

För att utveckla Sala kommun genom folkbildningen och civilsamhället är ambitionen:

- Att utveckla samverkan och samarbetet mellan Sala kommun, folkbildningen och deras samverkande organisationer och civilsamhället i ett vidare

Är det här förklarar, alltså Agenda 2030, någonstans tidigare?

perspektiv än enbart kultur och fritidsfrågor. De gemensamma perspektiv som behöver gå som en röd tråd är Agenda 2030.

- Att arbeta vidare med att sprida kunskap om folkbildningens styrkor och arbetsområden internt i den egna organisationen, samt externt för andra aktörer verksamma i kommunen.
- Att bevaka utvecklingen av Tärna folkhögskola i syfte att möjliggöra framtida samarbeten.

Internationellt utbyte och samverkan

NULÄGE

Sala kommun har under flera år dragit fördel av det internationella utbytet och har en internationell strategi som beskriver hur Sala kommuns organisation av internationellt arbete ska vara; det ska medföra nytta, antingen för den kommunala verksamheten eller för medborgare, näringsliv eller besökare. Nyttan för medborgare och besökare är att Sala kommun blir en attraktiv kommun att besöka, leva och verka i. Deltagande i internationella projekt kan vara ett effektivt sätt att utveckla den egna verksamheten där kulturverksamheten kan vara en aktiv och engagerad aktör i gränsöverskridande utbyten.

Vad menas med nytta och effektivt i det här sammanhanget?
Och hur är det mätbart och vem avgör?

Nordiska samarbeten

Sala kommun stod som värd för senaste Vänortsmötet 2017. Då deltog samtliga vänorter. Då det i Norge har skett sammanslagningar av kommuner så är de inte längre med i Vänortarbetet. Det har också funnits planer på att söka EU-medel för att utveckla samarbetet genom ett gemensamt projekt. Men av olika anledningar har det inte blivit av. Den Vänort som fortfarande är aktiv är Kristinestad i Finland.

Vad vill man med detta avsnitt?
Det är i stort bara informativt är det tanken?

Internationella samarbeten

Finns det ingen mer aktuell?

Västmanlands kommuner och Region Västmanland har sedan 2009 en internationell strategi som syftar till att främja Västmanlands regionala utveckling och som ska bidra till att utveckla och effektivisera kommunernas och Region Västmanlands verksamhetsområden. Ett av målen är ett ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte med andra regioner samt ökade möjligheter till internationellt samarbete.

Sala kommun har varit projektpartner i två olika internationella EU-projekt. Det ena handlade om integration och pågick 2020 – 2022 och drevs av Padua, Italien

och det andra handlade om Civilsamhället och Integration och drevs av Bryssel, Belgien och pågick 2021-2022.

Det planerades ett besök hos vänorten Vändra i Estland under 2020. Dock kom pandemin emellan och det sker i dagsläget inget samarbete.

För att utveckla internationellt samarbete är ambitionen:

- Att utveckla samarbetet med vänorterna och ge möjlighet för våra verksamheter att vara aktiva i ett internationellt perspektiv.

Borde det inte vara så att man ska återuppta tidigare samarbeten och fortsätta att utveckla dessa?

Kultur för och med äldre

NULÄGE

De kulturella aktiviteterna har skett i samarbete med bland andra Sala kulturskola, **Aguélimuseet**, Västmanlands Länsmuseum samt Konstfrämjandet i Västmanland. **Aguélimuseet borde alltid samskrivas med Sala Konstförening**

Personer inom äldreården har fått ta del av kulturella aktiviteter genom stimulansmedel samt att en fritidskonsulent arbetar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning. De kulturella verksamheterna har bland annat innefattat filmvisning, konstrunda, "minneslådan", musikterapi och musikframträdanden.

Här låter det som att äldre är personer med funktionsnedsättning. Varför tas inte denna aktivitet under avsnittet för mångfald?

Konstfrämjandet i Västmanland har samlat erfarenhet och kunskap kring förmedlingen av konst för äldre, konstnärsledda aktiviteter för äldre samt i vilken form dessa kan förverkligas och vidareutvecklas.

Träffpunkten vid Drottninggatan 10 anordnar aktiviteter och arrangemang med olika kulturinslag för seniorer bland annat i samverkan med Sala kulturskola.

PRO organiserar Rockkören med över 200 inskrivna deltagare som träffas varje vecka med medel från kommunstyrelsen och Region Västmanland.

Om det ska fortsätta inkludera personer med funktionsvariationer så kanske rubriken för avsnittet bör ändras?

UTVECKLING

Många äldre och **personer med funktionsvariationer** har av olika skäl svårt att ta del av kulturlivet och att själva få skapa. Att stödja människor i att kunna leva ett aktivt och kulturellt rikt liv i ett socialt sammanhang ger positiva hälsoeffekter och kultur för äldre kan bidra till en bättre livskvalité.

För att utveckla **kulturella verksamheter i vården**, behöver en lägesbeskrivning tas fram samt en utvecklingsplan samt en kartläggning över olika personers behov. Arbetet bör ske i dialog och samverkan med berörda parter. Genom ökat samarbete inom förvaltningen och dess olika kontor kan Sala kommun ta vara på de resurser som finns och samverkan mellan länsgränserna är betydelsefull.

Deltagarbaserade konstnärliga aktiviteter för äldre ingår i Konstfrämjandet Västmanlands utvecklingsområde där Konstfrämjandet vill nå ut med konst till olika målgrupper i samhället. Konstfrämjandet Västmanland ser därför goda möjligheter att fortsätta ett samarbete kring kultur för äldre.

I den fortsatta utvecklingen av konstaktiviteter är en viktig målsättning att skapa en plan som är kvalitativ och som involverar konstnärer av olika slag. Konstfrämjandet Västmanland vill därför gärna vara del i en arbetsgrupp i Sala där förslagsvis en ny utvärdering, lägesbeskrivning och uppföljningsplan tas fram.

Konstfrämjandet är också intresserade av att även fortsättningsvis ha en aktiv roll kring ett praktiskt förverkligande och en vidareutveckling av

deltagarbaserade konstnärliga och konstnärsledda aktiviteter inom äldreomsorgen.

I förhållandet till många andra, måste jag nog tycka att Konstfrämjandet får mycket utrymme. Vilket jag visserligen kan tycka är bra, som förespråkare för Konstfrämjandet.

Men jag tänker att utrymmet i dokumentet ska fördelas rättvist.

För att utveckla kulturell verksamhet för äldre i Sala kommun är ambitionen:

- Att ta fram en lägesbeskrivning och en utvecklingsplan samt en kartläggning över olika personers behov inom vården.
- Att skapa en plan för att nå ut med konst i samverkan med Konstfrämjandet Västmanland och ta fram en utvärdering, lägesbeskrivning och uppföljningsplan.
- Att vidareutveckla deltagarbaserade konstnärliga och konstnärsledda aktiviteter inom äldreomsorgen tillsammans med Konstfrämjandet Västmanland och undersöka möjligheterna för fortsatta samarbets- och finansieringsformer.
- Att vidareutveckla samverkan mellan Sala kommun och pensionärsorganisationerna vad gäller kulturverksamhet.

Precis som vid några tidigare punkter så har man nu valt en aktör, som visserligen är mycket bra och seriös, men frågan är om inte fler föreningar och ideella organisationer som har sitt säte och är verksamma i just Sala kommun också kan vara aktuella att fortsätta arbeta med att utveckla kulturell verksamhet för äldre i Sala.

Kulturprogram
Kommunfullmäktige

ANTAGEN § x | xxxx-xx-xx | DIARIENUMMER 20xx/xxx | REVIDERAD § x | xxxx-xx-xx | DIARIENUMMER 20xx/xxx

Sala kommun har ett rikt kulturliv som vi hoppas att vi lyckas förvalta vidare. Positivt att kultur för äldre är ett fokusområde.

Under stycket om jämställdhet står flickor, pojkar, kvinnor och män på ett ställe. Blir lite exkluderande idag och bör nog ändras till "alla oavsett könstillhörighet" eller liknande.

Med vänliga hälsningar

Miljöpartiet de gröna i Sala
Gruppledare
Ingela Kilholm Lindström

Remissvar till *Kulturprogram för Sala kommun 2024-2027*

Vänsterpartiet Sala

Kultur är en viktig del i att bygga ett gemensamt och tryggt samhälle. Genom kulturen kan vi mötas och utmanas, utveckla nya perspektiv och idéer. Vi kan uppleva att få vara en del av en gemenskap och ett sammanhang. För oss i Vänsterpartiet är det därför viktigt att kulturen ska vara bred, få verka fritt och kunna tas del av utav alla i samhället. I det arbetet är kommunens kulturpolitik en viktig del då kultur bidrar till demokrati och livskvalitet som kan stärka inkluderingen för alla, inte minst i en så geografiskt stor kommun som Sala. Vi vill därför se ett stärkt kommunalt engagemang för att möjliggöra brett kulturutbud som når så många som möjligt av våra invånare. Det ska både vara lättare att få möta kultur och att kunna försörja sig som kulturutövare.

Med den utgångspunkten föreslår vi därför att kulturprogrammet spetsas till med en högre ambitionsnivå. Exempel på sådant är att i inledningen på sida 5 ska det inte vara vår förhoppning att 2024 blir startskottet för återkommande kulturaktiviteter, utan att ordet **förhoppning** byts ut mot vår **ambition**. Ibland upplever vi att ordet **främja** som finns i flertalet att-punkter snarast betyder att fortsätta som tidigare att ge möjlighet, men vi önskar att man ser över dem för att åtminstone byta ut några till **stärka**. Ett sådant exempel återfinns på sidan 14, andra punkten "Att **främja** samarbetet med Region Västmanland...". Det samarbetet bör man snarast **stärka**.

Näst sista punkten på sidan 23 "Att bevaka region Västmanlands arbete med att skapa möjligheter för filmskapare att leva och verka i Västmanland" känns som lågt ställda ambitioner för ett kulturprogram för fyra år. Vad är nästa steg efter att man bevakat? Punkten skulle kunna fortsätta med "... i syfte att stärka filmskapares möjligheter i Sala kommun.

Täljstenen Hur stärka?

Utöver ambitionsnivån noterar vi att man missat en av diskrimineringsgrunderna på sida 10, under rubriken "Mångfald". Det rör **könsöverskridande identitet eller uttryck**, den bör absolut vara med.

Integration nämns i samband med dans, men annars inte. Det finns anledning att ta upp frågor om integration och mångkultur i fler sammanhang.

Vad gäller barn- och ungas perspektiv ser vi väldigt positivt på dels den nya texten under rubriken "FN:s barnkonvention", dels att man bakat in barn och unga under samtliga rubriker i stället för en egen text i slutet.

Avslutningsvis har vi noterat en del språkliga brister i texten som vi försöker tydliggöra nedan (så gott vi kan utan radnummer i utkastet). Generellt anser vi att man bör förbättra läsbarheten i texten, genom att lägga till en del kometeckor eller helt bryta upp långa meningar. Dessutom är stilen bitvis så pass skiftande att det kan uppfattas som att det är olika skribenter som skrivit utan tydlig redaktionell styrning.

s. 3 Under rubriken "Vad är kulturprogrammets syfte?" står bland annat "... fjärde kulturprogram och **den** berör även områden som besöksnäring ...". Där ska ordet "**den**" ersättas av "**det**", alternativt strykas helt.

s. 4 Tänk på att även i punktlistan vara konsekvent med versal begynnelsebokstav och att avsluta meningar med punkt.

s. 9 I första stycket står "Flera av målområden i strategin ...". Där bör man antingen stryka "av", eller skriva "målområdena" i bestämd form.

I första meningen under rubriken "Jämställdhet" har ett "Sala kommuns" hamnat mitt i en mening på ett helt obegripligt sätt.

s. 10 Ett kommatecken saknas i andra stycket "Sala kommun arbetar för att all verksamhet i möjligaste mån ger alla, ..."

Antalet "och" i tredje stycket, sista meningen som bör ses över och bytas till ett komma "...när det gäller såväl fysisk tillgänglighet **och** tillgänglig information **och** kommunikation **och** anpassningar som kan...". Första bör bytas till ett komma, andra kan vara kvar om sista byts till **samt**.

s. 11 Ett **och** behöver bytas till komma under rubriken "Mötesplatser", första stycket, sista meningen "...där människor kan träffas för social gemenskap, upplevelser **och**, erfarenhetsutbyte och eget..."

s. 12 Byt ut **och** mot **som** i att-punkten "... kulturupplevelser för såväl äldre **och som** barn och unga...".

Kulturskoleundervisning ska vara ett ord i sista stycket, 5:e raden.

I första meningen under "Barn och unga" nämns "barn- och utbildning" som en administrativ enhet, men någon sådan förvaltning eller nämnd finns väl inte i Sala kommun? Vi antar att det är Skolkontoret som avses. Formuleringen återkommer även på sida 22.

s. 14 **Utomhuskonserter** ska vara ett ord under rubriken "Nuläge", andra stycket, tredje raden.

s. 16 Sista Att-punkten under teaterverksamheten saknar förmodligen ett **större** då det redan beskrivits att Cameleonerna har teaterföreställningar under sommaren i teaterladan. "...för att möjliggöra teaterföreställningar under **större** delar av året."

s. 19 "Sala Hembygdsförening driver Väsby Kungsgård med bland annat 7000 föremål och Aguélímuseet är baserat på en internationellt erkänd konstnär och drivs av den ideella föreningen Sala konstförening med sina lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen." **Skriv isär till två meningar, för att tydligare separera verksamheterna för Väsby Kungsgård och Aguélímuseet.**

s. 20 Under rubriken "Barn och unga" andra stycket beskrivs att "föreningar arbetar med gränsöverskridande verksamhet". Gränsöverskridande kan betyda många olika saker beroende på sammanhang. Det kan här behöva förtydligas vad man menar. Är det kanske **generationsöverskridande** man åsyftar?

S. 21 "Sala kommuns arkiv delas in i den offentliga sektorns respektive den enskilda sektorns arkiv." **Lägg till ett n i "offentliga sektorns"**.

Vad menas med den "enskilda sektorns arkiv"? Syftar det på den privata sektorn? Förtydliga gärna detta på något sätt.

s. 23 I stycket innan att-punkterna ska **länsfilmpedagog** skrivas som ett ord.

”Slöjd är idag en folkrörelse och ett brett begrepp där människor slöjdar av olika orsaker.” **”Orsaker” låter som att det är det ligger något negativt bakom. Är ”anledningar” ett bättre ordval?**

s. 24 Under rubriken ”Folkbibliotekets verksamhet”: Första meningen i första stycket, första raden, byt ut **som är** mot, (komma) och byt ut **och** efter ”kommunerna” på raden under till **som**.

s. 25 Första stycket ska det stå **kommunen** i stället för **kommuner**.

Fjärde stycket, andra raden saknas ett **n** i slutet på ordet **bibliotekscykeln**.

Att-punkten saknar ett **a** i ordet **lokala**.

Under ”Nuläge”, första stycket, andra raden ska **och** bytas mot **samt** så att raden lyder ”... formkonstnärer **samt** en stark tradition...” för att minska antalet och i meningen.

s. 27 Meningen ”Tärna folkhögskola, som drivs av Region Västmanland, har kultur- och folkbildningsnämnden fastställt en ny utvecklingsplan; Framtidens folkhögskola – Tärna folkhögskola 2030.” låter lite konstig. Skulle kunna åtgärdas med att meningen börjar med ett **på** eller **för** beroende på precis vad som menas.

Remissvar kulturprogram Sala kommun 2024-2027

Västmanlands läns hemslöjdsförbund tackar för möjligheten att lämna in remissvar på kulturprogram för Sala kommun 2024-2027 och avsnittet om Hemslöjden i Sala, sid 23-24 och utgör gärna stöd tidigare i processen inför nästa kulturprogram. Vår uppfattning är att tydligare mål behöver formuleras för att stärka slöjden i kommunen samt att under rubriken Barn och unga utförligare beskrivning vad som i nuläget erbjuds målgruppen.

För att tydliggöra våra synpunkter på ett enkelt sätt har vi valt att kopiera ursprungstexten och bifogat våra synpunkter i anslutning till aktuellt stycke. Vår förhoppning är att det ska underlätta sammanställningen.

Hemslöjden i Sala

Förslag ny rubrik: Hemslöjden i Sala kommun

NULÄGE

Slöjd är idag en folkrörelse och ett brett begrepp där människor slöjdar av olika orsaker. Slöjdande är ofta lustfyllt och kan vara ett hållbart miljövänligt alternativ och en drivkraft för en hållbar samhällsutveckling. *Förslag omformulering: I Sverige ägnar sig varannan person åt handens arbete¹ och det borde betyda att hälften av invånarna dvs drygt 11 000 personer² i Sala kommun skapar med händerna. Slöjd är med andra ord idag en folkrörelse och numera ett brett begrepp där människor slöjdar av olika orsaker. Det kan vara för att skapa ett föremål eller helt enkelt för att må bra, umgås och lära nytt där processen är viktigare än resultatet eller för att på olika sätt skapa opinion där slöjd kan vara ett medel för att nå ett politiskt mål. Slöjd är lustfyllt, ett hållbart miljövänligt alternativ samt en drivkraft för en hållbar samhällsutveckling ur ekonomisk, ekologisk och socialt perspektiv.*

Hemslöjdsrörelsen i Sala omfattar ett flertal ideella föreningar med slöjd- och hantverksanknytning med hårda och mjuka material och som finns utspridda i hela kommunen. *Förslag omformulering: Hemslöjdsrörelsen i Sala kommun omfattar ett flertal ideella föreningar som verkar för att främja slöjd bl a vävstugorna i Västerbykil och Möklinta samt Sala slöjd- och hantverksförening men även slöjdföretagare som är yrkesverksamma i kommunen samt Svenska kyrkan.*

Sala slöjd- och hantverksförening genomför omfattande ideell programverksamhet för alla i kommunen i samverkan med lokalhållare på orten och studieförbunden. Föreningen är ansluten till Västmanlands läns hemslöjdsförbund och arbetar även regionalt genom att delta i förbundets arbete och främja slöjd i Västmanlands län. Aktuella fokusområden är slöjden i det civila samhället, barn och unga, kulturarv, hållbarhet och mångfald. *Förslag omformulering: Sala slöjd- och hantverksförening med ca 150 medlemmar är en av kommunens aktörer inom området och genomför omfattande ideell programverksamhet. Föreningen är ansluten till Västmanlands läns hemslöjdsförbund, som ingår i kultur-samverkansmodellen och arbetar även regionalt genom att delta i förbundets arbete och*

¹ Ur SOM-rapport nr 2021:20, Kulturvanor i Sverige 1987–2020 av Elisabeth Falk, Göteborgs universitet

² 22 926 personer. boende i Sala i slutet av andra kvartalet 2023 enl SCB:s senaste befolkningsciffror.

främja slöjd i Västmanlands län. Aktuella fokusområden är slöjden i det civila samhället, barn och unga, kulturarv, hållbarhet och mångfald.

Hemslöjdens dag infaller den 2 september och det finns en lokal projektgrupp som planerar den årliga Hemslöjdens dag i Stadsparken i syfte att synliggöra och bevara kunskapen om slöjdande i länet. Förslag: stryk stycket.

BARN OCH UNGA

Elever ges möjlighet att prova på hemslöjdsaktiviteter genom Skapande skola med både mjuka och hårda material. Ideella föreningar deltar i RIK-skolan genom skapande verksamhet för barn i åk f-3. Förslag tillägg sista mening första stycket: I nuläget erbjuds inte barn och unga i kommunen slöjdaktiviteter efter skoltid i t ex kulturskolan.

Sala slöjd- och hantverksförening arrangerar workshops och aktiviteter under vinjetten Skapligt i Sala för barn och unga med utgångspunkten att lära ut slöjdande samt skapa fler slöjdbassadörer.

Västmanlandsläns hemslöjdsförbund planerar en slöjdhandledarutbildning med inriktning mot barn och unga i syfte att starta upp lokala barn- och ungdomsgrupper. Förslag omformulering: Västmanlands läns hemslöjdsförbund erbjuder i ett interregionalt samarbete med Dalarna och Uppsala en slöjdhandledarutbildning med inriktning mot barn och unga där syftet är att utbildade handledare arrangerar slöjdaktiviteter för barn och unga.

För att utveckla hemslöjdsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att utveckla och stärka slöjd för barn och unga genom bland annat RIKskolan.
- Att främja de redan befintliga lokalerna för slöjdande som finns i hela kommunen.

Förslag tillägg För att utveckla hemslöjdsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att i enlighet med Region Västmanlands regionala kulturplan 2023-2026 – bevara, använda och förnya slöjd och konsthantverk ur ett kultur-, närings- och hållbarhetsperspektiv.
- Att den hemslöjdsfrämjande verksamheten ska utvecklas i enlighet med den regionala kulturplanens gemensamma utgångspunkter och målområden.
- Att utvecklingen ska präglas av konstnärlig frihet, hög kvalitet, goda villkor för professionella kulturskapare och en god tillgänglighet för invånare och besökare i kommunen.
- Att bidra till ökad samverkan mellan aktörer inom kulturområdet slöjd och hantverk, såväl ideella föreningar som yrkesverksamma slöjdare.
- Att aktivt verka för att kulturområdet slöjd ingår i kulturskolans utbud.
- Att bidra till att fler personer utbildar sig till slöjdhandledare så att fler aktiviteter för barn och unga arrangeras.
- Att utveckla och stärka slöjd för barn och unga genom bland annat RIK-skolan.
- Att de utveckla redan befintliga lokalerna för slöjdande som finns i hela kommunen och bidra till nya mötesplatser.

Kommentar [SL1]: Vad avses med främjande när det gäller lokaler?

Kontaktperson

Vid ev frågor kontakta Susann Levál, läns hemslöjds konsulent, Västmanlands läns hemslöjdsförbund, 070-22 22 470, susann.leva@slojdivastmanland.se

Remissvar Kommunal Kulturplan 2024–2028 Sala Kommun

Sala slöjd och Hantverksförening ställer sig positiv till inriktningen i den nya kulturplanen. Vi tycker det är mycket bra att ni lägger stor vikt på att ett starkt kulturliv gör det attraktivt att leva och verka i Sala Kommun.

Vi skulle vilja förtydliga och förändra en del i texten gällande Hemslöjden Sala. Vi börjar under NULÄGE:

Den organiserade hemslöjdsrörelsen har ca 14 000 medlemmar i Sverige och består av ett nittiototal ideella föreningar. Sala slöjd och hantverksförening är en av dessa och har drygt 150 medlemmar. Föreningen är ansluten till Västmanlands läns hemslöjdsförbund. Därutöver finns det ju betydligt fler som ägnar sig åt slöjd/handens arbete, en del gör det hemma, andra är anslutna i grupp av något slag, såsom täljgrupper, vävstuga, på stickcafé med flera. Alla är ju inte medlemmar hos oss, *har ni pratat/kommit i kontakt med dessa?*

Här följer det som Sala slöjd och hantverksförening bland annat gör: Sala slöjd och hantverksförening erbjuder höst och vårprogram med slöjd som känns intressant och lockande för en bred grupp att medverka i och som följer kulturella mål nationellt, regionalt och kommunalt. Vårt program och vad vi gör går att följa på Facebook, Sala slöjd & hantverksförening och INSTA gram, Sala slöjd.

- Alla kan tex varje måndag delta i en slöjdaktivitet på Täljstenen i Sala. Vi uppmuntrar regelbundet att bjuda med barn och ungdomar att komma med.
- Vi visar upp vad vi slöjdar under temadagar såsom "Hemslöjdens dag", "Världsbroderidagen", "World wide spinning day in public" med flera
- Vi arrangerar marknader med försäljning av slöjd.
- Vi arrangerar kurser, workshops och utställningar.
- Vi handleder barn inom RIK skolan i kommunen.

Barn och unga:

Vet inte vad skapande skola innebär.

Sala slöjd och hantverksförening deltar vissa år i RIK skola, där barn ges möjlighet att prova på att skapa olika saker med händerna. Det är en uppskattad aktivitet bland deltagare och känns viktig då det är ett sätt för barn att komma i kontakt med kultur och handens arbete. *Finns det andra som arrangerar slöjd för barn och unga?*

Sala slöjd och hantverksförening brukar prioritera verksamhet för Barn och unga när vi arrangerar publika dagar med slöjd. Både vuxna och barn uppskattar att de får prova på slöjd.

För att utveckla hemslöjdsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- *Det står att ni vill stärka slöjd för barn och unga genom Rik skola.* Det vore även roligt att fånga upp de barn/unga som visar intresse för handens arbete att kunna erbjuda slöjd på fritiden i form av tex Slöjdklubb eller Kulturskola. Västmanlands läns hemslöjdsförbund erbjuder, i samarbete regionalt, en slöjdhandledarutbildning med inriktning mot barn och unga där syftet är att utbilda handledare som arrangerar slöjdaktiviteter för barn och unga. Vi ser

gärna att medlemmar i Sala slöjd och hantverksförening deltar i slöjdhandledarutbildningen.

- *Att främja redan befintliga lokaler.* Vi i Sala slöjd och hantverksförening hyr caféet på Täljstenen varje måndag för våra aktiviteter. Vi har inte tillgång till andra lokaler. När vi medverkar under RIK skola är vi ute i hela kommunen. *Vart andra slöjdare finns vet vi inte.* Det kanske vore bra med ett kommunlett forum för samverkan mellan olika aktörer som håller på med slöjd, men även andra kulturytringar, för lokalfrågor, arrangemang mm. Särskilt nu inför att Sala firar 400 år 2024.
- Vi brinner för slöjd och vill ju såklart att fler ska få möjlighet att prova på slöjd, komma i kontakt med slöjd. Vi är säkra på att ännu fler mår bra av att slöjda, tycka det är kul. Svårigheten ligger ofta i att koppla ihop det hela, att låta människor veta vad som erbjuds. Skulle vi knäcka den lilla nöten så skulle mycket vinnas, det är vi övertygade om 😊

Anna Wengdin
Ordförande Sala slöjd och hantverksförening

Anna Wengdin
Kottebo 103
73396 Sala
0701-737878
anna@wengdin.se

Liberalerna Sala

Liberalerna i Sala vill härmed lämna remissvar på **Kulturprogram för Sala kommun 2024 – 2027**

Liberalerna i Sala ställer sig i huvudsak bakom det föreslagna programmet, men för att helt kunna godkänna det anser vi att det måste kompletteras på några viktiga punkter.

Vårt remissvar är disponerat så, att vi lyfter fram våra viktigaste åsikter först och därefter kommer vi att ge kompletterande förslag avsnitt för avsnitt.

Övergripande synpunkter

Kulturarv och kulturmiljö

Vi anser att så som skrivningen nu är tonas kulturarv och kulturmiljö ner, genom att det i en inledande skrivning sägas att programmet "även" berör kulturmiljö. Vi anser att kulturmiljö är likvärdigt med alla övriga kulturområden som berörs i programmet.

Att kulturarv och kulturmiljö tonas ner framgår av att man inte tydligt lyfter fram exempelvis kommunens många fornlämningsmiljöer eller andra, mer sentida kulturmiljöer. Eftersom vårt kulturarv är en viktig del i vår gemensamma identitet, ger det fel signaler. Därför behöver programmet kompletteras i detta avseende.

Kultur och näringsliv

Programmet saknar helt ett avsnitt om kulturens betydelse för näringsliv och samhällsutveckling, med undantag av att det står på sid. 3 att programmet berör även besöksnäring och turistmål. Sedan lyser denna dimension i stort sett med sin frånvaro, med något enstaka undantag.

Forskning, åtminstone sedan 1980-talet och framåt, både i Sverige och internationellt, visar på hur viktigt ett rikt kulturliv och kulturutbud är för ett samhälles näringsliv och allmänna samhällsutveckling, genom att den främjar kreativiteten. Likaså påvisar forskningen hur mycket kulturen betyder för samhällsekonomin, där varje krona som satsas på kultur genererar minst tre, men ofta upp till tjugo kronor per satsad krona.

Genom att inte egentligen alls beröra kulturens betydelse för näringsliv och samhälle, menar vi Liberaler, att Sala kommun missar något väsentligt. Vi anser alltså att programmet bör kompletteras med ett avsnitt som handlar om Kultur, näringsliv och tillväxt!

Kultur och besöksnäring

En viktig del av näringslivet kopplad till kulturen är besöksnäringen. Vi Liberaler saknar en tydlighet och en konkretion i hur man vill utveckla besöksnäringen med hjälp av kulturen och de besöksmål/turistmål som vi har i vår kommun. Här finns stora möjligheter att utnyttja våra industrihistoriska kulturmiljöer, intressanta

fornlämningar, viktiga kulturlandskapsmiljöer och intresseväckande kyrkliga kulturmiljöer. Möjligheterna är stora, men de behöver systematiseras och "paketeras" som termen är inom besöksnäringen.

Därför anser vi att programmet behöver kompletteras med ett avsnitt med detta innehåll!

Kultur och hållbar samhällsutveckling

Det är positivt att programmet markerar kopplingen mellan kultur och hållbar samhällsutveckling, men tyvärr missar man också här en viktig faktor i det arbetet, nämligen kulturmiljöarbetet. Så har det kulturlandskap vi idag upplever, rötter långt ner i tidig förhistorisk tid och kunskapen om kulturlandskapsutvecklingen är av avgörande betydelse för att kunna fatta rätta beslut inför framtiden, så att en långsiktigt hållbar utveckling kan tillgodoses också inför framtiden. Därför anser vi Liberaler att programmet bör kompletteras också på denna punkt.

Museiperspektivet

Vi anser vidare att programskrivningen brister i kunskap när det gäller museiverksamhet. Med nuvarande skrivningar låter man de professionellt drivna museerna, med anställd personal, och som fungerar enligt den internationella museiorganisationens, ICOM, mönster, vara jämställda med hembygdsgårdar och mindre privata museer.

För att riktigt kunna ge olika typer av museer få den plats de borde ha, bör programmet omarbetas på denna punkt, så att det tydlig framgår vad som verkligen är ett professionellt drivet museum, från övriga viktiga verksamheter av museikaraktär.

Vidare anser vi att kommunen en gång för alla behöver bestämma sig för hur man ser på Sala kommuns enda internationellt kända museum, vid sidan av Sala Silvergruva, nämligen Aguélimuseet. Eftersom det har kommit olika förslag, bl.a. om att driva museet i kommunal regi, i stället för som hittills vara föreningsdrivet med kommunalt stöd, så måste man under kulturprogramperioden fatta beslut om den långsiktiga strategin för framtiden! I det ligger också att tillse att beslut fattas om den långsiktiga utvecklingen för hela kvarteret Täljstenen, så att man kan kraftsamla på att genom väsentligt bättre samordning, verkligen lyfta Täljstenens stora potential, till att bli ett nationellt och internationellt intressant besöksmål!

Resurscentrum för konst

Sedan 2021 har Sala kommun varit delaktig i att utveckla ett Resurscentrum för konst i Västmanland. Vi anser nu att tiden är inne att ta nästa steg. I tidigare dialoger mellan företrädare för Region Västmanlands ledning och kommunledningen i Sala, har en dialog förts om möjligheten att lokalisera basen för ett Resurscentrum för konst i Sala kommun, med nära samarbete med Aguélimuseet och Tärna folkhögskola. Den dialogen hamnade i vänteläge i samband med valet 2022, men vi anser att det nu är dags att aktualisera den processen på nytt igen.

Sala kommun har unika möjligheter för att utgöra basen för ett sådant resurscentrum, genom Aguélimuseet, aktiva konstnärer i kommunens alla delar, kyrkor runt om i kommunen med intressant konst, utbildningen på Tärna folkhögskola med

konstinriktning etc. Därför borde det vara självklart att Sala kommun tar ett initiativ för att genomföra denna lokalisering under programperioden.

Här nedan följer så synpunkter på avsnitten från sidan 11 och framåt.

Kultur och hälsa

Avsnittet är fylligt och innehåller många viktiga punkter, framför allt för kultur och hälsa kopplat till barn och unga. Vi Liberaler saknar, även om programmet i slutet innehåller ett avsnitt om kultur och äldre, att även denna dimension lyfts fram i detta avsnitt. Kopplingen mellan ett rikt kulturliv och en uppskjuten demens är alltför välkänd och bestyrkt av forskning, för att ignorera.

Äldres välmående är så viktigt att detta bör inarbetas i programmet.

Salas teaterliv

I detta avsnitt saknar programmet konkretion när det gäller samarbete med vår länsteater, Västmanlands teater. Vikten av att få del av den professionella teaterverksamhet som denna står för är oerhört viktig för att Sala kommun, skall kunna ta del av deras utbud.

Salas musikliv

I likhet med teateravsnittet ovan, saknar vi konkretion också här när det gäller samarbete med vår länsmusikorganisation, Västmanlandsmusiken. Vi har god tillgång till lokaler, bl.a. konsertsalen i Missionskyrkan, som kan inrymma konserter med Sinfoniettan m fl. större orkestrar. Västmanlandsmusikens professionalism är viktig för att Salapubliken skall kunna ta del av högkvalitativ musik.

Vi saknar också en tydlighet hur det professionella musikliv som redan idag finns i Sala skall kunna stimuleras ytterligare så att vi får ett ännu mer intressant musikliv i Sala kommun.

Salas dansliv

Även här saknar vi konkretion hur Sala kommun kan fördjupa samarbetet med Västmanlandsmusiken, som är den regionala organisation som ansvarar för dansen i vår region.

Salas museum och kulturarv

Frågan har redan berörts ovan, men här vill vi ge ytterligare konkreta synpunkter.

Programmet innehåller i princip nästan ingenting om det rika antal fornlämningsmiljöer som vi har i kommunen. Därför anser vi att programmet bör innehålla en strategi om hur dessa viktiga och intressanta miljöer kan göras tillgängliga och kända, både för kommunens invånare, men också för alla besökare.

Detsamma gäller de många kulturhistoriskt intressanta byggnader och kulturmiljöer som finns i kommunen, och då handlar det inte bara om några få museer och hembygdsgårdar, utan en stor mängd, både privatägda och offentligägda miljöer. Även här behövs en strategi i likhet med ovanstående.

Vi saknar också här en konkretion hur Sala kommun kan fördjupa samarbetet med andra aktörer, främst i detta avseende Västmanlands Läns Museum, men också Västerås friluftsmuseum på Vallby och Anunds hög, men även Svenska kyrkan med sitt bestånd av flera intressanta medeltida och yngre kyrkor och deras miljöer.

Konst- och kulturfrämjande verksamhet

Vi anser att detta avsnitt är mycket magert till sitt innehåll. Skall man verkligen främja konst och kultur i övrigt behövs också här en tydlig strategi formuleras och sedan sättas i verket!

Kopplingen till Region Västmanland är viktig genom dess styrande roll när det gäller de tunga länskulturinstitutionerna. När Regionen inte längre har en speciell nämnd för kulturfrågorna, blir det därför extra viktigt att kommunens politiska ledning bevakar dessa frågor i möten med Strategisk Regional Beredning, så att inte kulturen hamnar i bakvattnet. Även om samspelet fungerar mycket väl på tjänstepersonsnivå, behöver dessa frågor hanteras även på den politiska nivån!

Samarbetet kan också öka med de ideella organisationerna på regional nivå, för att få en ännu bättre främjandeverksamhet, exempelvis Hembygdsförbundet och Konstfrämjandet.

Arkivverksamhet i Sala kommun

Detta är ett kort med bra och innehållsrikt avsnitt. Här har programmet understrukt samverkan med den regionala aktören, Arkiv Västmanland, på ett positivt sätt.

Film i Sala

Även detta avsnitt är bra skrivet, men vi saknar här en strategi för hur man kan åstadkomma ett bra och utvecklande samarbete med Resurscentrum för film. Detta bör konkretiseras på ett tydligare sätt!

Hemslöjden i Sala

I detta avsnitt saknar vi den kommersiella dimensionen i verksamheten i kulturprogrammet. Idag talas det alltmer om kulturella och kreativa näringar och deras betydelse både för kreativiteten i samhället, men också deras samhällsekonomiska betydelse. Hemslöjdsrörelsen och hantverksyrkena har därför viktiga roller att spela i samhället av idag. Så hur kan hemslöjden få bättre möjligheter till kommersiell verksamhet med sina viktiga och intressanta alster? Det bör programmet analysera tydligare!

Folkbibliotekens verksamhet

Detta avsnitt är viktigt! Det behöver ännu mer betonas att barn lär sig läsa och uppskatta läsning. För oss Liberaler är den en avgörande fråga för vårt lands framtid. Därför är det viktigt att bibliotekens roll stärks ytterligare. Nationellt driver vi ju frågan om bemannade skolbibliotek och en utveckling av de vetenskapliga forskningsbiblioteken, men det är enligt vårt synsätt ändå folkbiblioteken som är basen för hela biblioteksverksamheten.

För salabornas möjligheter till fort- och vidareutbildning är det viktigt att samarbetet med regionens olika bibliotek också behöver omfatta de vetenskapliga biblioteken och med tillgång till de många vetenskapliga databaser som dessa har tillgång till.

Bild och form

Sala kommun har deltagit i Arbetsfält för samtida konst (ASK) under 2021 – 2023, och som en följd av det deltagit i utvecklandet av ett Resurscentrum för konst i Västmanland. (Se synpunkter i ovan under Övergripande synpunkter). Vi anser, som framgått ovan, att Sala kommun bör ta initiativ att detta Resurscentrum för konst placeras i Sala i nära samarbete med Aguélímuseet, Västerås konstmuseum och Tärna folkhögskola.

Vi anser också, som framgått ovan under Övergripande synpunkter, att Sala kommun inte bara skall främja dialogen mellan Sala konstförening- Aguélímuseet och kommunen, utan komma till beslut om museets framtid i Sala.

Ytterligare en sak som vi anser att programmet behöver kompletteras med är att konkretisera hur Sala kommun kan fördjupa samarbetet med kommunens och länets konstnärer, Västerås konstmuseum och Tärna folkhögskola för att förtydliga hur bild och form kan utvecklas i kommunen.

Det civila samhället och folkbildning

I detta avsnitt anser vi Liberaler att det behöver tydliggöras om den framtida utvecklingen av folkbildningen, som en följd av nuvarande regerings budgetförslag om mindre resurser till fr a studieförbunden. Sala kommun behöver därför ta fram en långsiktig strategi för hur folkbildningen kan säkras inför de stora utmaningar som ligger framför i samhällsutvecklingen.

Kommunen behöver också i detta program dra upp riktlinjerna för hur man vill driva och utveckla framtida Lokal ÖverensKommelse (LÖK) med civilsamhällets olika organisationer.

Internationellt utbyte och samverkan

I detta avsnitt saknar vi hur kommunens olika kulturarbetare skall kunna få möjlighet att utveckla internationella kontakter med kollegor. Konst och kultur är internationella språk som ofta kan förstås av alla. I en tid när etniska motsättningar hårdnar och polariseringen ökar är detta något som vi Liberaler anser behöver förbättras, och kulturprogrammet behöver alltså kompletteras på denna punkt.

Kultur för och med äldre

I princip anser vi att detta avsnitt borde funnits med under respektive kulturområde, i stället för som ett eget avsnitt sist i programmet.

Vi har inget att erinra mot de att-satser som är föreslagna, men vi anser att de bör kompletteras med en kulturhistoriskt präglad del, gärna i samarbete med läns museet och Kulturarv Västmanland, eftersom det är likaså en viktig dimension i äldres möjligheter att få tillgång till och delaktighet i en angelägen kulturverksamhet.

Liberalerna i Sala

Mårten Hemström
Ordförande

Mona Johansson
Gruppledare

Agne Furingsten
Kulturpolitisk talesperson

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-09-25 08:29:13
To: KFF
Subject: VB: Remissvar kulturplanen

För diarietföring

Från: Sara Kihlman Wibe <sarakatarina28@gmail.com>
Skickat: den 24 september 2023 20:48
Till: Petra Jablonski <Petra.Jablonski@sala.se>
Ämne: Remissvar kulturplanen

Hej Petra!

Lars Kvarnström och jag har formulerat lite tankar ang kulturplanens musikdel. Läger nedan i löptext.

Bästa hälsningar Sara

För att utveckla musikverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

Att främja modellen ett kulturliv för alla med professionella konserter.

Önskat tillägg:

Ambitionen är att ha minst X konserter årligen.

Att stötta musikskapande workshops med särskilt fokus på barn och unga.

Kommentar:

Är dessa workshops tänkt att vara riktade till allmänhet eller till musikföreningar/kulturskoleelever? Vem ska hålla i workshoparna? Vem ansvarar att workshops blir av?

Exempel på hur saken kan formuleras om det t.ex är kulturskolans elever som avses:

Att stötta musikskapande workshops för kulturskolans elever i samband med EKFA-konserter. Praktiskt stöd erbjuds genom åtgärd X/Y/Z. Ansvarig för stödet är X/Y/Z.

Om det är några andra grupper som avses, t.ex. workshops riktade till allmänheten får meningens formuleras med detta i åtanke.

Att utveckla och främja fler kulturarrangemang i samverkan med arrangörer och stötta ideella organisationer.

Kommentar:

Vi vill se en kommentar om hur denna utveckling följs upp och utvärderas.

Förslag:

Att utveckla och främja fler kulturarrangemang i samverkan med arrangörer och stötta ideella organisationer. Att löpande utvärdera och utveckla detta stöd t.ex. genom regelbundna avstämningsperioder ihop med de berörda aktörerna.

Att främja Sala folkets hus som repetitionslokaler och scen med prioritering av barn och unga.

Kommentar:

Finns det fler och andra replokaler som också kan vara intressanta att inkludera i ambitionen? Hur är det t.ex. med bygdegårdarna?

Att sprida information om kommunens Evenemangskalender för att undvika krockar.

Kommentar:

Detta är visserligen en bra och konkret åtgärd för att underlätta för kommunens kulturskapare. Men frågan är om en fungerande evenemangskalender verkligen är ett kulturpolitiskt mål? Är det inte snarare en typ av logistik som bör finnas på plats för att kunna sätta och realisera kulturpolitiska mål? En så att säga rimlig lägstanivå att utgå från?

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-09-14 08:29:00
To: KFF
Subject: VB: Kulturprogram Sala 2024-2027
Attachments: 2023 Ansökan Miljonen, Sala Sparbank.pdf

För diarieföring.

Från: Gert Wibe <gert.wibe@sala.se>
Skickat: den 13 september 2023 22:32
Till: Petra Jablonski <Petra.Jablonski@sala.se>
Kopia: Roger Nilsson <roger.nilsson@sala.se>
Ämne: Fwd: Kulturprogram Sala 2024-2027

Hej Petra

Jag vill att du tar föreningen svar och synpunkter in i remissprocessen.

Kan du också vara snäll och svara föreningen vad som gäller Evenemangskalendern?

Och kan du göra ett ärende av *"att bevara delar av Lilla Istanbul för eftervärlden"*

*Med vänlig hälsning,
/GW*

Vidarebefordrat mejl:

Från: <johnny.ekman@jul-igen.nu>
Ämne: RE: Kulturprogram Sala 2024-2027
Datum: 13 september 2023 10:37:38 CEST
Till: <Gert.Wibe@sala.se>
Svara till: johnny.ekman@jul-igen.nu

Hej Gert!

Jag har läst valda delar av kulturprogrammet och har kanske inte så mycket att tillägga.

Under "Salas museum och kulturarv" (Salas museer och kulturarv?) låter en del ganska vagt:

Att stärka och utveckla Aguélimuseet och bredda och öka antalet besökare och främja den kulturpedagogiska verksamheten.

liksom

Se över förutsättningarna för att bevara delar av Lilla Istanbul för eftervärlden.

Jag tycker det är bra att Lilla Istanbul/Jan-Erik Svennberg finns med i kulturprogrammet. Men både vad gäller Aguélímuseet och Lilla Istanbul: Hur? När? Vår förening, Avlidna Salakonstnärers Sällskap, hjälpte i år Jan-Erik med en ansökan till Sala Sparbanks Miljonen, om 55 000 kr för underhåll och utveckling av Lilla Istanbul under en 5-årsperiod, men tyvärr blev det avslag. Jag bifogar denna digitala ansökan till dig.

Kan Kultur- & Fritidsnämnden ta upp frågan/ansökan? Med hopp om att ni kan bistå Jan-Erik närmaste fem åren? Som ett tillfälligt steg i "att bevara delar av Lilla Istanbul för eftervärlden".

Under "Salas kulturliv" finns

En Evenemangskalender har tagits fram med syfte att erbjuda marknadsföring kostnadsfritt till kulturföreningar och arrangörer. Kommunens Evenemangskalender kan komma att bytas ut under kommande programperiod.

Är det Jetty som avses under "bytas ut"? Jag vet inte hur Jetty kommer att fungera i praktiken, men nuvarande Destination Sala är krånglig att använda för oss föreningar

Under "Bild och form" finns formuleringen:

En handlingsplan är framtagen som innefattar ansvarsförhållanden, arbetsordning och beslutsordning vid inköp av offentlig konst.

Det är bra om det finns riktlinjer - var kan man se handlingsplanen?

Det har förekommit invändningar/diskussioner beträffande "upphandlingen" kring Bo Åke Adamssons skulptur *Gruvarbetare* (klar till 400 årsfirandet?) och även vid vår aktivitet *Vårsalong 2024 - Drottning Kristina*, vilka båda är lösta på olika sätt. Jag är upptagen under dagen, men kan vi höras per telefon ikväll?

Hälsningar!

Johnny E

----- Original Message -----

From: Gert Wibe [<mailto:Gert.Wibe@sala.se>]

To: "Johnny.ekman@jul-igen.nu" <Johnny.ekman@jul-igen.nu>

Sent: Tue, 12 Sep 2023 07:29:14 +0000

Subject: Kulturprogram Sala 2024-2027

Hej Johnny!

Hoppas allt är bra med dig.

Jag har engagerat mig i den Kulturplan/kulturprogram 2024-2027 som ska presenteras för kommunstyrelsen.

Petra Jablonski har gjort ett förslag som har skickats ut för remiss.

Jag tycker inte att områdena Salas museum och kulturarv
Och Bild och form
Är bra beskrivet.

Har du möjlighet att läsa igenom förslaget och komma med din bild?

Jag fick ett mail från dig som jag tycker innehåller mycket substans till en beskrivning av läget men också med konkreta ambitioner.

Så här skrev du

"

Hej Gert!

Gratulerar till ordförandeskapet i kultur & fritidsnämnden!

Bildkonsten i Sala har för mig två poler: I ena ändan Ivan Aguéli, i andra ändan mycket aktiva fritidskonstnärer.

Ivan Aguéli är, tycker jag, en klart lysande aktör i svenska konstnärshistorien. Inte bara genom sin konst utan lika mycket genom sitt leverne och sina konstanalyser/-teorier. Blir aldrig "omodern". Kommer att stå sig och är värd all uppmärksamhet.

Intill Aguéli finns Victor Forssell och Aron Jerndahl. Inte alls lika uppmärksammade men heller inte lika betydelsefulla. Mera tidstypiska/-bundna.

Aktiviteten bland fritidskonstnärerna är imponerande. Konstgrupper/-kurser, egna eller grupputställningar, vårsalonger, julsalonger, gallerier. Väldigt roligt och utvecklar det egna konstnärskapet.

De som får ganska lite uppmärksamhet idag, med vissa undantag, är de utbildade yrkeskonstnärerna. Sala konstförening har till kommunen (Kultur & Fritid?) fört fram frågor om policy vad gäller kommunens konstinköp, men har såvitt jag vet inte fått något svar ännu.

Något helt annat: Vill gärna framhålla ett förslag som vi lämnat till jubileumsarrangörerna för Sala 2024:

Gratis bussturer i kommunen finns f.n. Där det går mer än en tur per dag skulle man kunna göra kulturstopp enligt "Hop on – Hop off". En folder som visar turlistor och sevärdheter på respektive ort. Främst kyrkor? Kan delvis utgå från vår guide Konst i Sala kommun. Ett sätt att involvera hela kommunen.

En smalare fråga: Vi har en del kontakter med Jan-Erik Svennberg/Lilla Istanbul. Han är ju en högst levande konstnär och våra kontakter har främst bestått av innehållet i guiden *Konst i Sala kommun*. Han är ibland orolig för sin verksamhet. Dels för det dagliga/årliga underhållet och ev. nybyggnader, dels vad som skall hända när han inte orkar längre och dels vad som skall hända efter hans frånfalle.

Vi har nämnt detta för Daniel Watkinson som är positiv till någon form av åtgärd och föreslog att vi vänder oss till Kultur- och Fritidsnämnden. Vi har haft det uppe i vår styrelse så sent som igår och vår styrelseledamot Per Carlson kommer att vara Jan-Erik behjälplig med en skrivelse till Kultur- och Fritidsnämnden.

Så vi/Jan-Erik återkommer i ärendet.

Detta är lite spridda funderingar om bildkonsten i Sala! Inte särskilt konstruktivt kanske. Men lycka till med ordförandeskapet!

Hälsningar,
Johnny E

Jag har flyttat sista dagen för att svara på remissen. Det blir tidigast den 25 september.

Några saker att tänka på remissvaret.

Att det kommer från en förening
Och att det skickas direkt till Petra Jablonski på KoFkontoret

Den viktigaste texten är i mitt tycke, punkterna under
För att utveckla .....i Sala kommun är ambitionen:

I fallet med Bild och form saknas bla konkreta förslag pm Lilla Istanbul och framtiden
I delen om Salas museum och kulturarv
Där vill jag damma av slutsatser från utredningen om "Kvarteret Täljstenen, utvärdering och målbild för framtida utveckling" 2019.

Om du stödjer denna idé så är det bra om den kommer i flera remissvar.

Jag ställer gärna upp som sparringpartner i detta arbete med KULTURPROGRAM 2024-2027!

Vi hörs.
Gert Wibe (V)
Ordf. kultur- och fritidsnämnden Sala
gert.wibe@sala.se

Gert Wibe (V)
Ordf. kultur- och fritidsnämnden Sala
gert.wibe@sala.se

Till: _FB.8284.Formular <formular@salasparbank.se>

Ämne: Ansökan Miljonen 2023

Namn, organisation, förening eller motsvarande:

Jan-Erik Svennberg

Projektansvarig:

Jan-Erik Svennbergs

Gatuadress:

Annedal 106

Postnummer:

733 36

Ort:

Sala

Telefon:

073-970 08 32

E-post:

per.carlson@villascali.se

Projektets namn:

Per Carlson

Projektbeskrivning med mål och syfte:

Konstprojektet Lilla Istanbul I anslutning till sin bostad i Annedal har Jan-Erik Svennberg sedan mitten av 1970-talet uppfört modeller av moskéer och andra byggnader. Han hade redan som ung ett intresse för orientalisk arkitektur, ett intresse som växte sig starkt vid ett besök i Istanbul 1976, där den gamla staden med sitt folkliv och sina säregna byggnader gjorde stort intryck på honom. Vid Annedal finns i nuläget ett 15-tal modeller, där den mest kända är en parafra av Blå moskén i Istanbul. Modellen av Blå moskén är – liksom övriga modeller – byggd i trä och bemålad med klara färger och mäter ca 4 x 4 x 3,5 m. Att modellerna är byggda i trä innebär att de kontinuerligt måste underhållas för att stå emot väder och vind. Lilla Istanbul är ett unikt konstprojekt som på olika sätt har uppmärksammats, inte

bara i Sverige utan också utomlands. Konstprojekt har bl a varit föremål för ett flertal artiklar i tidningar samt för inslag i radio och på TV. Under tiden den 1 december 2018 – 12 januari 2019 uppmärksammades Jan-Erik Svennbergs konst vid en utställning i Aguélimuseet. Hänvisningar till konstprojektet finns på webbplatserna www.uddautflykter.se och www.destinationsala.se. Konstprojektet finns omnämnt i boken Mystiska platser i världen, av Dylan Thuras och Rosemary Mosco. Det finns också beskrivet i Avlidna Salakonstnärers Sällskaps guide Konsten i Sala kommun, se <http://media2.salakonst.se/QR/Sala-Lilla-Istanbul-hemsidan.pdf>. Av det anförda framgår att konstprojektet Lilla Istanbul är en av de företeelser bidrar till att ge Sala kommun en ställning som utflyktsmål med den betydelse det har för stadens turism. Sitt konstprojekt håller Jan-Erik Svennberg levande genom att ständigt arbeta med dess utveckling och underhåll. Han finansierar arbetet med en blygsam pension och de begränsade intäkter som han får in genom besökare. Han uppbär alltså inga bidrag för sin verksamhet, vare sig från det allmänna eller från enskilda. Jan-Erik Svennberg uppskattar att det kostar ca 11 000 kr per år att enbart underhålla de befintliga byggnaderna. Att säkerställa underhållet för en femårsperiod kan med andra ord beräknas kosta ca 55 000 kr. Mot denna bakgrund ansöker Avlidna Salakonstnärers Sällskap på uppdrag av Jan-Erik Svennberg om att Svennberg beviljas ett bidrag om 55 000 kr.

Projektets tidsplan:

5 år

Projektets budget:

55 000 kr

Övrig finansiering, bidragsgivare:

-

Ansökt belopp:

55 000 kr

Andra medlemmar i projektet:

Avlidna Salakonstnärers Sällskap

Verksamhetsområde

Sala kommun

Område

Kultur

Det här projektet/initiativet bidrar på ett eller flera sätt till hållbar utveckling.

Ja

Om ja, beskriv hur?

Underhåll av konstprojektet Lilla Istanbul

Är projektet kopplat till Salas 400-årsjubileum?

Ja

Beskriv på vilket sätt projektet är kopplat till Salas 400-årsjubileum nedan.

Avsikten är att konstprojektet skall lyftas fram i samband med jubiléet. Avlidna Salakonstnärers Sällskap kommer att inför jubiléet ta fram en särskild broschyr som visar att konstprojektet är del av Salas konst- och kulturliv.

Vill du bifoga en bilaga till din ansökan?

Nej

Information on how we handle personal data

In accordance with the GDPR, information that is entered into our forms and sent with this e-mail message may only be used to fulfill the request of the person who filled in the form. It may be saved for internal statistics and to resolve issues related to the request for up to three months. Remember to delete this e-mail message in three months at the latest.

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-09-12 14:10:53
To: KFF
Subject: VB: Kulturprogram 2024-2027 remiss

Mail för diarieföring från näringslivskontoret ang Sala kulturprogram.

För kännedom meddelade Elvira Matz vai Teams chatten att hon tyckte kulturprogrammet såg bra ut.

Med vänlig hälsning,
Petra Jablonski

*Kulturutvecklare
Kultur- och fritidskontoret
Kulturskoleledare
Sala kulturskola
Sala kommun
Tel: 0224-747711
e-post: petra.jablonski@sala.se*

Från: Cecilia Lööv <Cecilia.Loov@sala.se>
Skickat: den 12 september 2023 13:55
Till: Petra Jablonski <Petra.Jablonski@sala.se>
Ämne: Sv: Kulturprogram 2024-2027 remiss

Hej Petra

Tack för att vi får tycka till 😊
Elvira har läst och återkopplat till dig (att det ser bra ut) vad jag förstår.
Dessvärre inget utrymme i nuläget för oss att djupa ytterligare.

Lycka till!

Varma Hälsningar

Cissi Lööv

Näringslivschef

0224-74 76 04 , cissi.loov@sala.se

Besöksadress: Foajé Business Club, Bråstagatan 5, Sala

Från: Petra Jablonski <Petra.Jablonski@sala.se>

Skickat: den 12 september 2023 10:34

Till: Cecilia Lööv <Cecilia.Loov@sala.se>

Ämne: Kulturprogram 2024-2027 remiss

Hej,

Remiss tiden för Sala kulturprogram 2024-2027 har förlängts tom 25 september och vi ser fram emot era synpunkter.

Se nedan mail.

Med vänlig hälsning,

Petra Jablonski

Kulturutvecklare

Kultur- och fritidskontoret

Kulturskoleledare

Sala kulturskola

Sala kommun

Tel: 0224-747711

e-post: petra.jablonski@sala.se

Från: Petra Jablonski

Skickat: den 4 juli 2023 10:43

Till: Cecilia Lööv <Cecilia.Loov@sala.se>

Ämne: Kulturprogram 2024-2027 remiss

Hej,

Bifogat är Sala kommuns fjärde kulturprogram som nu skickas ut på remiss.

Sala kommuns kulturprogram är kommunens gemensamma strategiska dokument för kulturutveckling i Sala kommun.

Kulturprogrammet består av en nulägesanalys samt kommunens samlade ambitioner av kulturverksamhetens utveckling.

För att underlätta sammanställningen av remissvaren så bör synpunkterna i yttrandet återges i samma ordning som samt med hänvisning till avsnitten och underrubrikerna i remissunderlaget. Redovisa därför synpunkterna exempelvis under rubriker som återspeglar motsvarande rubrik i eller sidhänvisning till det avsnitt i remissunderlaget som kommenteras.

Remissvar skickas in i word format senast den 4 september 2023 till Petra Jablonski
Petra.Jablonski@sala.se.

Trevlig sommar!

Mvh,
Petra Jablonski

Kulturutvecklare
Kultur&Fritid
Kulturskoleledare
Sala kulturskola
Tel 0224 747711

Sala Hembygds- och Fornminnesförening

Remissvar på kulturprogrammet för Sala kommun från Väsby Kungsgård.

Sidan 20 under Barn och unga.

Under lång period har elever årskurs 3, 6 och 9 erbjudits besök på Väsby kungsgård för historisk vandring. Men under senare tid har denna verksamhet ebbat ut. Fornminnesföreningen vill gärna se att dessa besök ökar i antal. Ett aktivt samarbete med Silvergruvan och Aguélimuseet vore gynnsamt och kulturellt utvecklande på alla plan.

Sidan 20 under ”För att utveckla musei- och kulturarvet i Sala kommun är ambitionen:”

Ingenstans i stycket nämns att kommunen ämnar satsa på Väsby Kungsgård. Fornminnesföreningen är en kulturell hörnsten i Sala kommun och vill naturligtvis vara det även i fortsättningen. Föreningen jobbar hårt för att informera, och öka medvetenheten om Salas historia.

För att utveckla Väsby Kungsgårds arbete gällande utåtriktad pedagogisk verksamhet, tillfälliga utställningar och andra aktiviteter krävs samarbete och ökat stöd från en aktiv kommun.

Sala Fornminnesförening har betydligt mer än 7000 objekt och börjar bli trångbodda så ett utökat samarbete och en gemensam strategi med Silvergruvan och Aguélimuseet skulle vara eftersträvänsvärt i hänseende att visa upp samlingarna.

Med vänlig hälsning

Sala Hembygds och Fornminnesförenings styrelse.

e.u. Lena Vallin

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-09-05 09:38:23
To: KFF
Subject: VB: Remissvar ang. Kulturprogram 2024-2027 Sala kommun
Attachments: Uppdrag plan för ett kommunalt övertagande av Aguelimuseet.pdf, KS 175 Redovisning av utredningsuppdrag - övertagande av Aguélimuseet i kommunal regi.pdf, Remissvar Kulturprogram Sala kommun 2024-2027.pdf

För diarieföring.

Från: Gregor Wroblewski <gregor.wroblewski@outlook.com>
Skickat: den 3 september 2023 20:50
Till: Petra Jablonski <petra.jablonski@sala.se>
Ämne: Remissvar ang. Kulturprogram 2024-2027 Sala kommun

Hej!
Bifogar här mitt remissvar + 2 pdf som jag fått av Roger Nilsson och som jag hänvisar till i min text.
Vänligen
Gregor Wroblewski

Skickades från [E-post](#) för Windows

Från: [Roger Nilsson](#)
Skickat: den 1 september 2023 14:08
Till: gregor.wroblewski@outlook.com
Kopia: [Petra Jablonski](#); [KFF](#)
Ämne: VB: Utredning 2021 ang. Aguélimuseet

Hej Gregor!

Bifogar underlag i ärendet gällande ”kommunens övertagande av Auguelimuseet”.

Med vänliga hälsningar

Roger Nilsson
Kultur- och fritidschef
Tfn/mobil: 0224- 74 78 21

Från: Petra Jablonski <petra.jablonski@sala.se>
Skickat: den 1 september 2023 08:36
Till: Gregor Wroblewski <gregor.wroblewski@outlook.com>

Kopia: Roger Nilsson <roger.nilsson@sala.se>

Ämne: Sv: Utredning 2021 ang. Aguélimuseet

Hej Gregor,

Jag ber Roger Nilsson återkoppla till dig gällande utredningen.

Jag behöver remiss svaren den 4/9 från tjänstepersoner och civilsamhället. Svarstiden för politiken Har förlängts med ett par veckor.

Mvh,

Petra Jablonski

Kulturutvecklare
Kultur&Fritid
Kulturskoleledare
Sala kulturskola
Tel 0224 747711

Från: Gregor Wroblewski <gregor.wroblewski@outlook.com>

Skickat: den 31 augusti 2023 18:11

Till: Petra Jablonski <petra.jablonski@sala.se>

Ämne: Utredning 2021 ang. Aguélimuseet

Hej!

Jag skulle vilja få den utredning som nämns i bif. SA-artikeln gjord av Sala kommun 2021 ang. Aguélimuseets framtid.

Se: <https://www.salaallehanda.com/2021-11-08/oviss-framtid-for-aguelimuseet>

Kommer att skicka ett remissvar på förslaget till Kulturplan 2024-2026.

Har hört att svarstiden förlängts. Vilket datum gäller?

Vänligen

Gregor Wroblewski

073-702 51 07

UPPDRAG PLAN FÖR ETT KOMMUNALT ÖVERTAGANDE AV AGUELIMUSÉET

BAKGRUND

Sammanfattning av uppdraget

I kommunfullmäktiges beslutade budget från 2020-10-26 154§ protokollet, framgår att kommunchefen får i uppdrag att senast 30 juni 2021 återkomma med en plan för ett övertagande av Aguelimuséet i kommunal regi till verksamhetsåret 2022. Planen skall innehålla i vilken form som verksamheten bäst kan drivas för att få en utveckling för ökat besökande men också kopplat mot kommunens skolor och förskolor.

UNDERLAG

Som underlag för utredningen har tidigare utredningar legat som grund samt den senaste kartläggningen som Sala Konstförening själva gjorde. Samtal har också förts med politiker både från Alliansen samt från Oppositionen.

Vid intervjuer med personal samt ordförande för Aguelimuséet har det tydligt framkommit att man har problem med finansieringen för att kunna utveckla verksamheten. Man har idag bidrag från Sala kommun med totalt 883.000:-. Det är fördelat på Föreningsstöd, 450.000:- samt faktisk hyra för muséet med 433.000:-. Aguelimuséet är den förening som totalt sett får det största föreningsbidraget av Kultur & Fritid.

Huvudmannskapet gällande Aguelimuséets hemvist har diskuterats och även utretts flera gånger under de senaste åren. Konstföreningen har tidigare varit en stark motståndare till att muséet skall drivas i kommunal regi. Detta har dock nu ändrats till en mer öppen attityd.

Det finns idag ett avtal mellan Sala kommun och Sala Konstförening gällande aktiviteter som skall göras för det belopp som konstföreningen får. De skall även redovisa för Nämnden för Kultur & Fritid vad som har gjorts. Man menar dock att man inte kan göra mycket av det som de tycker ett museum skall göra pga finansieringen. Här bör man söka andra källor för finansieringen. Detta görs idag i viss omfattning men borde kunna utökas. Man menar då att man inte har de resurser som behövs för att t ex söka finansiering via EU.

LOKALER

Aguelimuséet har haft sina nuvarande lokaler sedan 2007. Verksamheten är idag placerad i kvarteret Täljstenen. Muséet har idag flyttat sin ingång till Karlagatan. Det gör att muséet har fått en än mer "undanskymd" plats.

Man måste synliggöra entrén mycket bättre. För att ge ett välkomnande mottagande bör entrén vara samma som ingången till övriga lokaler i Täljstenen. Där finns det idag ett café som drivs av Kultur & Fritid. Man bör dela på caféet och även ha en liten muséeshop med möjlighet att köpa olika alster. Detta skulle också skapa möjligheter till samverkan med olika verksamheter som t ex ungdomsgården.

EKONOMI

Det råder brist på kapital för verksamheten. Man har i flera dokument bedömt att det behövs ca 3 miljoner för att kunna utveckla verksamheten bl a med flera anställda. Prognosen för 2021 visar på ett i princip Noll-resultat.

Man behöver göra en långsiktig verksamhetsplanering som skall visa aktiviteterna för åtminstone 3 -5 år. Man måste sätta upp mål för verksamheten och dessa skall kontinuerligt följas upp. Det har under en längre tid förts diskussioner gällande ett Resurscenter som Region Västmanland vill sätta upp i länet. Där skulle Aguelimuséet bli en nod och kunna ta del av resurs som jobbar i hela länet. Då det finns flera kommuner som är intresserade av att bli en nod bör Sala kommun skriva en viljeförklaring till Regionen och framföra sitt intresse. Dock skulle ett Resurscenter antagligen inte innebära några större ekonomiska tillskott. Därför är det viktigt att Sala kommun visar att man är villig att gå in i ett samarbete gällande Resurscenter och även kan tillsätta medel. Bedömningen är också att om Aguelimuséet skall kunna fortsätta att utvecklas måste det till mera pengar. Detta kan t ex ske genom att man aktivt arbetar med ansökningar från olika fonder och instanser.

PERSONAL

Då samlingen representerar ett högt värde är det viktigt att det finns personal som kan bemanna under öppettiderna. Idag har man viss personal anställda via offentliga medel. Enligt uppgift kommer ett bidrag – Museivärd på 50% att ta slut under 2022 och därför måste man rekrytera ny personal. Ordförande bedömer att det kommer att vara svårt att få personal som är kunniga via offentliga medel. Detta betyder att lönekostnaderna gällande personal kommer att öka.

ÖPPETTIDER

Idag har museet öppet onsdag – lördag mellan 11.00 – 16.00. För att öka antalet besökare bör man överväga att utöka öppettiderna. Söndagar är oftast den dag då flest invånare är lediga och museet borde vara tillgängligt då.

ANTAL BESÖKARE UNDER 2021

Under sommarmånaderna 2021 var det ca 30 besökare/dag då man hade öppet. Då har museet bemannats av personal men även personer ur styrelsen – de har en viss ekonomisk ersättning. Under 2020 var det ca 2700 personer som besökte museet. Största anledningen till antalet var förstås att det rådde pandemi. Man kommer att ha olika aktiviteter under hösten 2021 och förhoppningsvis får man då upp antalet besökare. Men då man inte tar någon entréavgift ökar inte antalet besökare på den ekonomiska situationen.

SAMVERKAN

Museet har idag erbjudits 2 platser i Styrgruppen Destination Sala. Dessa har man dock enligt uppgift inte utnyttjat. Det är olyckligt då det är där man gör det strategiska arbetet gällande besöksnäring och olika samverkansmodeller. I det avtal mellan Sala kommun och Sala Konstförening som finns står det att man skall bidra till att göra Sala till ett attraktivt besöksmål. Då är deltagande i Destination Sala viktigt.

Vidare bör man erbjudas en plats i något av de olika råden som finns och som arbetar med Salas 400-års jubileum. Man måste helt enkelt ”kroka arm” med andra verksamheter och samverka med andra aktörer/verksamheter. Detta gäller vare sig man har Sala kommun som huvudman eller inte.

MEDLEMMAR

Aguelimuséet måste aktivt arbeta för att få flera medlemmar. Detta kan bli ske genom att man marknadsför sig mera och i lite olika sammanhang. T ex kan man ha en Pop-up verksamhet under någon vecka i Gallerian. Där skulle man t ex kunna visa de brev som finns bevarade.

VERKSAMHETSFORM

Det har pågått diskussion under vilken verksamhetsform muséet skall fortsätta att bedrivas. Skall det vara kvar som en intresseförening eller skall det övergå i kommunal regi? Det är också detta som uppdraget skall försöka svara på.

Det finns för- och nackdelar med båda alternativen. Nedan följer några exempel.

Projektmedel: Om museet skall övergå till kommunalt huvudmannaskap kan man t ex inte söka medel från Postkodlotteriet, Kulturbryggan, Ideell kulturallians eller Kulturens bildningsförbund. Kulturrådet har ej kommunala verksamheter som prioriterat. Det är i princip endast medel från EU samt Arvsfonden som man som kommun kan söka. Fortsätter man som intresseförening kan man söka från samtliga instanser.

Personal: Vid en flytt till kommunalt huvudmannaskap kommer det att ske en verksamhetsövergång. Det innebär att personalen får en fråga av muséet om de vill följa med. Vill de inte följa med blir det en fråga för muséet gällande övertalighet.

Lokaler: Sala kommun äger de lokaler där Aguelimuséet verkar. Kultur & Fritidskontoret står som hyresgäst och Fastighetskontoret är hyresvärd. Konstföreningen disponerar lokalerna motsvarande ett belopp på 433.000:- för 2021. Det beloppet är lika vilket huvudmannaskap det än är. Man bör också komma överens om hur man kan utnyttja/använda en gemensam entré. Man bör också etablera samarbete gällande café och en gemensam liten shop.

Region Västmanland: Vid kontakt med Region Västmanland har det skett vissa förtydligande gällande det Resurscentrum som man utreder inom Regionen. Sala kommun måste aktivt medverka i processen och även ta fram en viljeförklaring. Man måste också vara införstådd med att det med största sannolikhet inte skulle innebära ekonomiska medel, men däremot en viktig utveckling för Aguelimuséet. Om ett Resurscentrum blir av skulle man eventuellt kunna ta del av en personell resurs – som samtidigt arbetar för hela länet.

Om det skulle bli verklighet skulle det innebära stora förändringar för muséet.

SLUTSATS

Då det är oklart om – och när – Sala skulle kunna bli en nod inom Resurscentrum för konst i Västmanland, föreslås att frågan gällande huvudmannaskap återupptas när Region

Västmanland har kommit längre fram i sina planer om ett Resurscentrum och Sala kommuns eventuella roll.

Sammanträdesdatum
2021-11-10

Dnr 2021/332

§ 175 Redovisning av utredningsuppdrag - övertagande av
Aguélimuseet i kommunal regi

INLEDNING

I kommunfullmäktiges beslutade budget från 2020-10-26, § 154, fick kommunchefen i uppdrag att senast 30 juni 2021 återkomma med en plan för ett övertagande av Aguélimuseet i kommunal regi till verksamhetsåret 2022. Planen ska innehålla i vilken form som verksamheten bäst kan drivas för att få en utveckling för ökat besökande men också kopplat till kommunens skolor och förskolor.

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2021.1575, protokollsutdrag KSLU 2021-04-13, § 75.
Bilaga KS 2021.4725, missiv från kommunstrateg 2021-10-13.
Bilaga KS 2021.4726, sammanfattning av utredningsuppdrag.
Bilaga KS 2021.4772, dokumentation från Sala konstförening och Aguélimuseet.
Ledningsutskottets beslut § 189, 2021-10-27.

Christina Söderström-Nilsson deltar vid ärendets behandling.

Yrkanden

Erik Hamrin (M) yrkar
bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen beslutar
att godkänna underlaget och besluta enligt förslaget att avvakta Regionens beslut,
samt
att ta förnyad kontakt med region Västmanland gällande Resurscentrum för konst
och även arbeta fram en viljeförklaring från Sala kommun.

Ulrika Spårebo (S) yrkar
att kommunstyrelsen beslutar
att återremittera ärendet så att utredningen kompletteras med olika
upplåtelseformer,
att kontakt tas med region Västmanland gällande resurscentrum för konst,
att ta fram en viljeinriktning från Sala kommun samt
att uppdraget redovisas på kommunstyrelsen i mars 2022.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras fem minuter.

Hanna Westman (SBÄ) och Magnus Edman (SD) yrkar bifall till Ulrika Spårebos (S) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller inte och finner att ärendet ska återremitteras.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Sammanträdesdatum
2021-11-10

Fortsättning § 175

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar

att återremittera ärendet så att utredningen kompletteras med olika upplåtelseformer,

att kontakt tas med region Västmanland gällande resurscentrum för konst,

att ta fram en viljeinriktning från Sala kommun samt

att uppdraget redovisas på kommunstyrelsen i mars 2022.

Skickas till
Kommunchefen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

2023 09 03

Från

Gregor Wroblewski

Trädgårdsgatan 25 B

733 31 Sala

Tel. 073-702 51 07

Remissvar till förslag på Kulturprogram för Sala kommun 2024-2027.

Förslaget till kulturprogram för 2024-2027 innehåller många bra skrivningar om civilsamhället, föreningslivet, pedagogisk verksamhet för barn, unga och gamla. Bra att också poängtera kulturlagstiftningen. Men om Sala kommun inte har sakkunnig personal och inte minst politiker, som förstår vad ett kulturprogram innebär då bör ett sådant program vara ännu mer explicit. Alltså tydligt peka på befintliga problem och möjliga lösningar. D.v.s. en pedagogisk skrivning av kulturprogrammet föranlett av bristen på sakkunskap hos tjänstepersoner och politiker som ska arbeta efter kulturprogrammet.

Jag vill i mitt remissvar nämna tre mycket platsspecifika och i ett nationellt perspektiv unika kulturfenomen/ institutioner som existerar under svåra omständigheter och som behöver mycket mer uppmärksamhet i programmet.

Sala silvergruva

Aguélimuseet

och

Lilla Istanbul

Se sid. 20 (32) i förslaget till kulturprogram 2024-2027.

Men jag kommer att koncentrera mig enbart på Aguélimuseet.

Enligt Sala kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2021-11-10 Dnr. 2021/332 (se bif separat pdf)

Beslutar kommunstyrelsen

att återremittera ärendet så att utredningen kompletteras med olika upplåtelseformer,

att kontakt tas med region Västmanland gällande resurscentrum för konst,

att ta fram en viljeinriktning från Sala kommun samt

att uppdraget redovisas på kommunstyrelsen i mars 2022.

Lokalpressen beskriver saken så här i april 2021:

Sala Allehanda [Sala planerar att ta över Aguélimuseet i kommunal regi – Sala Allehanda](#)

I ett odaterat dokument som skickats av Kultur- och Fritidschefen i Sala kommun, Roger Nilsson (bifogas separat som pdf) och av honom kallas underlag i ärendet gällande "kommunens övertagande av Aguélimuseet" avslutas ärendet i november 2021.

I dokumentet läser vi: "...föreslås att frågan gällande huvudmannaskap återupptas när Region Västmanland har kommit fram i sina planer om ett resurscentrum och Sala kommuns eventuella roll."

Inget annat har sedan hänt.

Lokalpressen beskriver situation så här:

Sala Allehanda november 2021: <https://www.salaallehanda.com/2021-11-08/oviss-framtid-for-aguelimuseet>

Med anledning av detta översändes härmed den interna skrivelse som presenterades på Sala Konstförenings årsmöte 2023-05-27

Sala Konstförenings årsmöte 2023 05 27.

Till Sala Konstförenings medlemmar.

Vet ni att ni är Aguélimuseets huvudmän och huvudkvinnor? Ni är alltså ägaren och arbetsgivaren på museet. Och när ni väljer styrelse på årsmötet då tillsätter ni andra medlemmar att utöva arbetsgivarrollen med allt vad det innebär. Och om något skulle gå snett med ekonomin då kan styrelsens medlemmar bli personligt ansvariga. Visste ni det?

Aguélimuseet är ett 60-årigt provisorium. Okunnighet och ointresse har i över ett halvt sekel misskött ett kulturkapital av riksintresse. I Sala kan lokalpolitiker uppmana ansvariga för museet att sälja bingoletter för att bättra på verksamhetsbudgeten. "Så gör ju andra föreningar" - tycker man. I lokaltidningen kan någon anonymt publicera personliga påhopp för att förhindra att museet utvecklas.

Hur har det blivit så här?

Vi tittar på Västerås först.

Västerås konstförening bildades redan 1919. Den uppstod för att bygga upp en konstsamling och i förlängningen inrätta ett konstmuseum. Museet blev inte verklighet förrän 1972. Alltså i drygt 50 år samlade och köpte konstföreningen konstverk till en gedigen konstsamling som sedan skänktes till Västerås stad när museet öppnade i gamla rådhuset på

Fiskartorget. Det är ett fint exempel på hur ett medborgarinitiativ leder till stadens utveckling. Staden tog ansvar för museet och konstföreningen fortsatte som vän- och stödförening så som den fungerar än idag.

Men vad hände i Sala?

Sala konstförening bildades 1941. Stadsläkaren Carl Friberg tog initiativet. Han skänkte sin privata konstsamling till Nationalmuseum! Inte till kommunen. Men enligt ett testamente skulle samlingen placeras i Sala. I staden fanns inget museum. Först 1962 frigjordes en lokal och Kåge Bergman blev vaktmästare där under 40 år. Kanske var det tänkt att gåvan till Nationalmuseum och testamentet skulle fungera som ett sätt att knyta landets ledande konstinstitution till provinsen. Men det fungerade inte så. Sala konstförening blev huvudman, Kåge Bergman höll öppet på ideell basis utan verksamhetsbudget och ingen normal museiverksamhet bedrevs annat än öppethållande. Och så rullade åren på.

Ett konstmuseum idag kan inte fungera enbart för att hålla öppet i en lokal. Vi har idag riksdagens kulturpolitiska mål, vi har en museilag, vi har många goda exempel på museers viktiga roll som kunskapsförmedlare, demokratiska mötesplatser, försvarare av yttrandefriheten, lokala utvecklare och vårdare av kulturarvet. Och så skulle också Aguélimuseet kunna fungera. Åren 2016 till 2019 försökte Aguélimuseets styrelse att förmedla det här till politiken i Sala. Men man ville inte förstå. Bingolotter och anonyma påhopp var svaret. Det kanske nu är dags för mer konkret agerande.

Sala Konstförening är ju museets huvudman....

1. ....så konstföreningen skulle helt enkelt kunna dra sig ur huvudmannaskapet!
2. ...och ombilda sig själv till en normal vän- och stödförening som museer vanligtvis har.
3. Men innan dess kan föreningen ta initiativ till kurser för lokalpolitiker och berörda tjänstemän om kulturpolitiska frågor, 1%-regeln, armlängds avstånd, offentlig konst, museilagstiftningen m.m.
4. För målet måste vara en verksamhetsbudget på ca. 3 miljoner,
5. flytt av ungdomsverksamheten som just nu dominerar kulturkvarteret
6. och att installera polismuseet i de frigjorda lokalerna! Så får Sala ett kulturkvarter med professionell personal, ett attraktivt besöksmål och en modern kulturinstitution. Det här är ett passade projekt för 400-årsjubileet. Och Sala konstförening sitter med lösningen.

©Gregor Wróblewski 27 maj 2023

Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken har fått förfrågan om att i egenskap av remissinstans lämna synpunkter på Sala kommuns kulturprogram, 2024 – 2027.

Västmanlandsmusiken har följande synpunkter och kommentarer.

1. STRATEGIER FÖR UTVECKLING

Västmanlandsmusiken delar de perspektiv som angetts för kulturpolitikens utgångspunkter och strategier. I dessa skrivningar finns inget att erinra eller föreslå.

2. I SALA KOMMUN ÄR KULTUREN EN DEL AV DEN HÅLLBARA SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Västmanlandsmusiken delar i allt väsentligt beskrivningarna av gemensamma utvecklingsmål.

När det gäller **Salas musikliv** stämmer beskrivningen i remissmaterialet med Västmanlandsmusikens uppfattning, det finns inget direkt synpunkter eller kommentarer.

När det gäller **Salas dansliv** finns följande synpunkt:

Texten lyfter deltagarkulturen inom dansen väldigt väl. Stort fokus ligger på aktiviteter inom ramen för kulturskolans verksamhet och privata föreningar. Det vi saknar är tydligare visioner för utveckling av den professionella dansen i Sala, offentlig vuxen som barn och unga.

Modellen EKFA-dans nämns vilket är positivt men genom det sätt den beskrivs i texten kan det uppfattas som att modellen redan existerar vilket den de facto inte gör. Dessutom kopplas den samman med residenssamarbetet vilket kan ge en felaktig bild. Arbetsmodellen kring residens är snarlik EKFA men ska inte förväxlas.

Det finns i texten ett stort fokus på platser (utomhus) för social och deltagarbaserad dans, men det saknas formuleringar om behovet av att kartlägga möjligheterna för att utveckla scener/platser för den professionella dansen i Sala. Bristen på scener lämpliga för dans har länge varit ett problem i Sala. Det är ett hinder för utvecklingen av residensarbetet och nödvändigt för att möjliggöra ett framtida EKFA-dans så det bör finnas med här.

Vidare nämns metoden dans för hälsa och barns möjlighet att dansa på fritiden genom exempelvis kulturskolan samt privata föreningar. Alla barn ska ha rätt eller möjlighet att möta även den professionella dansen i skolan eller i det offentliga rummet samt platser för det. Det skulle kunna tilläggas i skrivningen kring barn och unga.

Enligt uppdrag

Jan-Erik Sahlberg

Direktör

Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken

Remissvar på Sala kommuns förslag till Kulturprogram från Västmanlands länsbildningsförbund

Förslag till Kulturprogram för Sala kommun och remissvar har behandlats vid länsbildningsförbundets arbetsutskott den 30 aug 2023. Av tidsskäl fanns inte möjlighet att invänta ordinarie styrelsemöte, vilket annars är brukligt.

Västmanlands länsbildningsförbund tackar för möjligheten att ta del av förslag till Kulturprogram för Sala kommun och lämna synpunkter på detsamma. Nedan anges de kommentarer och synpunkter som vi vill förmedla.

Övergripande synpunkter

Vi välkomnar Sala kommuns ambition att arbeta fram en ny version av lokalt kulturprogram. Det är och blir ett vägledande dokument som visar att kommunen har en positiv grundinställning till kulturfrågorna. Generellt sett vill vi gärna se från länsbildningsförbundets sida, att vi tillsammans håller en levande dialog öppen om samspelet och den delikata balansen mellan den kommunala verksamheten och den idéburna, så det inte blir en långsam och gradvis förskjutning åt ena eller andra hållet. Här är vi från folkbildningen gärna delaktiga.

Vi anser vidare att dokumentet skulle vinna på att få en strukturell översyn så det blir lättare att läsa och följa kommunens intentioner. Tex kan vi se att de nationella, regionala och kommunala styrdokumenterna som hänvisas till i dokumentet rent lay-outmässigt skulle kunna ligga som faktarutor eller liknande för att läsaren ska förstå att det är något som inte är föremål för remissen eller "förhandlingsbart" i förslaget. Hänvisningar till de internationella, nationella, regionala och lokala styrdokumenterna som Kulturprogrammet ska förhålla sig till, bör också ligga i logisk, strukturell följd med den internationella nivån först.

Mer specifika synpunkter

Sid 4

Nationella kulturpolitiska mål

I första meningen avseende inriktning, upplever vi att det saknas något för att förstå kontexten. Efterföljande grunder för att uppnå målen är tydliga.

Sid 9

Strategier för utveckling

Hela inledande texten under denna rubrik upplevs rörig, vilket kan leda till syftningsfel och oklarheter kring vilket strategiskt dokument som åsyftas.

Vi saknar "Kulturarv och museer" bland listade kulturområden.

Behov av definitioner? Tex "civilsamhälle"

Lägg gärna fotnotsanteckningar längst ner i avsett fält.

Under rubriken Jämställdhet, första meningen, finns språklig utvecklingspotential.

Sid 10Mångfald

Definition enligt Regional Kulturplan som vi gärna ser att även Sala använder i sitt Kulturprogram.

Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

Enligt funktionshinderspolitiken ska alla människor, oavsett funktionsförmåga, ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Vi ifrågasätter om det verkligen ska vara samma möjligheter. Vi föreslår istället följande formulering:

*Enligt den statliga funktionshinderspolitiken ska alla människor, oavsett funktionsförmåga, ha ~~samma~~ **likvärdiga** möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.*

Sid 11 Gemensamma utvecklingsmål 2024-2027

Vi upplever att ovanstående rubrik hänger fritt i luften. En kort brödtext som inleder till de mer konkreta målen skulle göra det enklare att förstå. Vi undrar också om "Mötesplatser" "Kultur och hälsa" och "Barn och unga", är de utvecklingsmål som är de gemensamma? Strukturen lilar heller inte med dokumentets innehållsförteckning.

Lite mer specifikt under rubriken "Kultur och hälsa" vore det önskvärt med hänvisning till mer specificerad forskning än att det bara nämns i allmänna ordalag.

Sid 12 Barn och unga

Vi uppskattar dokumentets tonvikt på barn och unga men saknar beskrivningar och ambitioner i relation till grundskolans ansvar, verksamhet och åtaganden. Tex finns ju mål i nu gällande läroplan, LGR22, kring kultur och estetiska ämnen som bör finnas med i ett kommunalt kulturprogram.

Se nedanstående citat hämtat ur Läroplanen, LGR 22 2.2 Kunskapsmål

[Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet \(Grundskolan\) - Skolverket](#)

kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud, och

Dessutom undrar vi vad avsikten är med att Barn och unga har en egen rubrik med omfattande beskrivning i de gemensamma utvecklingsmålen, men även under respektive kulturområde?

Vi är inte kritiska men det gör det lite svårare att förstå strukturen i dokumentet.

Vi ser också att den kommunala kulturverksamheten för barn och unga, kulturskolan får stort utrymme vilket kan tolkas som att den har ett högre värde..

Sid 13 Barn och unga (Bergsgatan 10)

I sista stycket skulle vi uppskatta en skrivning om att Sala kommun välkomnar samverkan med folkbildning och civilsamhälle. Folkbildningen och delar av lokalt civilsamhälle har varit involverade initialt i processen runt tillskapande av lokalen som mötesplats, där det fanns långtgående planer om verksamhet för boende på området.

Sid 14-15 Salas kulturliv

Vi undrar hur den rubriken är tänkt? Är den avsedd för att samla genre-överskridande beskrivningar eller tänkt som en inledande ingress till övriga kulturspecifika avsnitt?

Om den ska fungera som genreöverskridande rubrik, bör den även innehålla underrubriker, liknande de kulturspecifika avsnitten, såsom barn och unga samt utvecklingsmål.

Sid 16-17 Salas musikliv

Här anges väldigt kort att "Studieförbunden är aktiva i Sala kommun."

Vi välkomnar en fylligare beskrivning, tex enligt följande: Flera studieförbund är aktiva i Sala kommuns musikliv genom samverkan med arrangerande föreningar och genom de band och grupper som repeterar och framträder i samverkan med studieförbunden.

Sid 20-21 Konst och kulturfrämjande verksamhet

Här blir vi lite förvirrade då det i dokumentets inledning (sid 9 – Strategier för utveckling) tydliggjorts att "konst" avser alla konstformer, samtidigt som det under Konst och kulturfrämjande verksamhet på sid 20-21 skrivs om Konstfrämjandet men även om Skapande skola och det regionala kultur- och fritidschefsnätverket.

Är avsikten att avsnittet ska beskriva generella, genreöverskridande Konst och kulturfrämjande strukturer? I så fall kan det regionala arrangörsnätverket som drivs av Region Västmanland nämnas. Om så är fallet känns kapitlet malplacerat, mitt uppräknigen av olika specifika kulturområden.

Eller avsikten att kapitlet ska beskriva bildkonsten?

I sammanhanget vill vi informera om att den regionala beredningen för kultur- och fritidsfrågor är avvecklad sedan årsskiftet 2022/2023.

Sid 23-24 Hemslöjd

Vi vill anföra att det utöver hemslöjdsföreningar även finns privata slöjdare samt förkovran och utveckling av slöjdintresserade personer inom folkbildningens verksamhet.

Under utvecklingsmålen skulle vi från folkbildningen vilja föra fram ett starkt önskemål om att kommunen skyndsamt ska arbeta för att göra de kommunala slöjdsalarna (mjuk och hårdslöjd) i skolor etc tillgängliga för civilsamhället och/eller folkbildningens verksamhet.

Sid 27 Det civila samhället och folkbildning

Här vill vi först komma med några sakupplysningar. RF-SISU har bytt namn från SISU – idrottsutbildarna, till RF-SISU, sedan något år tillbaka samt att det i nuläget endast finns tre folkhögskolor i länet, då Bergslagens folkhögskola blivit nedlagd. Dessa är Tärna Folkhögskola, Västerås Folkhögskola och Hästsportens folkhögskola i Strömsholm.

Studieförbunden är en aktiv och samverkande part i det lokala kulturlivet, framför allt kulturprogram. Här skulle vi vilja se en korrigerig, förslagsvis enligt följande: Studieförbunden är en aktiv och samverkande part i det lokala kulturlivet, både kring offentliga kulturprogram, ensamt eller i

samverkan med lokalt föreningsliv, men även när det gäller deltagarstyrd verksamhet, i egen regi eller i samverkan med andra.

Vi vill gärna anföra, som också med fördel kan stå med i kulturprogrammet, att studieförbunden är en viktig del i den kulturella infrastrukturen, som kan verka lokalt och främja kulturaktörer tack vare en kombination av nationella, regionala och lokala anslag.

Under utvecklingsmålen skulle vi välkomna en skrivning som uttalar ambitionen att kommunen fortsätter att ge (och kanske ökar) kommunalt stöd till studieförbunden. ☺

I sammanhanget vill vi passa på att belysa att den nationella nivån just nu utreder formerna för stöd till folkbildningen och att det där kan tas beslut som kan påverka eller inspirera den kommunala nivån.

Sid 30

Kultur för och med äldre

Vi välkomnar skrivningar om kultur för och med äldre och vill gärna framföra att även detta område och målgrupp har kopplingar till folkbildningen. Både pensionärsorganisationer och studieförbundens egen verksamhet har omfattande kulturverksamhet för och med äldre.

Vi anser vidare att avsnittet bör flyttas till att ligga i anslutning till **Kultur för barn och unga** då det för närvarande känns malplacerat i slutet av dokumentet.

Vård- och omsorgskontoret

YTTRANDE

Remissvar Kulturprogram 2024–2027

YTTRANDE

Vård- och omsorgskontoret har den 4 juni mottagit remiss gällande Kulturprogram 2024–2027 från kulturutvecklare på Kultur- och fritidskontoret. Svar på remissen önskades till den 4 september 2023. Berörda chefer har sammanställt synpunkter som redovisas nedan.

Sammanfattning

Vård- och omsorgskontoret tycker det är positivt att funktionshinderpolitiken och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning finns med under gemensamma perspektiv samt ser det positivt att Sala kommun har ett kulturprogram med höga ambitioner att få ett bra kulturliv i kommunen. Dock nämns det för lite om tillgänglighet generellt i dokumentet, det saknas en tydlighet i hur man tänker arbeta för att öka tillgängligheten för målgruppen funktionsnedsatta i alla åldrar.

Synpunkter Kulturprogram 2024–2027

Rubrik Jämställdhet, andra stycket, sidan 9

Synpunkt: Det är av stor vikt att Sala ansluter sig till Länsstyrelsen Västmanlands länsstrategi. Som det är formulerat, "*Sala kommun kan ansluta sig*", uppfattas det som tveksamt till att det kommer ske.

Rubrik Mötesplatser, sidan 11

Synpunkt: Det beskrivs "att redan befintliga lokaler görs mer ändamålsenliga" önskemål om att det även läggs till "*och tillgängliga*".

Rubrik Kultur och hälsa, sidan 11

Synpunkt: Behov av att även omsorgen om funktionsnedsatta läggs till efter "Kultur inom äldreården" då de också kan ha en "upplevelsebaserad och eller deltagarbaserad" kulturliv.

DNR.

Rubrik Salas dansliv, Nuläge, barn och unga, punkt 1, sidan 19
Synpunkt: Vad avser socialtjänsten göra?

Rubrik Folkbibliotekets verksamhet, fjärde stycket, Nuläge, sidan 24
Synpunkt: Att i det fall en Familjecentral öppnar så ska de inkluderas i samarbetet.

Rubrik Kultur för och med äldre, sidan 30
Synpunkt: Behov av att lägga till "*och personer med funktionsnedsättning*" då dem omnämns i texten som kommer under rubriken.

Rubrik Utveckling, sidan 30
Synpunkt: Begreppet funktionsvariationer används. Begreppet funktionsnedsättning har använts konsekvent tidigare i dokumentet, anser att endast ett begrepp bör användas. Funktionsnedsättning är det begrepp Socialstyrelsen rekommenderar i sin termbank när målgruppen omnämns.

Önskar att det i sista raden första stycket efter "kultur för äldre" läggs till "*och funktionsnedsatta*".

I andra stycket byta ut begreppet "vården" till äldre och omsorg om funktionsnedsatta.

Ingrid Strandman

Socialchef

From: Petra Jablonski
Sent: 2023-07-04 10:32:46
To: KFF
Cc: Roger Nilsson
Subject: Kulturprogram 2024-2027 remiss
Attachments: Kulturprogram 2024-2027 remiss.pdf

Hej,

Bifogat är Sala kommuns fjärde kulturprogram som nu skickas ut på remiss.

Sala kommuns kulturprogram är kommunens gemensamma strategiska dokument för kulturutveckling i Sala kommun.

Kulturprogrammet består av en nulägesanalys samt kommunens samlade ambitioner av kulturverksamhetens utveckling.

För att underlätta sammanställningen av remissvaren så bör synpunkterna i yttrandet återges i samma ordning som samt med hänvisning till avsnitten och underrubrikerna i remissunderlaget.

Redovisa därför synpunkterna exempelvis under rubriker som återspeglar motsvarande rubrik i eller sidhänvisning till det avsnitt i remissunderlaget som kommenteras.

Remissvar skickas in i word format senast den 4 september 2023 till Petra Jablonski
Petra.Jablonski@sala.se.

Trevlig sommar!

Mvh,
Petra Jablonski

Kulturutvecklare
Kultur&Fritid
Kulturskoleledare
Sala kulturskola
Tel 0224 747711

Kulturprogram

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KULTURPROGRAM FÖR SALA KOMMUN 2024–2027

FÖRORD

Kulturpolitiska utgångspunkter

Kulturprogrammet gäller 2024-2027 och utgår från kulturpolitiska mål som finns på nationell, regional och lokal nivå. De statliga kulturpolitiska målen är vägledande och anger bland annat att kulturen ska vara en "dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund". Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och barn och ungas rätt till kultur är extra viktig. Tillgång till olika kulturella uttrycksformer samt kunskap och resurser för eget skapande är viktiga för att ge barn och unga goda förutsättningar att utvecklas till självständiga individer.

"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling".

Kultursamverkansmodellen är en nationell reform som ger regionerna ett större inflytande över den statligt finansierade regionala kulturen. Den regionala kulturplanen ligger till grund för Sala kommuns kulturprogram. Regeringen har beslutat att se över kultursamverkansmodellen och har utsett en särskild utredare. Syftet med översynen är att utveckla modellen så att den i ökad grad bidrar till kultur i hela landet och att de kulturpolitiska målen uppfylls.

Sala kommuns vision har tre målområden som alla bidrar till en hållbar utveckling, där också kulturen kan vara bidragande:

- Ett växande Sala
- Ett hållbart Sala
- Ett tryggt och rättvis Sala

VAD ÄR KULTURPROGRAMMETS SYFTE?

Sala kommuns kulturprogram är kommunens gemensamma strategiska dokument för kulturutveckling i Sala kommun. Detta är Sala kommuns fjärde kulturprogram och den berör även områden som besöksnäring, kulturmiljö och turismål. Kulturprogrammet består av en nulägesanalys av kulturlivet samt kommunens samlade ambitioner av kulturverksamhetens utveckling.

Kulturprogrammet är också avsett att vara ett stöd i det framtida arbetet för såväl förtroendevalda som anställda i kommunen samt stöd i dialogen med Region Västmanland när det gäller utformningen av nya regionala kulturplaner och Länskulturinstitutionerna och andra regionala aktörer.

Nationella kulturpolitiska mål

Enligt riksdagsbeslut är inriktningen av den nya kulturpolitiken:

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

(Sammanfattning av regeringens proposition Tid för kultur, 2009/10:3)

INLEDNING

Sala kommuns första kulturplan antogs 2014 efter beslut i kulturnämnden. Detta är Sala kommuns fjärde kulturprogram och gäller 2024-2027. Under kommande programperiod fyller Sala kommun 400 år och många olika kulturaktiviteter planeras inför jubileumsåret 2024. Det är vår förhoppning att det blir startskottet för återkommande kulturaktiviteter i samskapande med kulturlivet, civilsamhället, Region Västmanland och kommunen.

I arbetet med revideringen av Sala kommuns kulturprogram har det genomförts dialogmöten med kulturföreningar, kulturskapare, civilsamhället och övriga delar av kulturlivet. Inkomna synpunkter, ändringar och önskemål har samlats in och skrivits ner i kulturprogrammet.

INNEHÅLL

FÖRORD.....	3
Kulturpolitiska utgångspunkter	3
<i>Vad är kulturprogramMETS SYFTE?</i>	3
Nationella kulturpolitiska mål.....	4
STRATEGIER FÖR UTVECKLING	9
Armlängds avstånd	10
I SALA KOMMUN ÄR KULTUREN EN DEL AV DEN HÅLLBARA SAMHÄLLSUTVECKLINGEN	11
Gemensamma utvecklingsmål 2024–2027	11
<i>Salas kulturliv</i>	14
Salas teaterliv	15
<i>Nuläge</i>	15
Salas musikliv.....	16
<i>Nuläge</i>	16
Salas dansliv	18
<i>Nuläge</i>	18
Salas museum och kulturarv.....	19
<i>Nuläge</i>	19
Konst- och kulturfrämjande verksamhet	20
<i>Nuläge</i>	20
Arkivverksamhet i Sala kommun	21
<i>Nuläge</i>	21
Film i Sala.....	22
<i>Nuläge</i>	22
Hemslöjden i Sala	23
<i>Nuläge</i>	23
Folkbibliotekets verksamhet.....	24
<i>Nuläge</i>	24
Bild och form	25
<i>Nuläge</i>	25
Det civila samhället och folkbildning	27
<i>Nuläge</i>	27
Internationellt utbyte och samverkan	28
<i>Nuläge</i>	28
Kultur för och med äldre	30
<i>Nuläge</i>	30
<i>Utveckling</i>	30

STRATEGIER FÖR UTVECKLING

Den strategiska inriktningen är utformad ur Sala kommuns vision "Sala kommun – ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft". Flera av målområdena i strategin kan klart kopplas till insatser inom kulturprogrammet och ska därför ses som stödjande till utvecklingsstrategin. Konst* och kultur är avgörande delar för att Sala ska lyckas med sin övergripande vision då det handlar om sammanhang för de enskilda utvecklingsfrågorna.

Den regionala kulturplanen följer riktlinjer som kulturrådet tagit fram för att länets invånare ska få god tillgång till kultur. Nedan avsnitt är utgångspunkter skapade från den regionala kulturplanen och gemensamma perspektiv.

*med konsten avses alla konstformerna. Berättande, bildkonst, dans, film/ media, litteratur, musik, slöjd/hantverk och teater

Gemensamma perspektiv

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen är lag i Sverige sedan år 2020. Kulturprogrammet tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter: "Barn har rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, och samhället ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet" samt att "barnkonventionen ska genomsyra all verksamhet och alla beslut i kommunen".

Jämställdhet

Sveriges regerings huvudmål för jämställdhetspolitiken Sala kommuns innebär att kvinnor och män ska ha samma makt att påverka samhället och sina egna liv. Ett av kulturpolitikens syften är att uppnå likvärdigt deltagande och representation i kulturlivet. Målet är att Sala kommun ska vara en attraktiv kommun för flickor och pojkar, kvinnor och män. Att leva, arbeta och studera i.

Länsstyrelsen i Västmanland uppmuntrar verksamheter/organisationer att skriva på jämställdhetsstrategin som finns för Sala kommun och bör också verka för och ställa krav kring ett jämställt kulturliv. Länsstyrelsen i Västmanland har fått i uppdrag av Regeringen att ta fram en länsstrategi för jämställdhetsintegrering som ska gälla 2024 -2027. Sala kommun kan ansluta sig till denna strategi genom ett viljeinriktningsbeslut där kommunen beskriver på vilket sätt de ska vara med i genomförandet.

Sala kommun har skrivit under CEMR-dokumentet som är EUs jämställdhetsplan.

Mångfald

Med mångfald avses en samling av människor med olika kunskaper, färdigheter, erfarenheter, bakgrunder och personligheter. Arbetet handlar om att ta tillvara den kreativitet och det mervärde som ryms i samspelet mellan olikheter. I Sala kommun innebär mångfald att alla människors lika rättigheter och möjligheter gynnas - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsvariationer, sexuell läggning eller ålder. Utgångspunkten för hbtqi-perspektivet är Diskrimineringslagen (2008:567) som syftar till att främja allas lika rättigheter och möjligheter.

Sala kommun arbetar för att all verksamhet i möjligaste mån ger alla oavsett bakgrund, den hjälp och det stöd de behöver för att kunna vara aktiva i samhället och förstå information om den samhällsservice de behöver.

Enligt funktionshinderspolitiken ska alla människor, oavsett funktionsförmåga, ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter. Sverige har antagit FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Tillgänglighetsperspektivet ska integreras i all verksamhet. En tillgänglighetsguide för fysisk tillgänglighet i Sala kommuns lokaler togs fram 2015 och för att kunna inkludera kultursatsningar förutsätts tillgänglighet när det gäller såväl fysisk tillgänglighet och tillgänglig information och kommunikation och anpassningar som kan behövas när man är barn, ung eller gammal.

Armlängds avstånd

Konsten och kulturskaparna ska vara fria i förhållande till olika typer av finansierare, såväl privata som offentliga. Den som finansierar konsten ska inte bestämma innehållet. Därför är det viktigt att principen om armlängds avstånd upprätthålls i både den privata och offentliga anslagsgivningen till konst och kultur. Den politiska nivån anger de ekonomiska ramarna samt beslutar om mål och inriktning för verksamheten inte om konstnärlig verksamhet eller konstnärlig bedömning av den. Den konstnärliga bedömningen ska i stället göras av personer som innehar konstnärlig kompetens. Konstnärens rätt att uttrycka sig fritt ska värnas, också då det utmanar och provocerar. Principen om armlängds avstånd tillämpas inom alla verksamheter.

I SALA KOMMUN ÄR KULTUREN EN DEL AV DEN HÅLLBARA SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Kulturverksamheterna bidrar till samhällets långsiktiga hållbarhet och knyter an till flera delmål i Agenda 2030. En långsiktig ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling är den naturliga utgångspunkten för alla verksamheter i en kommun som växer och som ska präglas av livskraft i hela kommunen. Kulturen som egenvärde kan påverka livskvalitén för dem som bor i kommunen. Genom att stärka kulturlivet blir Sala kommun en attraktiv plats att leva och verka i.

Gemensamma utvecklingsmål 2024–2027

Mötesplatser

För att det ska finnas kultur i våra livsmiljöer utgör kulturella mötesplatser en viktig del i den kulturella infrastrukturen. Några viktiga lokalhållare i kommunen är exempelvis Folkets hus, Folkets park, bygdegårdarna, hembygdsföreningarna, kyrkorna och samlingslokalerna, men också mer kulturspecifika som biograf, museer och bibliotek. De utgör en viktig infrastruktur för kultur, bildning och demokrati och är nödvändig förutsättning för ett levande kulturliv för hela kommunen där invånarna kan uppleva och medskapa med god geografisk tillgänglighet och egenmakt. Kommunen ska medverka till att det finns såväl fysiska som digitala kulturella mötesplatser där människor kan träffas för social gemenskap, upplevelser och erfarenhetsutbyte och eget skapande.

- Att utveckla, samordna och stärka tillgängliga kulturella mötesplatser där invånare kan träffas för social gemenskap, upplevelser och erfarenhetsutbyte.
- Att Kulturkvarteret Täljstenen ska fortsätta utvecklas för att ytterligare ta vara på dess möjligheter och utveckla Täljstenens publika verksamhet.
- Att de redan befintliga lokalerna görs mer ändamålsenliga.
- Att fortsätta stödja de föreningsdrivna, allmänna samlingslokalerna som arrangörer.

Kultur och hälsa

Kulturupplevelser och kulturella aktiviteter är viktiga för människors välbefinnande och hälsa; ung som gammal, sjuk som frisk. Forskning visar att deltagande i kulturaktiviteter kan vara ett värdefullt komplement till rehabilitering och behandling och motverka ohälsa. Sala kommun deltar i undersökningen Liv och hälsa Ung som visar hur unga mår idag. Kultur inom äldreården kan vara upplevelsebaserad och/eller deltagarbaserat.

Tillsammans med Region Västmanland har kommunen ett gemensamt ansvar i arbetet med kulturaktiviteter och konstens roll på sjukhus och vårdinrättningar. Konsten fungerar som stöd i att uppnå existentiell hälsa under sjukdomsprocesser.

- Att främja förutsättningar för eget skapande och kulturupplevelser för såväl äldre och barn och unga och se det som en viktig del i folkhälsan.

Barn och unga

Kulturprogrammet tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter och fastslår att barnets bästa alltid ska komma i första rummet och barns rätt att komma till tals och bli hörda i alla frågor som berör barnet.

Barn och ungdomar tillbringar en stor del av sin tid i skolan och i utbildningen ingår kulturella element i form av ämnen på schemat, såsom bild och musik, och ämnesområden, såsom dans och litteratur. Eleverna ska också i själva skolarbetet få uppleva olika uttryck för kunskaper, vilket leder till att drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild och text blir en del av skolans verksamhet oavsett vilket ämne som står på schemat. De kulturinslag som görs inom ramen för förskolornas och skolornas verksamheter administreras främst av barn- och utbildning. Sala kommun söker bidrag för Skapande skola från Statens kulturråd. Här finns en stark ambition att nå alla elever, oavsett i vilken skola de går. Skapande skola har bl a använts för författarbesök, teaterföreställningar samt konstnärsprojekt.

Rik-skolan (Rörelse, Idrott och Kultur i skola) är en kommunal verksamhet som bygger på ett samarbete mellan skola, föreningsliv och Kultur och Fritid. RIK-skola riktar sig till elever i åk f-3 i Sala kommun och genomförs inom skoldagens ram.

Sala kulturskola är placerad under Kultur- och fritidsnämnden sedan januari 2021 och har fått nya lokaler anpassade för verksamheten. Kulturskolan erbjuder kurser på fritiden i de vanligast förekommande musikinstrumenten samt sång i olika former, musikskapande, dans samt bild och form. En lagändring tillåter också kulturskole undervisning på skoltid som innebär att rektor beslutar om elever får ta ledigt för att gå i kulturskola. Kulturskolan har beviljats utvecklingsstöd från Kulturrådet som möjliggjort att verksamheten breddats med aktuella ämnen samt fördjupningskurser. Regeringen har beslutat att utvecklingsstödet avslutas 2024. För att kulturskolan ska kunna fortsätta erbjuda elever aktuella ämnen och fortsätta bredda verksamheten behöver kommunen se över samverkan mellan skolan och kulturskolan. Genom utökad samverkan mellan skola och kulturskolan möjliggörs bättre förutsättningar att ge barn och unga undervisning inom estetiska ämnen av hög kvalitet. Samverkan för att skapa kombinationstjänster kan vara ömsesidig nytta både för skolan och kulturskolan utifrån att kunna erbjuda attraktiva tjänster till konstnärligt utbildade pedagoger och därigenom få kvalificerad personal inom olika estetiska ämnen.

Region Västmanland arbetar med att ta fram "Ett kulturliv för alla barn och unga" som är ett projekt som syftar till att stärka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskolor och gymnasium i Västmanland. Region Västmanland driver också ett regionalt barn- och ungdokumentnätverk. Nätverket består av de regionala kulturinstitutionerna och representanter från alla kommuner. Syftet är att skapa bra förutsättningar för barn och ungas rätt till kultur. Nätverket bidrar till att främja samverkan över kommungränserna genom bland annat erfarenhetsutbyte och gemensamma kompetensinsatser.

Ungas deltagande i kulturlivet som arrangörer behöver stärkas då den är viktig för kulturens återväxt och för ung publik att ta del av den. Unga arrangörer kan ansöka om arrangemangsstödet *Snabb slant* där prioriterad målgrupp är barn och unga.

Sala kommun deltar i Regional kulturskola i Västmanland där länets nio kommunala musik- och kulturskolor verkar gemensamt för att utveckla och bredda kulturskolornas kursutbud samt stärka lärarnas möjlighet till kompetensutveckling. I samverkan anordnas läns-gemensamma kurser och evenemang och pedagognätverk i syfte att skapa synergieffekter genom samverkan. Ungas inflytande i kulturskoleverksamhet behöver stärkas och i samverkan med regional kulturskola och länets alla kulturskolor planeras ett nätverk för ungas inflytande.

Ett nytt projekt har tagits fram på Berggatan 10 där olika verksamheter och grupper av människor kan blandas. Verksamheten kommer främst rikta sig mot barn och vuxna i Åkraområdet, men alla kommer vara välkomna. Dialog har förts med boende i området om vilka aktiviteter som efterfrågas.

För att utveckla barn- och ungdomsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja mötesplatser för aktörer som arbetar med barn- och ungdomskultur.
- Att främja verksamheter inom kulturområdet som ska möjliggöra spontanaktiviteter och stötta unga arrangörer.
- Att utveckla den interna samordningen inom Sala kommun för att främja samverkan mellan Mediaenheten, Sala kulturskola och övrig skolverksamhet under skoltid.
- Att se över möjligheten att skapa kombinationstjänster till ömsesidig nytta både för skolan och kulturskolan.
- Att utveckla samverkan inför planering av kulturinslag i skola och förskola genom skolornas/förskolornas kulturombud och respektive skolans kultursamordnare.

- Att skapa en mötesplats för aktörer, både i kommunal verksamhet och i civilsamhället, som arbetar med barn- och ungdomskultur att träffas och utbyta information och erfarenheter.
- Att främja samarbetet med Region Västmanland med "Ett kulturliv för alla, barn och unga" i syfte att stärka tillgången till professionell kultur för skolelever.
- Att främja deltagandet i Regional kulturskola och utveckla fler gemensamma elevprojekt, ungdomsråd och kompetensutvecklande insatser för Sala kulturskolas pedagoger.

Salas kulturliv

NULÄGE

Sala kommuns kulturliv består av ca 60 ideella kulturföreningar samt många fria kulturskapare som är utspridda över hela kommunen. Kommunens egen kulturverksamhet innefattar bland annat Sala kulturskola, Sala Stadsbibliotek och Ungdomslokalen Lokal 17 samt egna arrangemang där kommunen strävar efter god kvalitet. Elever i skola erbjuds kulturella aktiviteter genom statliga och kommunala bidrag.

Flera större och mindre scener finns i staden och konserter hålls bland annat i Missionskyrkan, Sala folkets park, Sala folkets hus och kulturkvarteret Täljstenen. En ny scenvagn är inköpt under 2023 och möjliggör utomhus konserter. Konserter inom olika musikgenrer äger rum i någon av stadens kyrkor eller skolors aulor och på sommaren på torget eller i stadsparken.

Ungdomslokalen Lokal 17 är medlemmar i Ung Kultur möts (UKM) som är en ideell förening som skapar mötesplatser i form av arrangemang där unga människor på olika sätt får uttrycka sig kreativt och konstnärligt för en publik.

Arrangörerna är viktiga för den kulturella infrastrukturen i hela kommunen och tillsammans med samlingslokalhallarna är de en förutsättning för att kulturen ska kunna få den plats den behöver och nå ett kulturutbud till en publik i hela kommunen.

Kulturföreningar kan ansöka om *arrangemangsbidrag* för offentliga arrangemang som exempelvis en teaterföreställning, föreläsning eller festival. Bidrag kan också utgå som ersättning för lokalkostnader och för extra utrustning som till exempel teknikkostnader. Bidraget *Snabb slant* syftar till att stödja och uppmuntra människors engagemang och delaktighet i det lokala kultur- och fritidslivet och

kan sökas av personer som inte är föreningsanknutna. Projekt som prioriteras är bland annat av, med och för barn och unga samt nya arrangörer.

Kultur- och fritidsnämnden avsätter varje år medel till tre kulturstipendier som är ansökningsbara; *Kulturstipendiet*, *Kulturarvsstipendiet* samt *Lasse O'Månssons naturastipendium*. Kommunen har också kulturavtal med ett antal kulturföreningar samt årliga verksamhetsbidrag.

En Evenemangskalender har tagits fram med syfte att erbjuda marknadsföring kostnadsfritt till kulturföreningar och arrangörer. Kommunens Evenemangskalender kan komma att bytas ut under kommande programperiod.

Salas teaterliv

NULÄGE

Sala kommun är en aktiv teaterkommun med både amatörteater och ett brett utbud av professionella föreställningar som möjliggör för Sala invånare att uppleva teater i olika genrer och på olika platser i kommunen.

Regelbundna arrangörer för professionell teater är Arr. Sala Teaterförening som är medlemmar i Riksteatern, Sala stadsbibliotek och skolor i Sala. Förutom dessa arrangerar ett flertal andra bygdegårdar i kommunen teater några gånger per år.

Sala Amatörteaterförening Cameleonerna erbjuder kurser i scenisk gestaltning och har en bred verksamhet från barn och unga till vuxna och producerar teaterföreställningar och arrangerar gästspel. I Camelonernas teaterlada, Ridhuset, sätts teaterföreställningar upp under sommartid.

Sala folkets hus samt Sala Folkets park har utrustats med publika gradänger som möjliggör sittande teaterpublik.

Teaterarrangörerna samarbetar ofta med Västmanlands Teater och Region Västmanland inom ramen för *Ett kulturliv för alla – teater*, med målet att erbjuda professionell teater i Sala. Arrangörerna tillsammans med kommunen och regionens teaterkonsulent ingår i ett programråd som är det beslutande organet för föreställningar som sker inom *Ett kulturliv för alla – teater*.

Salas invånare kan också ta del av föreställningar på Västmanlands teater som erbjuder kostnadsfria teaterbussar till utvalda föreställningar, då inte egenproducerade föreställningar är turnébara.

Ett produktionsstöd för teaterverksamhet har tagits fram för professionella teatergrupper i Sala för att ta fram nya produktioner. Syftet med stöd till teaterproduktioner är att förbättra villkoren för professionella teatergrupper och kvaliteten på det fria skapandet.

BARN OCH UNGA

Sala Stadsbibliotek arrangerar föreställningar för de yngsta barnen. Skolelever i Sala kommun upplever teater genom Skapande skola samt att skolorna även bokar andra teaterföreställningar. Den skapande verksamheten för barn och unga sker via Skapande skola, ungdomslokalen Lokal 17 och amatörteaterföreningar. Dramaprojekt riktade mot barn och unga erbjuds både i förskola och i skola med Skapande skola-medel.

För att utveckla teaterverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja och stödja det egna skapandet.
- Att utveckla och främja barn- och ungdomsverksamheten.
- Att stötta arrangörer som arrangerar gästspel av professionell teater.
- Att öka tillgängligheten till teaterns utbud för personer med olika funktionsvariationer.
- Att främja utveckling av lokaler för teater för både större och mindre uppsättningar.
- Att främja Skapande skola och möjliggöra att skolelever får uppleva professionell teater.
- Att utrusta Ridhuset/teaterladan hos amatörteaterföreningen Cameleonterna för att möjliggöra teaterföreställningar under delar av året.

Salas musikliv

NULÄGE

Musiklivet i Sala består av musiker och sångare som själva spelar och sjunger och framträder i olika sammanhang och spelmanstämmor, men även av andra musiker av nationell eller internationell klass som gör gästspel och i olika genrer.

Sala kommun samordnar årliga arrangemang och festivaler och stödjer kulturföreningarna samt traditionella firanden i hembygdsföreningar och bygdegårdar.

Kyrkorna erbjuder goda förutsättningar och bra lokaler för ett varierat musikliv. Sala Missionskyrka har en konsertsal där kommunens olika kulturföreningar har möjlighet att ha sina föreställningar och repetitioner med en ljud- och ljusanläggning med bildvisning. Många körer och musikensembler är aktiva i kyrkans verksamhet eller kopplad till den som aktörer.

Samarbetsmodellen *Ett kulturliv för alla* drivs av Västmanlandsmusiken som tillsammans med kommunen och kulturföreningar skapar ett programråd som är

det beslutande organet för professionella offentliga konserter som sker inom Ett kulturliv för alla.

Studieförbunden är aktiva i Sala kommun. Ombyggnationen i Sala folkets park samt i Sala folkets hus ger på sikt goda förutsättningar för musik och teater.

Sala kommuns Evenemangskalender möjliggör för kulturföreningar och arrangörer att kostnadsfritt marknadsföra evenemang.

BARN OCH UNGA

Alla barn och unga får uppleva och delta i olika musiksammanhang på skoltid bland annat via Skapande skola och Rörelse, Idrott och Kultur i skola (RIK-skolan) samt på fritiden genom Sala kulturskola och kommunens sommarlägesaktiviteter.

Sala kulturskola erbjuder kurser i de vanligast förekommande musikinstrumenten, digitalt musikskapande samt sång i olika former. Kulturskolans elever medverkar i årliga kulturarrangemang såsom Kulturnatta och medverkar i den årligen av Rotary arrangerade julkonserten, men genomför även egna arrangemang, som exempelvis en förmånskonsert för Världens barn, lucia- och julkonserter och vårkonserter. Kulturskolan har också skolturné för skolor och erbjuder sommarkul på elevers sommarlov. Kulturskolans elever erbjuds möjlighet att ta del av *Ett kulturliv för alla* samt delta i workshops som arrangeras i samband med att de professionella kulturskaparna finns i Sala.

För att utveckla musikverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja modellen *Ett kulturliv för alla* med professionella konserter.
- Att stötta musikskapande workshops med särskilt fokus på barn och unga.
- Att utveckla och främja fler kulturarrangemang i samverkan med arrangörer och stötta ideella organisationer.
- Att främja Sala Missionskyrka som konsertlokal.
- Att främja Sala folkets hus som repetitionslokaler och scen med prioritering av barn och unga.
- Att sprida information om kommunens Evenemangskalender för att undvika krockar.

Salas dansliv

NULÄGE

Dansens roll är viktig i hela samhällsbygget när det gäller exempelvis hälsa, integration och gestaltad livsmiljö. Det finns ett generellt stort intresse i Sala kommun för att dansa själv på fritiden och i alla åldrar. Danslivet i Sala kommun har främst handlat om deltagarkultur och är fylld av historia med traditionella spelmannsstämmor med folkdansuppvisningar.

Flera kulturföreningar i Sala kommun verkar för mångfald och tillgänglighet där dansen kan bli ett möte mellan olika kulturer och skapa förståelse mellan människor och kulturer och genom att föra sin egen danstradition vidare kan det skapas ett intresse att lära sig andra människors danser och varifrån de kommer.

Sala Folkets park arrangerar danskvällar. Föreningar erbjuder kurser och workshops samt att det sker dansundervisning i privat regi på Sala folkets hus. Andra danslokaler är Blå salen i biblioteket.

Sala kommun ingår i länsmodellen *Ett kulturliv för alla – dans*, och kommunen tillsammans med Västmanlandsmusiken erbjuder professionella dansare möjligheten att bo och verka i Sala under en residensperiod. Syftet är att lyfta den samtida dansen och skapa en professionell plattform för dansen som konstform och nå nya publikgrupper samt utveckla arrangörer. Ett kulturliv för alla- dans, innefattar också nycirkus.

Ett dansforum har skapats i Sala kommun i samverkan med kulturföreningar, arrangörer och danspedagoger i syfte att öka tillgängligheten och utbudet av dansföreställningar samt workshops för alla åldrar och människor. Dansforum planerar aktiviteter årligen med start under jubileumsåret 2024 på Dansens dag den 29 april.

Det finns ett behov av att kartlägga platser i hela kommunen för social dans, främst utomhus, i syfte att synliggöra platser för dans och skapa fler danstillfällen.

BARN OCH UNGA

Sala kommun ingår i Regional kulturskola och samverkar med länsamordnaren för Dans för Hälsa, som är en forskningsbaserad metod där dans används för att främja den psykiska hälsan bland unga tjejer. Syftet med Dans för Hälsa är att på ett positivt sätt lyfta deltagarnas egna resurser, uppmuntra genom rörelseglädje och erbjuda en trygg gemenskap utan fokus på krav eller prestation. Sala kulturskola har en utbildad instruktör för Dans för hälsa.

Sala kulturskola erbjuder dansundervisning för barn och unga på fritiden. Kulturföreningar har barn- och ungdomsverksamhet samt att det drivs dansundervisning i privat regi.

För att utveckla dansverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att främja barn och ungas hälsa, genom att implementera Dans för hälsa i samverkan med skola, socialtjänsten och kultur och fritid.
- Att kartlägga platser för dans, främst utomhus, i hela kommunen.
- Att stärka befintliga arenor för dans, exempelvis Sala Folkets Park, Sala Folkets hus och bygdegårdarna i kommunen.
- Att främja modellen *Ett kulturliv för alla – dans*, med inriktning dans- och cirkusresidens och med särskilt fokus på barn och unga.
- Att främja dansforum som en lokal plattform för dans i Sala.

Salas museum och kulturarv

NULÄGE

I Sala kommun är kulturmiljön en av våra starkaste identitetsbärare och ett flertal ideella aktörer och föreningar belyser Sala kommuns historia och med många byggnadsminnen som bär kulturhistoriska värden, exempelvis hembygdsgårdarna.

Kyrkor som är tillhörande Svenska kyrkan och som är uppförda före 1940 är skyddade enligt kulturminneslagen.

I Sala finns flertalet muséer spridda över hela kommunen med olika inriktning, uppdrag och omfattning och de drivs som kommunala, föreningsdrivna eller privata. Sala Hembygdsförening driver Väsby Kungsgård med bland annat 7000 föremål och Aguélimuseet är baserat på en internationellt erkänd konstnär och drivs av den ideella föreningen Sala konstförening med sina lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen. I Lilla Istanbul i Annedal bor och verkar konstnären Jan-Erik Svennberg som är erkänd både nationellt och internationellt för sin konst som föreställer moskéer.

Sala kommun är en del av det länsövergripande projektet Kulturarv Västmanland som drivs av Region Västmanland i samarbete med länets alla kommuner. En webbsida har tagits fram i syfte att Västmanlands kulturarv blir tillgängligt digitalt samt att intresserade kan vara medskapande.

Kulturarvsdagen är en årligt förekommande dag och kan erbjuda möjligheter att reflektera över hur vi kan identifiera och skydda vårt materiella, immateriella och biologiska kulturarv och öka medvetenheten om hur resurser används i frågor som berör kulturarv, konst och bevarande av landskap och biologisk mångfald. I samverkan med Region Västmanland, föreningar, lokalhållare och kommunen planeras en årligt förekommande Kulturarvsdag i Sala runt den 10 september.

BARN OCH UNGA

Varje höst erbjuds alla elever i årskurserna 3, 6 och 9 en heldag vid Sala Silvergruva där de får ta del av aktiviteter. På alla låg- och mellanstadieskolor finns också en bok, "Lättläst historia om Sala" som producerats i samverkan med kommunen där Salas historia berättas på ett lättillgängligt sätt.

Ett flertal föreningar arbetar med gränsöverskridande verksamhet, bland annat genom traditionella firanden med många olika aktiviteter för barn och unga.

I samarbete med Region Västmanland och kommunerna utvecklas *KulturarvsberättARna* som är barn och ungas egna berättelser som publiceras digitalt på Kulturarv Västmanland.

För att utveckla musei- och kulturarvet i Sala kommun är ambitionen:

- Att stärka och utveckla Aguélimuseet och bredda och öka antalet besökare och främja den kulturpedagogiska verksamheten.
- Att stärka den pedagogiska verksamheten och höja medvetandet och kunskapen kring Sala kommuns kulturarv i samarbete med grundskolan.
- Att stärka samarbetet med Sala Silvergruva och utveckla kulturarv som en kulturell arena så att kommunens alla medborgare i alla delar av kommunen har tillgång till denna som publik, arrangörer och kulturutövare.
- Att förbättra möjligheten för invånare och besökare att hitta till Sala kommuns kulturarv, genom att exponera byggnader och miljöer med skyltar på fastigheterna i samförstånd med berörd fastighetsägare.
- Att arbeta med information kring Salas kulturarv för att höja medvetandet, kunskapen och öka stoltheten.
- Se över förutsättningarna för att bevara delar av Lilla Istanbul för eftervärlden.
- Att främja arbetet med Kulturarv Västmanland och KulturarvsberättARna och utveckla aktiviteter för den årliga Kulturarvsdagen i samverkan med Region Västmanland.

Konst- och kulturfrämjande verksamhet

NULÄGE

Konst- och kulturfrämjande verksamhet sker i samarbete med Region Västmanland som har kultur konsulenter inom alla områden. Konstfrämjandet i Västmanland vänder sig i olika sammanhang till både barn, unga och vuxna.

BARN OCH UNGA

Genom Skapande skola får skolelever i Sala kommun möta professionella aktörer från olika konstformer och även själva delta i skapandet.

För att utveckla Konst- och Kulturfrämjande verksamhet i Sala kommun är ambitionen:

- Att bevaka kommunens intressen genom att stärka dialogen vid befintliga möten med kultur- och fritidschefsnätverket och den regionala beredningen för kultur- och fritidsfrågor.

Arkivverksamhet i Sala kommun

NULÄGE

Sala kommuns arkiv delas in i den offentliga sektors respektive den enskilda sektorns arkiv. Arkivets uppgift är att bevara, vårda och göra tillgängligt allmänna handlingar från kommunala förvaltningar och bolag. I arkivet finns också enskilda handlingar från föreningar och enskilda personer, men för närvarande finns det inte mycket plats i kommunarkivet för att kunna ta emot fler enskilda arkiv. Det finns ett stort intresse för medborgare att få ta del av arkivet. Arkivet ska vara tillgängligt för alla.

Kommunarkivet har samlat in smalfilmer tillsammans med Västmanlands läns museum, som sedan lämnades in till SFI/ Kungliga bibliotekets filmarkiv. Inskanning av kommunens fotografier görs tillfälligtvis vid mån av tid och efterfrågan. Digitalisering är viktigt för *det livslånga lärandet*, för allas lika tillgång till kunskap och förstahandskällor.

BARN OCH UNGA

Kommunarkivet tar emot studiebesök från skolklasser.

För att utveckla arkivverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att samverka med Arkiv Västmanland för att skapa en hållbar och fungerande arkivsituation med utökade resurser och arkivdepåer och bevaka Region Västmanlands lösningar för e-arkiv.
- Att utveckla hemsidan både tekniskt och informationsmässigt, genom att tex publicera delar av arkivförteckningen med handlingar, bilder, filmer och ljud på hemsidan samt digitalisera fotografier för framtida intressen.

- Att arrangera dialogmöten mellan kommunarkivet och medborgarna och föreningar.
- Att utveckla visning av arkivverksamhet i t ex utställning på bibliotek eller museum.
- Att främja samverkan med Kulturarv Västmanland, både avseende kommunens egen verksamhet och de föreningar i kommunen som är berörda.

Film i Sala

NULÄGE

Film och rörlig bild är ett konstnärligt audiovisuellt område som har en stark tillväxt globalt. Det finns möjligheter för Sala kommun att bli en filmvänlig stad som kan bidra till utvecklingen av närings- och kulturlivet och värna om de filmskapare som finns i Sala kommun.

Film i Sala kommun innefattar tre områden; film för barn och unga, filmskapande och film för publik. I Sala kommun finns en aktiv biograf som visar offentliga filmvisningar samt en lokal filmstudio som visar kvalitetsfilm och lokala arkivfilmer.

I kommunen finns dessutom ett antal föreningar som visar film i filmklubbsverksamhet, bland annat på bygdegårdarna, dels med inriktning mot yngre barn eller mer historisk karaktär.

Artificiell intelligens, A.I. kommer påverka förutsättningarna för filmskapare och manusförfattare. I Sala kommun finns flera professionella filmskapare och Tärna folkhögskola arbetar med filmkulturell verksamhet. Utvecklingen ska präglas av konstnärlig frihet, hög kvalité, goda villkor för professionella kulturskapare.

Filmskapare, arrangörer och verksamheter som arbetar med film för barn och unga i Sala kommun, ges möjlighet att delta i aktiviteter och projekt samt ta del av det stöd som Region Västmanland erbjuder. Film Västmanland är ett resurscentrum och en mötesplats för filmskapande med möjlighet till teknikstöd, handledning och tillgång till lokaler för filmprojekt. Kommunalt arrangemangsstöd kan ges för att arrangera filmvisningar på olika sätt.

BARN OCH UNGA

Barn och unga växer idag upp i ett bildsamhälle, där förmågan att tolka bilder är en del av den kompetens som krävs för att kunna delta i de demokratiska processerna. Det är viktigt att fler barn och unga i kommunen får möjlighet att själva uttrycka sig med film och rörlig bild.

Filmvisning för barn och unga sker genom skolbioverksamhet där alla elever i grundskolan får se film två gånger per år på biografen. Skapande skola för skolelever inrymmer film samt filmskapande med lokala filmskapare.

Sala kulturskola erbjuder Filmskapande med medel av Kulturrådet.

Sala kommun erbjuder film som ett val under sommarlägerverksamheten samt filmvisning under övriga lov.

Regional kulturskola har genom projektmedel från Kulturrådet anställt en länsfilm pedagog som arbetar med film i Västmanland. Projektet har möjliggjort att fler barn och unga har lärt sig skriva manus, filma och redigera film under loven.

För att utveckla den filmkulturella verksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att utveckla samverkan mellan Barn- och utbildning, Mediaenheten och externa aktörer, för att finna vägar till att utveckla filmpedagogik på olika sätt i skolan.
- Att främja filmvisning på oväntade platser för att nå nya målgrupper, exempelvis genom utomhusbio.
- Att främja utveckling av biografen som en kulturell mötesplats samt bistå i utveckling av mervärden kring filmvisningar för att på så sätt bidra till höjd livskvalité för kommunens medborgare.
- Att främja barn och ungas möjlighet till inflytande och delaktighet i filmvalet inom Skolbio med en utbudsdag för skolans filmrepresentanter.
- Att stärka relationen till Tärna folkhögskola och dess filmutbildning.
- Att bevaka region Västmanlands arbete med att skapa möjligheter för filmskapare att leva och verka i Västmanland.
- Att främja samverkan med Regional kulturskola och länsfilm pedagog.

Hemslöjden i Sala

NULÄGE

Slöjd är idag en folkrörelse och ett brett begrepp där människor slöjdar av olika orsaker. Slöjdande är ofta lustfyllt och kan vara ett hållbart miljövänligt alternativ och en drivkraft för en hållbar samhällsutveckling.

Hemslöjdsrörelsen i Sala omfattar ett flertal ideella föreningar med slöjd- och hantverksanknytning med hårda och mjuka material och som finns utspridda i hela kommunen.

Sala slöjd- och hantverksförening genomför omfattande ideell programverksamhet för alla i kommunen i samverkan med lokalhållare på orten och studieförbunden. Föreningen är ansluten till Västmanlands läns hemslöjdsförbund och arbetar även regionalt genom att delta i förbundets arbete och främja slöjd i Västmanlands län. Aktuella fokusområden är slöjden i det civila samhället, barn och unga, kulturarv, hållbarhet och mångfald.

Hemslöjdens dag infaller den 2 september och det finns en lokal projektgrupp som planerar den årliga Hemslöjdens dag i Stadsparken i syfte att synliggöra och bevara kunskapen om slöjdande i länet.

BARN OCH UNGA

Elever ges möjlighet att prova på hemslöjdsaktiviteter genom Skapande skola med både mjuka och hårda material. Ideella föreningar deltar i RIK-skolan genom skapande verksamhet för barn i åk f-3.

Sala slöjd- och hantverksförening arrangerar workshops och aktiviteter under vinjetten Skapligt i Sala för barn och unga med utgångspunkten att lära ut slöjdande samt skapa fler slöjdbassadörer.

Västmanlandsläns hemslöjdsförbund planerar en slöjdhandledarutbildning med inriktning mot barn och unga i syfte att starta upp lokala barn- och ungdomsgrupper.

För att utveckla hemslöjdsverksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att utveckla och stärka slöjd för barn och unga genom bland annat RIK-skolan.
- Att främja de redan befintliga lokalerna för slöjdande som finns i hela kommunen.

Folkbibliotekets verksamhet

NULÄGE

Sala stadsbibliotek är en del av Bibliotek i Västmanland som är ett regionalt samverkansprojekt med regionen och de tio kommunerna och med en gemensam katalog och gemensam webb skapas bättre förutsättningar för regionens och kommunens invånare. Biblioteken utgör en av de mest välbesökta kulturinstitutionerna och fyller en viktig roll i kommunen och bidrar till öppenhet, kunskap och demokrati.

Sala stadsbibliotek arbetar utifrån den aktuella biblioteksplanens verksamhetsmål samt kommunens läsfrämjandeplan. Ett särskilt fokus ligger på barn och unga.

Huvudbiblioteket i Sala kompletteras av Ransta filial som har meröppet* 7 dagar i veckan från 8-20, samt bokbussens turer i kommuner och filialen i Västerfärnebo.

Ett prioriterat mål är läsfrämjande, framför allt mot de yngre barnen, med nära samarbete med förskolan och BVC.

Bibliotekets roll för att bidra till digital delaktighet fortskrider. Vi lever i en tid då det krävs grundläggande digitala färdigheter för att vara en aktiv del i samhället. Behovet av stöd och hjälp är fortfarande högt och biblioteken är en aktör som bidrar till allmänhetens kunskapsinhämtning genom handledning, IT-cirklar och workshops.

Biblioteket strävar efter ett uppsökande arbetssätt och försöker på olika sätt nå de prioriterade grupperna. Den nya bibliotekscykel Bibi har bidragit till att komplettera den uppsökande verksamheten och är ett bra sätt att nå exempelvis förskolorna.

Biblioteket arbetar för att vara en mötesplats för kultur och kunskap och bidrar med generösa öppettider till att vara tillgängliga för Sala kommuns invånare.

*Meröppet innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare under vissa tider, även när det inte finns personal på plats. Det betyder att man har fler möjligheter att hitta tider som passar den enskilda besökaren och därmed en högre servicegrad.

BARN OCH UNGA

Utifrån biblioteksplanen lägger biblioteket särskilt fokus på en tydligare uppsökande verksamhet framför allt med inriktning mot barn. Biblioteket arbetar mot förskolor och fritidshem för att nå barn och de som arbetar med barn. Bokbussen har ett utvidgat uppdrag med stadsturer till vissa av Salas områden.

För att utveckla folkbibliotekets verksamhet i Sala kommun är ambitionen:

- Att sprida och genomföra målen i den lokal biblioteksplanen.

Bild och form

NULÄGE

Bild- och formkonsten är stark i Sala kommun med flertalet verksamma bild- och formkonstnärer och en stark tradition av arkivbilder och lokala fotografer. Kulturkvarteret Täljstenen innefattar bland annat Aguélimuseet. Lokala konstföreningar och konstnärer ställer ut i andra lokaler i Kulturkvarteret Täljstenen.

Sala kommun har antagit en konstpolicy som slår fast vad kulturpolitiken vill med den offentliga konsten. Syftet är att visa på satsningar på konst i offentlig miljö som ska göras strategiskt och integrerat med övriga gestaltungsaspekter i byggnads- och anläggningsprojekt. Konstpolicyen omfattar även lös konst, som ska vara flyttbar i kommunens byggnader. En handlingsplan är framtagen som innefattar ansvarsförhållanden, arbetsordning och beslutsordning vid inköp av offentlig konst. Kommunens konst registreras i en nationell konstdatabas.

Sala kommun har deltagit i ett länsövergripande projekt mellan 2021-2023; *Arbetsfält för samtida konst (ASK)* i samverkan med Region Västmanland, civil samhället samt konstfrämjandet Västmanland i syfte att stärka infrastruktur och kompetens för bild och form i Västmanland. Under ASK projektet utvecklades *Resurscentrum för konst i Västmanland* med syfte att stärka infrastrukturen för och arbetet med bild och form i länet och är under utveckling.

Barn och unga

Konstpedagogisk verksamhet bedrivs av konstmuseet i samverkan med Region Västmanland. Skapande kurser arrangeras av ideella föreningar och studieförbund samt arrangerar konstutställningar.

Skolelever ges möjlighet att prova på olika former av bildskapande genom Skapande skola.

Sala kulturskola erbjuder bild- och formskapande på fritiden.

För att utveckla bild- och form verksamheten i Sala kommun är ambitionen:

- Att delta i Region Västmanlands projekt Resurscentrum för konst i Västmanland.
- Att utveckla samverkan mellan institutioner och studieförbunden.
- Att främja villkoren för konstnärligt skapande.
- Att främja dialogen mellan Sala konstförening-Aguélimuseet och Sala kommun.
- Att främja barn och ungas eget skapande genom exempelvis konstpedagogik.

Det civila samhället och folkbildning

NULÄGE

Det civila samhället och folkbildningen, med studieförbund och folkhögskolor, utgör en viktig del av kommunens kulturella infrastruktur och möjliggör kulturella mötesplatser i hela kommunen.

Folkbildning uppstår när människor gemensamt söker ny kunskap eller varandras erfarenheter med utgångspunkten *fritt och frivilligt*. Statens stöd till folkbildningen har fyra olika syften;

- Att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Att bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Att bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Generellt sett har ca 85 % av landets civilsamhälle, exempelvis. föreningar m.fl. på olika sätt en koppling till något av studieförbunden.

På regional nivå finns Västmanlands länsbildningsförbund som är den samordnande organisationen för folkbildningens aktörer i länet, de tio studieförbund som får medel fördelade från Folkbildningsrådet, SISU samt länets fyra folkhögskolor.

På initiativ av Västmanlands länsbildningsförbund möts de folkbildningsaktörer som är verksamma i Sala kommun tillsammans med tjänstepersoner från kommunen och andra relevanta aktörer i lokala samråd på regelbunden basis.

Studieförbunden är en aktiv och samverkande part i det lokala kulturlivet, framför allt kulturprogram.

Tärna folkhögskola, som drivs av Region Västmanland, har kultur- och folkbildningsnämnden fastställt en ny utvecklingsplan; *Framtidens folkhögskola – Tärna folkhögskola 2030*. Tärna ska vara en folkhögskola med stor flexibilitet att möta omvärldens förändrade krav och behov.

För att utveckla Sala kommun genom folkbildningen och civilsamhället är ambitionen:

- Att utveckla samverkan och samarbetet mellan Sala kommun, folkbildningen och deras samverkande organisationer och civilsamhället i ett vidare

perspektiv än enbart kultur och fritidsfrågor. De gemensamma perspektiv som behöver gå som en röd tråd är Agenda 2030.

- Att arbeta vidare med att sprida kunskap om folkbildningens styrkor och arbetsområden internt i den egna organisationen, samt externt för andra aktörer verksamma i kommunen.
- Att bevaka utvecklingen av Tärna folkhögskola i syfte att möjliggöra framtida samarbeten.

Internationellt utbyte och samverkan

NULÄGE

Sala kommun har under flera år dragit fördel av det internationella utbytet och har en internationell strategi som beskriver hur Sala kommuns organisation av internationellt arbete ska vara; det ska medföra nytta, antingen för den kommunala verksamheten eller för medborgare, näringsliv eller besökare. Nyttan för medborgare och besökare är att Sala kommun blir en attraktiv kommun att besöka, leva och verka i. Deltagande i internationella projekt kan vara ett effektivt sätt att utveckla den egna verksamheten där kulturverksamheten kan vara en aktiv och engagerad aktör i gränsöverskridande utbyten.

Nordiska samarbeten

Sala kommun stod som värd för senaste Vänortsmötet 2017. Då deltog samtliga vänorter. Då det i Norge har skett sammanslagningar av kommuner så är de inte längre med i Vänortarbetet. Det har också funnits planer på att söka EU-medel för att utveckla samarbetet genom ett gemensamt projekt. Men av olika anledningar har det inte blivit av. Den Vänort som fortfarande är aktiv är Kristinestad i Finland.

Internationella samarbeten

Västmanlands kommuner och Region Västmanland har sedan 2009 en internationell strategi som syftar till att främja Västmanlands regionala utveckling och som ska bidra till att utveckla och effektivisera kommunernas och Region Västmanlands verksamhetsområden. Ett av målen är ett ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte med andra regioner samt ökade möjligheter till internationellt samarbete.

Sala kommun har varit projektpartner i två olika internationella EU-projekt. Det ena handlade om integration och pågick 2020 – 2022 och drevs av Padua, Italien

och det andra handlade om Civilsamhället och Integration och drevs av Bryssel, Belgien och pågick 2021-2022.

Det planerades ett besök hos vänorten Vändra i Estland under 2020. Dock kom pandemin emellan och det sker i dagsläget inget samarbete.

För att utveckla internationellt samarbete är ambitionen:

- Att utveckla samarbetet med vänorterna och ge möjlighet för våra verksamheter att vara aktiva i ett internationellt perspektiv.

Kultur för och med äldre

NULÄGE

De kulturella aktiviteterna har skett i samarbete med bland andra Sala kulturskola, Aguélimuseet, Västmanlands Länsmuseum samt Konstfrämjandet i Västmanland.

Personer inom äldreården har fått ta del av kulturella aktiviteter genom stimulansmedel samt att en fritidskonsulent arbetar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning. De kulturella verksamheterna har bland annat innefattat filmvisning, konstrunda, "minneslådan", musikterapi och musikframträdanden.

Konstfrämjandet i Västmanland har samlat erfarenhet och kunskap kring förmedlingen av konst för äldre, konstnärsledda aktiviteter för äldre samt i vilken form dessa kan förverkligas och vidareutvecklas.

Träffpunkten vid Drottninggatan 10 anordnar aktiviteter och arrangemang med olika kulturinslag för seniorer bland annat i samverkan med Sala kulturskola.

PRO organiserar Rockkören med över 200 inskrivna deltagare som träffas varje vecka med medel från kommunstyrelsen och Region Västmanland.

UTVECKLING

Många äldre och personer med funktionsvariationer har av olika skäl svårt att ta del av kulturlivet och att själva få skapa. Att stödja människor i att kunna leva ett aktivt och kulturellt rikt liv i ett socialt sammanhang ger positiva hälsoeffekter och kultur för äldre kan bidra till en bättre livskvalité.

För att utveckla kulturella verksamheter i vården, behöver en lägesbeskrivning tas fram samt en utvecklingsplan samt en kartläggning över olika personers behov. Arbetet bör ske i dialog och samverkan med berörda parter. Genom ökat samarbete inom förvaltningen och dess olika kontor kan Sala kommun ta vara på de resurser som finns och samverkan mellan länsgränserna är betydelsefull.

Deltagarbaserade konstnärliga aktiviteter för äldre ingår i Konstfrämjandet Västmanlands utvecklingsområde där Konstfrämjandet vill nå ut med konst till olika målgrupper i samhället. Konstfrämjandet Västmanland ser därför goda möjligheter att fortsätta ett samarbete kring kultur för äldre.

I den fortsatta utvecklingen av konstaktiviteter är en viktig målsättning att skapa en plan som är kvalitativ och som involverar konstnärer av olika slag. Konstfrämjandet Västmanland vill därför gärna vara del i en arbetsgrupp i Sala där förslagsvis en ny utvärdering, lägesbeskrivning och uppföljningsplan tas fram.

Konstfrämjandet är också intresserade av att även fortsättningsvis ha en aktiv roll kring ett praktiskt förverkligande och en vidareutveckling av

deltagarbaserade konstnärliga och konstnärsledda aktiviteter inom äldreomsorgen.

För att utveckla kulturell verksamhet för äldre i Sala kommun är ambitionen:

- Att ta fram en lägesbeskrivning och en utvecklingsplan samt en kartläggning över olika personers behov inom vården.
- Att skapa en plan för att nå ut med konst i samverkan med Konstfrämjandet Västmanland och ta fram en utvärdering, lägesbeskrivning och uppföljningsplan.
- Att vidareutveckla deltagarbaserade konstnärliga och konstnärsledda aktiviteter inom äldreomsorgen tillsammans med Konstfrämjandet Västmanland och undersöka möjligheterna för fortsatta samarbets- och finansieringsformer.
- Att vidareutveckla samverkan mellan Sala kommun och pensionärsorganisationerna vad gäller kulturverksamhet.

Kulturprogram
Kommunfullmäktige

ANTAGEN § x | xxxx-xx-xx | DIARIENUMMER 20xx/xxx | REVIDERAD § x | xxxx-xx-xx | DIARIENUMMER 20xx/xxx

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2023-10-04

Utskriven av: Nina Nilsson

Diarienummer:	Kultur- och fritidsnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kultur och fritidsnämnden
Sammanträdesdatum:	2023-10-12
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2023.686	Bevilja max 10.000 kr för föreläsning med Alexandra Pascalidou 2023-09-07, Sala folkets park	KFN §109/2023
2023-09-18	Sala folkets park	
KFN 2023/202	Ansökan arrangemangsbidrag föreläsning med Alexandra Pascalidou 2023-09-07, Sala folkets park	KFN
		Petra Jablonski
2023.687	DG-beslut vattengymnastik VT-23 PRO Ranstaorten	KFN §116/2023
2023-09-18	PRO Ranstaorten	
KFN 2023/23	Ansökan om projektbidrag för vattengymnastik våren 2023, PRO Ranstaorten	KFN
		Daniel Watkinson
2023.688	DG-beslut vattengymnastik Strokeföreningen vt-23	KFN §114/2023
2023-09-18	Stroke föreningen Sala Heby	
KFN 2023/31	Ansökan om projektbidrag för föreningar med social inriktning, vattengymnastik	KFN
		Daniel Watkinson
2023.689	DG-beslut vattengymnastik PRO Ranstaorten HT-23 upp till 18 000kr	KFN
2023-09-18	PRO Ranstaorten	Daniel Watkinson
KFN 2023/73	Ansökan om projektbidrag för föreningar med social inriktning, vattengymnastik Sala sjukhus, hösten 2023, PRO Ranstaorten	KFN
		Daniel Watkinson
2023.690	DG-beslut vattengymnastik Sala Demensförening HT-23, upp till 7 420kr	KFN
2023-09-18	Sala Demensförening	Daniel Watkinson
KFN 2023/156	Ansökan projektbidrag föreningar med social inriktning, vattengymnastik, Sala Demensförening	KFN
		Daniel Watkinson
2023.691	DG-beslut vattengymnastik för Strokeföreningen Sala Heby HT-23 upp till 6000kr	KFN
2023-09-18	Strokeföreningen Sala-Heby	Daniel Watkinson

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KFN 2023/180	Ansökan projektbidrag föreningar med social inriktning, vattengymnastik, Strokeföreningen Sala-Heby	KFN Daniel Watkinson
2023.692	DG-beslut vattengymnastik för SPF Seniorerna Sala VT-23	KFN §115/2023
2023-09-18	SPF Seniorerna Sala	
KFN 2023/21	Ansökan om projektbidrag, Vattengympa våren 2023, SPF Seniorerna Sala	KFN Daniel Watkinson
2023.693	DG-beslut vattengymnastik Sala Vattengympaförening för HT-23	KFN §111/2023
2023-09-18	Sala vattengympaförening	Daniel Watkinson
KFN 2023/169	Ansökan arrangemangsbidrag Vattengympaverksamhet för bättre hälsa för äldre vuxna 2023-09-04 - 2023-12-11 Sala Vattengympaförening	KFN Daniel Watkinson
2023.775	Bevilja max 4.500 kr i arrangemangsbidrag/snabb slant konstutställning 2023-11-11 - 2023-11-25, Paint4kidz	KFN §112/2023
2023-09-27	Paint4kidz	
KFN 2023/209	Ansökan arrangemangsbidrag/snabb slant konstutställning 2023-11-11 - 2023-11-25, Paint4kidz	KFN Petra Jablonski
2023.776	Bevilja max 9000 kr i arrangemangsbidrag för Standup med Melody Farshin riktat mot ungdomar och yngre vuxna 2023-10-27, Sala Folkets Park	KFN §113/2023
2023-09-27	Sala Folkets Park	
KFN 2023/205	Ansökan om arrangemangsbidrag för Standup med Melody Farshin riktat mot ungdomar och yngre vuxna 2023-10-27, Sala Folkets Park	KFN Petra Jablonski

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Petra Jablonski
Kulturutvecklare

Sala folkets park
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBESLUT

Bevilja max 10.000 kr för föreläsning med Alexandra Pascalidou
2023-09-07, Sala folkets park

BESLUT

Bevilja max 10.000 kr för föreläsning med Alexandra Pascalidou 2023-09-07, Sala folkets park

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Sala folkets park har inkommit med en arrangemangsansökan för föreläsning med Alexandra Pascalidou 2023-09-07 efter dialog med Sala folkets park.

Stöd utbetalas efter genomfört arrangemang och efter inkomsten redovisning.

MOTIVERING TILL BESLUT

Kultur- och fritidsnämnden stöttar kultur- och fritidsaktiviteter i Sala kommun.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Petra Jablonski
Kulturutvecklare

Bilagor

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

PRO Ranstaorten
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBSLUT

DG-beslut vattengymnastik VT-23 PRO Ranstaorten

BESLUT

Att bevilja PRO Ranstaorten upp till 18 000kr för vattengymnastik, utbetalning sker efter inkommen redovisning.

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Föreningen om bidrag för att genomföra vattengymnastik under våren 2023. Föreningen bedriver sin vattengymnastik i Region Västmanlands sjukhusbassäng i Sala. Grupperna är begränsad till 15 personer och en instruktör behöver också hyras in.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i. Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

Stroke föreningen Sala Heby
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBESLUT

DG-beslut vattengymnastik Strokeföreningen vt-23

BESLUT

Att bevilja Strokeföreningen Sala Heby upp till 10 000kr, utbetalning sker efter inkommen redovisning.

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Föreningen ska bedriva vattengymnastik för stokedrabbade på Region Västmanlands Sjukhus i Sala. Det är 15 tillfällen.

Medlemmarnas insats är totalt 11 750kr.

Kostnad för bassånghyra och instruktör 15 tillfällen är 21 750kr.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i.

Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

PRO Ranstaorten
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBSLUT

DG-beslut vattengymnastik PRO Ranstaorten HT-23

BESLUT

Att bevilja PRO Ranstaorten upp till 18 000kr för vattengymnastik HT-23, utbetalning sker efter inkommen redovisning.

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Föreningen genomför vattengymnastik i Region Västmanlands Sjukhus i Sala bassäng.

Föreningen söker för 2 grupper om ca 30 personer totalt.

Utöver bassängkostnader tillkommer kostnad för instruktör.

Total kostnad för instruktör och bassäng under hösten 2023 är 40500kr.

Föreningens egna insats är 22 500 kr och de ansöker om stöd för det resterande 18 000kr.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i.

Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

Sala Demensförening
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBeslut

DG-beslut vattengymnastik Sala Demensförening HT-23

BESLUT

Att bevilja Sala demensförening upp till 7420 kr för vattengymnastik under HT-23.
Utbetalning sker efter inkommen redovisning.

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Sala demensförening ansöker om bidrag för vattengymnastik.
De genomförs i Region Västmanlands Sjukhus i Salas bassäng.
Föreningen vill genomföra 10 tillfällen.
Total kostnad för bassäng, instruktör m.m. är 14 920kr.
Föreningen har 7500kr i intäkter och söker för resterande 7 420kr.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i.

Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

Strokeföreningen Sala-Heby
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBESLUT

DG-beslut vattengymnastik för Strokeföreningen Sala Heby HT-23

BESLUT

Att bevilja Strokeföreningen Sala Heby upp till 6000kr för vattengymnastik under HT-23

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Föreningen vill bedriva vattengymnastik för sina medlemmar. Aktiviteten genomförs på Region Västmanlands sjukhus i Salas vattenbassäng. Föreningen har 10 500kr i intäkter och söker för ytterligare 6000kr samt en möjlighet att använda de kvarvarande från vårens beviljade bidrag.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i.

Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

KULTUR OCH FRITID, ENHET
Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

SPF Seniorerna Sala
Adress
Postnr Ort

DELEGATIONSBESLUT

DG-beslut vattengymnastik för SPF Seniorerna Sala VT-23

BESLUT

Att bevilja SPF Seniorerna Sala upp till 2300kr för vattengymnastik för VT-23

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Föreningen ansöker om stöd för vattengymnastik VT-23.
15 tillfällen under våren, intäkten är 9000kr och totalt kostnad är 11 300kr.
Föreningen ansöker om resterande 2 300kr.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i.

Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

Bilagor

DELEGATIONSBSLUT**DG-beslut vattengymnastik Sala Vattengympaförening för HT-23****BESLUT**

Att bevilja Sala Vattengympaförening upp till 20 375kr för vattengymnastik HT-23, utbetalning sker efter inkommen redovisning.

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Föreningen ansöker om bidrag för vattengymnastik i Region Västmanlands sjukhus i Salas bassäng.

Totalt är en kostnad för instruktörsarvode och bassänghyra m.m. på 44 300kr.

Föreningen har intäkter på 23 925kr och ansöker om resterande 20 375kr.

MOTIVERING TILL BESLUT

Vattengymnastik är en träningsform som är väldigt gynnsam för personer som kan ha svårt att bedriva annan fysisk ansträngande aktivitet, där vattnet gör kroppen lättare att jobba med och samtidigt skapar motstånd att träna i.

Utöver den fysiska aktiviteten så ger gruppträningarna möjlighet till social samvaro.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Daniel Watkinson
Fritidsutvecklare

KULTUR OCH FRITID, ENHET

Petra Jablonski

Kulturutvecklare

Paint4kidz

Adress

Postnr Ort

DELEGATIONSBSLUT

Bevilja max 4.500 kr i arrangemangsbidrag/snabb slant konstutställning 2023-11-11 - 2023-11-25, Paint4kidz

BESLUT

Bevilja max 4.500 kr i arrangemangsbidrag/snabb slant konstutställning 2023-11-11 - 2023-11-25, Paint4kidz

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Paint4kidz har inkommit med en snabb slant arrangemangsansökan á 4.500 kr för konstutställning 2023.11.11-2023.11.25.

Stöd utbetalas efter ekonomisk redovisning med uppvisande av faktura/kvitto upp till summan och efter genomfört arrangemang.

MOTIVERING TILL BSLUT

Kultur- och fritidsnämnden stöttar kultur- och fritidsaktiviteter i kommunen med särskild prioritering av barn och unga.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Petra Jablonski
Kulturutvecklare

DELEGATIONSBSLUT

Bevilja max 9000 kr i arrangemangsbidrag för Standup med Melody Farshin riktat mot ungdomar och yngre vuxna 2023-10-27, Sala Folkets Park

BESLUT

Bevilja max 9000 kr i arrangemangsbidrag för Standup med Melody Farshin riktat mot ungdomar och yngre vuxna 2023-10-27, Sala Folkets Park

REDOGÖRELSE AV ÄRENDE

Sala Folkets park har inkommit med en arrangemangsansökan á 15.000 kr för Standup med Melody Farshin 2023.10.27.

Intäkter beräknas till ca 6.000 kr.

Stöd utbetalas efter inkommen ekonomisk redovisning och efter genomfört arrangemang.

MOTIVERING TILL BESLUT

Kultur- och fritidsnämnden stöttar kultur- och fritidsaktiviteter med särskild prioritering av barn och unga.

INFORMATION

Tex. hur ärendet kan överklagas

För Kultur- och fritidsnämnden

Petra Jablonski
Kulturutvecklare